

**RAHİMİ
YILDIZ**

**İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ
ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ
GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (İÇ ANADOLU ÖRNEĞİ)**

**CÜSBE
SİVAS
2018**

**T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
DERSİ ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(İÇ ANADOLU ÖRNEĞİ)**

RAHMİ YILDIZ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANA BİLİM DALI**

SİVAS-2019

**T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
DERSİ ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(İÇ ANADOLU ÖRNEĞİ)**

RAHMİ YILDIZ

YÜKSEKLİSANS TEZİ

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANA BİLİM DALI**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MURAT KANGALGİL**

SİVAS-2019

“İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri (İç Anadolu Örneği)” adlı **Yüksek Lisans** Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmış ve jürimiz tarafından Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü **Beden Eğitimi ve Spor** Ana Bilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Doç. Dr. Hakkı ULUCAN

Üye Dr. Öğr. Üyesi Fatih ÖZGÜL

Üye (Danışman) Doç.Dr. Murat KANGALGİL

ONAY

Bu tez çalışması, 07/12/2018 tarihinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve yukarıda imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Zübeyda AKIN POLAT

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MÜDÜRÜ

Bu tez, Cumhuriyet Üniversitesi Senatosu'nun 18.02.2015 tarihli ve 4/4 sayılı kararı ile kabul edilen Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna göre hazırlanmıştır.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans sürecimde bana kazandırdığı değerler ve tez aşamamda desteğini hiç esirgemeyen, kapısını her çaldığımda işlerine rağmen bana zaman ayıran, tez çalışmam süresince tez konumu daha iyi anlamam için, alanyazın da desteği sağlayan, yazım aşamasında, desteklerini ve tecrübelerini hiç çekinmeden paylaşan, tüm sorularıma sabırla yanıtlar veren değerli danışmanım Doç. Dr. Murat KANGALGİL'e teşekkürlerimi sunarım.

Araştırma yöntemlerin de ve istatistiksel süreçlerde, her zaman yanımda olan çok kıymetli Dr. Öğr. Üyesi Ziynet ÇINAR'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Üzerimdeki haklarının en küçük parçasını bile ne yaparsam yapayım ödeyemeyeceğimi bildiğim, tüm akademik hayatım boyunca maddi manevi desteklerini hiç esirgemeyen başta rahmetli babam Fevzi YILDIZ'a ve annem Marziya YILDIZ olmak üzere, tüm bu süreçte yanımda olan ve motivasyonumu yüksek tutmamı sağlayan, sevgisini ve içtenliğini her zaman hissettiğim eşim Banu YILDIZ'a ve çocuklarıma teşekkür ve şükranlarımı sunuyorum.

ÖZET

İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (İÇ ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ)

Rahmi YILDIZ
Yüksek Lisans Tezi
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Danışman: Doç. Dr. Murat KANGALGİL
2018, 119 Sayfa

Eğitim, genel anlamda bireyde davranış değiştirme sürecidir. Geniş anlamda ise, bireyin toplum standartlarını, inançlarını ve yaşam yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir (Demirel, 2011). İnsanları diğer canlılardan ayıran en büyük özelliklerinden biri elde ettikleri bilgi ve birikimleri, eğitim ve öğretim yoluyla yeni nesillere aktarmalarıdır. Yaşamakta olduğumuz "bilgi çağında" bilginin hızla artması, iletişim olanaklarının çoğalması ve teknolojinin yaygınlaşması sonucunda toplumlar, insanlarda geliştirmek istedikleri özelliklere göre eğitim programlarını sürekli geliştirip değiştirmektedir (Gülüm, 2011). Milli Eğitim Bakanlığı, bu ihtiyaçtan hareketle 2017-2018 eğitim-öğretim yılında "İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor (1-8. Sınıflar)" Dersi Öğretim Programını yapılandırmacı yaklaşımı esas alarak yeniden düzenlemiş ve uygulamaya geçirmiştir. Alan yazın incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretim programlarının kazanımlarıyla ilgili çok az araştırma yapıldığı ve yapılan araştırmalarında eski programlara göre yapıldığı görülmüş ve yeni öğretim programının kazanımlarının amacına ne kadar ulaştığının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma tarama modelli bir çalışmadır ve evrenini, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında, İç Anadolu Bölgesindeki toplam 13 ilden (Sivas, Kırşehir, Konya, Yozgat, Kayseri, Aksaray) illerinde devlet okullarının ikinci kademesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden oluşmaktadır. Örneklem ise; küme örnekleme ile İç Anadolu Bölgesindeki belirlenen illerde görev yapan toplam 610 beden eğitimi ve spor öğretmenlerden oluşmaktadır.

Araştırmada, öğretmenlerinin demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan toplam altı sorudan oluşan anket ve kazanımlardan oluşan ölçek uygulanmıştır. Ölçek, kazanımların soru şekline dönüştürülmesi ile oluşturulmuş, 5. sınıf kazanımları 31 kazanımdan, 6. sınıf 31 kazanım, 7. sınıf 30 kazanım ve 8. sınıf ise 30

kazanımdan oluşmaktadır. Her sınıf için ayrı kazanımları içeren 5'li likert tipinde maddelerden oluşmaktadır.

Her bir kazanımın en düşük puanı 1, en yüksek puanı ise 5'tir. Bu çalışmada verilerin analizinde; her sınıf düzeyi ayrı ayrı olarak değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığına Shapiro-Wilk testine göre bakıldığında; 5. 7. 8. sınıf verileri normal dağılım göstermediğinden dolayı; Kruskal-wallis testi ve Mann-Whitney-U testi kullanılmıştır. 6. sınıf verileri normal dağılım gösterdiğinden dolayı; T testi ve varyans analizi kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalar için ise Tukey testi kullanılmıştır. Veriler tablolarda aritmetik ortalama, standart sapma, ortanca, minimum ve maksimum değer, birey sayısı ve yüzdesi şeklinde belirtilip, yanılma düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, cinsiyet değişkeni açısından sınıf düzeyleri arasındaki farklılık sadece 5. sınıf düzeyinde önemli bulunurken ($p>0.05$); diğer sınıf düzeylerinde ise farklılık önemsiz bulunmuştur ($p<0.05$). Yaş değişkenine göre, sınıf düzeyleri arasındaki farklılık sadece 7. sınıf düzeyinde önemsiz bulunurken ($p<0.05$); diğer sınıf düzeylerinde ise farklılık önemli bulunmuştur ($p>0.05$). Hizmet değişkenine göre; 6. 7. 8. sınıf düzeylerinde farklılaşma önemli bulunurken ($p>0.05$); 5. sınıf düzeyinde farklılık önemsiz bulunmuştur ($p<0.05$). Görev yeri değişkenine göre, sınıf düzeyleri arasındaki farklılık sadece 6. sınıf düzeyinde önemsiz bulunurken ($p<0.05$); diğer sınıf düzeylerinde ise farklılık önemli bulunmuştur ($p>0.05$). Eğitim durumu değişkenine göre; değişkenler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>0.05$).

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tüm sınıf düzeylerindeki görüşlerine bakıldığında; beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı kazanımları her sınıf düzeyindeki kazanımların büyük bir oranda kazandırıldığı sonucu ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Fakat bazı kazanımların ise kazandırılmayacağı ortaya çıkmıştır. Bunlar 6. 7. ve 8. sınıf düzeylerinde “kendi fiziksel etkinlik düzeyini ölçmesi” kazanımı, 6. ve 7. sınıf düzeylerinde “beslenme programı oluşturulması” kazanımı, 5. sınıf düzeyindeki “su sporları ile ilgili beceri geliştirme” kazanımı ve 8. sınıf düzeyindeki “olimpik ve paralimpik okul günleri hazırlama” kazanımları kesinlikle kazandırılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim İkinci Kademe, Beden Eğitimi ve Spor, Öğretim Programı, Öğretmen Görüşleri, Kazanım,

ABSTRACT

VIEWS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHERS ON PRIMARY EDUCATION SECOND STAGE PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS COURSE ACHIEVEMENTS (INTERNAL ANATOLIA REGION EXAMPLE)

Rahmi YILDIZ

Master's Thesis

Department of Physical Education and Sports

Danışman: Associate Doctor. Murat KANGALGİL

2018, 119 Page

In general meaning, Education is the process of changing behavior in person. In the broad sense, it is all social processes that effect society standarts, beliefs and the ways of person's life (Demirel, 2011). One of the great speciality that distinguish people from other livings is that they transfer their knowledge and fund of knowledge to new generations through education and training. As a result of the rapid increase in information, communication possibilities and the spread of technology in the "information age" we live in, societies constantly develop and change their education programs according to the characteristics they want to develop in people (Gülüm, 2011). In line with this need, the Ministry of National Education reorganized and implemented the "Primary Physical Education and Sports (Grades 1-8)" Course Curriculum based on according to the constructivist approach in the 2017-2018 academic year. When the literature is examined, it has been seen that there were very little researchs about the gains of physical education and sports education programs and they were studied according to the old programs and it is aimed to determine how much the achievements of the new education program reach its purpose.

The research is a screening model and the universe of it consists of physical education and sports teachers who work in the second level of public schools in 13 provinces (Sivas, Kırşehir, Konya, Yozgat, Kayseri, Aksaray) in the 2017-2018 academic year. The sample is; 610 physical education and sports teachers in a total working in the designated provinces in Central Anatolia Region with cluster sampling.

In order to determine the demographic characteristics of the teachers, a questionnaire which was prepared by the researcher, consist of six questions and a achievements scale were carried out. The scale is formed by transforming the gains into a question form, and the 5th grade achievements consist of 31 winnings, 6 rd grade 31 winnings, 7 rd grade 30 winnings and 8th grade winnings consist of 30 winnings. The lowest point of each outcome is 1 while the highest point is 5. In this study, according to the analysis of data, each grade level were evaluated respectively. When considering Shapiro-Wilk test to examine the data was normally distributed or not, 5. 7. And 8. grades' data had not demonstrated normal distribution. For this reason, Kruskall-Wallis and Mann-Whitney – U tests were used. Since 6th grades' data demonstrated normal distribution, t test and Anova were used. Tukey test was also used for pairwise comparisons. The data were indicated in the charts such as arithmetic average, standard deviation, median, minimum and maximum value, number of individuals and percentage. Besides; error level was taken as 0.05.

According to the findings of the results considering the gender variable, while the difference according to 5th grade level was statistically significant ($p>0.05$); it was found insignificant for other grades. According to age variable, while the difference according to 7th grade was insignificant ($p<0.05$), it was found to be statistically significant according to other grades ($p>0.05$). According to service variable, the difference was found significant in 6th, 7th and 8th grades level ($p>0.05$), however it was found insignificant in 5th garde level ($p<0.05$). According to station variable, whilst the difference according to 6th grade level was found statistically insignificant ($p<0.05$), it was found significant for other grade levels ($p>0.05$). According to education status variable any significant difference was not found in all variables.

When considering opinions, for all grade levels, of physical education and sport teachers, it was determined that each grade level's curriculum outcomes of physical education and sport lesson were substantially gained. However it was also understood that some outcomes could not be gained. These are “to measure his/her own physical activity level” outcome according to 6th, 7th and 8th grades level, “to form nutrition outcome” according to 6th and 7th grades level, “to develop skills related to water sports” outcome according to 5th grade level, and “to prepare olympic and paralympic schooldays” outcome according to 8th grade level.

Key Words: Primary education secondary level, physical education and sport, curriculum, opinions of teachers, outcome.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

İÇ KAPAK	i
ONAY	ii
YÖNERGE	iii
TEŞEKKÜR	İV
ÖZET	V
ABSTRACT	vii
TABLolar/ÇİZELGELER	xiii
KISALTMALAR/SİMGELER	xiv
BÖLÜM I	1
1. GİRİŞ.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Problem	4
1.4. Alt Problemler	5
1.5. Sayıtlar	5
1.6. Sınırlılıklar	5
BÖLÜM II	6
GENEL BİLGİLER	6
2.1. Eğitim Nedir?	6
2.2. Türk Milli Eğitimin Sisteminin Yapısı	7
2.3. Millî Eğitim Bakanlığının Görevleri	7
2.4. Türk Milli Eğitiminin Amaçları	8
2.4.1. Genel Amaçlar	8
2.4.2. Özel Amaçlar	9
2.5. Milli Eğitimin Temel İlkeleri	9
2.5.1. Genellik ve Eşitlik.....	9
2.5.2. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	9
2.5.3. Yönelme	10

2.5.4. Eğitim Hakkı.....	10
2.5.5. Fırsat ve İmkân Eşitliği	10
2.5.6. Süreklilik	10
2.5.7. Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği.....	10
2.5.8. Demokrasi Eğitimi	11
2.5.9. Laiklik.....	11
2.5.10. Bilimsellik.....	11
2.5.11. Planlılık.....	11
2.5.12. Karma Eğitim.....	12
2.5.13. Her Yerde Eğitim	12
2.6. Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı.....	12
2.6.1. Örgün Eğitim	12
2.6.1.1. Okul Öncesi Eğitim.....	12
2.6.1.2. İlköğretim	13
2.6.1.2.1. İlköğretim Kurumları.....	14
2.6.1.2.2. İlköğretimin Amaçları	15
2.6.1.3. Ortaöğretim	16
2.6.1.4. Yükseköğretim.....	17
2.6.2. Yaygın Eğitim.....	17
2.6. Program.....	18
2.7. Eğitim Programı	19
2.8. Öğrenme-Öğretme Kuramları	22
2.8.1. Davranışçı Kuram	22
2.8.2. Yapılandırmacı Yaklaşım	23
2.8.2.1. Yapılandırmacılığın Türleri.....	24
2.8.2.1.1 Bilişsel Yapılandırmacılık	24
2.8.2.1.2. Sosyal/Sosyokültürel Yapılandırmacılık	25
2.8.2.1.3. Radikal Yapılandırmacılık	25
2.8.2.2. Yapılandırmacılığın Temel Öğrenme İlkeleri	25
2.9. Davranışçı Kuramdan Yapılandırmacı Kurama Geçiş	26
2.10. Yapılandırmacı Öğretimde Öğretmenin Rolü.....	28
2.11. Eğitim Programının Uygulanması.....	28
2.12. Eğitim Programının Hedef (Kazanım) Ögesi.....	29

2.12.1. Uzak Hedefler	30
2.12.2. Genel Hedefler	30
2.12.3. Özel Hedefler	31
2.13. Eğitimde Hedeflerin Aşamalı Sınıflanması (Taksonomisi)	32
2.13.1. Bilişsel Alan Sınıflaması	32
2.13.2. Duyuşsal Alan Sınıflaması	33
2.13.3. Devinişsel Alan Sınıflaması.....	34
2.14. Beden Eğitimi Programı.....	36
2.15. Yeni Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programına Genel Bakış.....	38
2.15.1. Eğitim Sürecinde Yapılan Yenileme Çalışmalarının Gerekçeleri	38
2.15.2. Yenilenen Müfredatlar da Yapılan Başlıca Değişiklik, Yenilikler ve Yenilemeler	39
2.16. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın Genel Amaçları	40
2.17. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefesi	40
2.18. Yenilenen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın Yapısı.....	41
2.18.1. Yenilenen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın Uygulanmasında Dikkat Edilecek Hususlar	43
2.18.1.1. Yenilenen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel İlkeleri	43
2.18.1.2. Ortaokul Öğrencilerinin Gelişim Özellikleri.....	44
2.18.1.2.1. Fiziksel Gelişim Özellikleri	44
2.18.1.2.2. Bilişsel-Dilsel Gelişim Özellikleri	45
2.18.1.2.3. Duygusal Gelişim Özellikleri.....	46
2.18.1.2.4. Sosyal Gelişim Özellikleri	46
2.18.1.2.5. Psikomotor Gelişim Özellikleri.....	47
2.18.1.3. Okula Özgü Uyarlamalar	48
2.18.1.4. Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları ve Stratejileri.....	48
2.18.1.5. Diğer Derslerle ve Günlük Hayatla İlişkilendirme	49
2.18.1.6. Paydaş Rol ve Sorumlulukları	49
2.18.1.7. Özel Gereksinimleri Olan Öğrenciler	49
2.18.1.8. Eğitim Teknolojilerinin Kullanımı	50
LİTERATÜR TARAMA.....	51

BÖLÜM III.....	54
GEREÇ VE YÖNTEM.....	54
3.1. Araştırmanın Yöntemi	54
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	54
3.3. Veri Toplama Araçları.....	57
3.4. Verilerin Analizi.....	58
3.5. Araştırmanın Etik Yönü.....	58
BÖLÜM IV	59
BULGULAR	59
4.1. İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Ait Bulgu ve Yorumlar ..	59
4.2. Değişkenlere Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Puanlarının İncelenmesi.....	82
BÖLÜM V.....	87
TARTIŞMA.....	87
BÖLÜM VI.....	96
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	96
6.1. Sonuçlar	96
6.2. Öneriler	96
7. KAYNAKÇA.....	98
8.EKLER.....	109
8.1. EK-1: Etik Kurul Raporu	109
8.2.EK-2:Araştırmacıları	110
8.3. Veri Toplam Araçları.....	111
8.3.1. Ek 3 (Beşinci Sınıf Ölçeği).....	111
8.3.2. Ek 4 (Altıncı Sınıf Ölçeği).....	113
8.3.3. Ek 4 (Yedinci Sınıf Ölçeği).....	115
8.3.4. Ek 5 (Sekizinci Sınıf Ölçeği).....	117
9. ÖZGEÇMİŞ.....	119

TABLolar/ÇİZELGELER

Sayfa No

Tablo 1: Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeyine Göre Kazanımların Dağılımı	42
Tablo 2: İllere Göre Örnekleme Alınacak Kişi Sayısı	55
Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri	55
Tablo 4: 5.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu...	59
Tablo 5: 6.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu...	65
Tablo 6: 7.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu...	71
Tablo 7: 8.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu...	77
Tablo 8: Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumları Tablosu.....	82
Tablo 9: Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Göre Karşılaştırılması	82
Tablo 10: Yaş Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Göre Karşılaştırılması	83
Tablo 11: Hizmet Yılı Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Göre Karşılaştırılması	84
Tablo 12: Görev Yeri Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Göre Karşılaştırılması	85
Tablo 13: Eğitim Durumu Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Göre Karşılaştırılması.....	86
Çizelge 1: Eğitim Programı Öğeleri	21
Çizelge 2: Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeyine Göre Kazanım Dağılımları.....	42

KISALTMALAR/SİMGELER

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
TTK	Talim Terbiye Kurulu
OGM	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
TTKB	Talim Terbiye Kurul Başkanlığı
FEK	Fiziksel Etkinlik Kartları
SS	Standart Sapma

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Eğitim, genel anlamda bireyde davranış değiştirme sürecidir. Geniş anlamda ise, bireyin toplum standartlarını, inançlarını ve yaşam yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir (Demirel, 2011). Eğitimin genel amacı bireylerin toplumsal yaşama sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Bu amaç sınıflaması içerisinde Millî Eğitimin ve ilköğretimin amaçları, diğer eğitim basamaklarındaki amaçların gerçekleşmesinde çok önemli bir role sahiptir (Arslan, 2008). Türkiye’de eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlama, uygulama, denetleme ve değerlendirme görevi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Türk eğitim sisteminin amaçları 1739 Milli Eğitim Temel Kanunu ile düzenlenmiştir.

Türk eğitim ve öğretim sistemi, genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak tespit edilir. Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur. Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar. Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (MEB, 1974).

Türk toplumunun çağın hızla gelişen ve değişen ortamına cevap verebilecek nitelikte ve çağın gerektirdiği yeterliliklere göre inşa edilmiş bir eğitim sistemine sahip olması zorunlu bir hal almıştır. Bu zorunluluk dâhilinde son yıllarda Türk eğitim sisteminde çok hızlı değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimlerin en önemlilerinden birini de öğretim programlarının yeniden düzenlenmesi oluşturmaktadır. Bilindiği üzere öğretim programları genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programlardır (Küçükahmet, 1997).

Program, okulda öğretilen bir gereçler kümesidir, program bir konular grubudur, program davranış değiştirme sürecidir, program bir çalışma yoludur ya da program okulda öğrencilerin başından geçen deneyimler dizisidir (Demirhan, 2006). Bakış açıları ya da tanımlar nasıl olursa olsun öğretimin gerçekleşmesi program ile olanaklıdır. Öğretimi gerçekleştirmedeki amaç, bireylerde davranış değişikliklerinin istendik yönde olmasıdır. Bu

davranış değişikliğini sağlayabilmek için yaşantının kasıtlı olarak önceden tasarlanmış olması gereklidir. Bu istenen yaşantı ancak program sayesinde tasarlanabilir (Semerci, 2007).

Milli eğitim temel politikalarının uygulamaya dönüştürülmesi eğitim programları yoluyla gerçekleştirilmektedir. Buna göre, Türk Ulusunun, birlik ve bütünlük içinde kalkınmasına dayanan milli eğitim politikasının, ülkenin en uzak köşesine kadar yayılması ve gerçekleşmesinde programlar köprü görevi görmektedir (Özdemir, 2009). Eğitim programı, eğitilecek bireylere öğrenme yaşantılarını kazandırma planıdır (Demirhan, 2006). Taba 'ya göre eğitim programı, öğrenme için plandır ve amaçlar, özel hedefler, içeriğin seçimi ve organizasyonu, öğrenme ve öğretme durumları ile çıktıların değerlendirilmesi öğelerini içermektedir (Elkatmış, 2002).

Uygulanan programların niteliğinin azalmaması ve geçerliliğini kaybetmemesi için eğitim programları şartlara göre kendini sürekli yenilemelidir. Ancak eğitim programları gelişigüzel geliştirilemez. Programları daha etkili duruma getirecek doğru kararların alınabilmesi, bu kararların dayanaklarının bilimsel çalışmalarla araştırılmasına ve uygulamaların değerlendirilmesine bağlıdır (Yaşar, Gültekin, Türkan, Yıldız ve Girmen, 2005).

Eğitim alanında her geçen gün büyük değişikliklere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun sebeplerinden biri ise geleneksel öğretim uygulamalarının birçok noktada yetersiz olduğunun artık farkına varılmış olması, özellikle de okul çatısı altında öğrenilenlerin gerçek hayatta kullanılamaması ve öğrencilerin edindikleri soyut bilgileri somut hâle dönüştürememesidir. Bu noktada yeni arayışlar, alternatif çözüm yolları sunan yapıcı yaklaşım ve farklı uygulama modellerinin gün ışığına çıkmasını gerektirmiştir (Kılıç, 2004). Bu nedenle hazırlanan programlar öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmalarını ve sonuçta ne kadar geliştiklerini görmelerini sağlamak amacıyla yapılandırmacı yaklaşım kuramı temel alınarak hazırlanmıştır (MEB, 2017). Yapılandırmacı (constructivism) yaklaşım, öğrenmenin doğasını ve sonuçlarını açıklamaya çalışan ve öğrenci merkezli felsefi bir yaklaşımdır. Bu paradigmanda öğrenme ürün olarak değil süreç olarak vurgulanır. Yapılandırmacılıkta kişinin belirli bir soruya herkes tarafından bilinen bir objektif bir cevabı vermesi önemli değil, bilakis kendi paradigmasını oluşturarak soruyu cevaplandırması, kendine göre içselleştirip

yapılandırması önemlidir. Yapılandırmacılık, öğrenme ve eğitim bağlamlarında kavramsal bir terim olarak bilginin öğrenen tarafından yapılandırılması-oluşturulmasına işaret eder (Duman, 2008). Yapılandırmacı kuram bize, öğrenenlere öğrenme çerçevesi sunmamızı ve öğrencilerin bu çerçeveyi oluşturmalarında onlara yardımcı olmamızı önerir. Bilişselci kuram öğrenmeyi bilgiyi işleme olarak görürken yapılandırmacılık öğrenmeyi etkin, kişisel bilgi oluşturma olarak görmektedir (Scales, 2013).

Yetiştirilecek olan insanların özelliklerinin belirleyicisi olan eğitim programları, bireylere kazandırılacak davranış standartlarını, öğretilecek bilgi, beceri ve tutumları, öğretme-öğrenme etkinliklerini ve değerlendirme süreçlerini belirler. Kuşkusuz sistemde önemli bir işlevi olan eğitim programlarının uygulayıcısı öğretmenlerdir (Gültekin, 2013). Öğretmen süreçte rehber olur ama bu süreçte üstün bir kişi rolünü üstlenmez yapılandırmacı öğretim ortamında öğretmenin rolü kolaylaştırıcı olmalıdır. Kolaylaştırıcı öğretmen, özgün görevler yaratarak, birbirlerinin çoklu bakış açılarının anlaşılmasında öğrencilerine yardım eder. Öğrenme stratejilerini öğrencilerin beklentilerine uygun hale getirir, öğrencilere analiz, yorumlama ve bilgiye ulaşmaya teşvik ederler. Yapılandırmacılığı benimseyen öğretmenler, bireye uygun etkinlikler yaratma, öğrencileri hem bir birleriyle hem de öğretmenle iletişim kurmaya teşvik etme, öğrencilerin görüş ve sorularını açıkça ifade edecekleri ortamlar oluşturma ve ilk elden yaşantılar sağlama gibi görevleri yerine getirir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunar, yönergeler verir, her öğrencinin kendi kararını oluşturmaya yardımcı olur, öğretmenin rolü, yol göstericilik, antrenörlük, danışmanlık ve rehberliktir. Öğretmen, açık uçlu sorular yönelterek öğrenciler arasındaki yaygın diyalogu destekler ve öğrencilere üst düzey düşünmeye, araştırmaya ve problem çözmeye teşvik eder (Turan, 2012).

Bilginin öğrenci tarafından yapılandırılması demek, Öğrencinin Öğrenirken "bireysel ve sosyal olarak yapılandırmasıdır. Bu "anlamlandırma" ya da "anlam yapılandırma" öğrenme demektir. Yapılandırmacı anlayışın Literatürde kullandığı kavramlar "öğrenme" nin niteliğini ya da nasıl oluştuğunu çağrıştıran kavramlardır. Herhangi bir oyun etkinliğinde oyunun gerektirdiği obje ve olayları anlamlandıran çocuğun kendisidir. Objeye ve olaylarla etkileşen çocuk, obje ve olayların özelliklerinin anlayışını kazanır. Kavramlaştırdıklarını, o an yaptıklarını yapılandırır, etkinlik ona bir şey öğretmez. O etkinlik sürecine katılarak katıldığı ve anlamlandırdığı, çözdüğü, keşfettiği ölçüde bilgiyi (hareketi) yapılandırır yani kazanıma dönüştürür. Hareket, beden eğitimi ve spor

etkinliklerinde yapılandırmacı öğrenme kuramının görünümü en basit ifadeyle, çocukların katıldıkları etkinlikler sonucu gördüğü, yaşadığı, keşfettiği ve anlamlandırarak psikomotor davranışlara şeklinde yapılandırdığı öğrenmelerdir (Topkaya, 2007). Beden eğitimi genel eğitimin en önemli yapı taşlarından biridir. Amacı fiziksel etkinliklere katılım sonucunda fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmiş bireyler yetiştirmek olan beden eğitimi genel eğitimden ayrı düşünmek mümkün olamaz. Özellikle ilköğretim çağındaki çocuklara verilecek iyi bir beden eğitimi ülkenin geleceği açısından da çok önemlidir. Birey benliğini daha çok kendi başına başarabildiği, doyumuna ulaşabildiği etkinliklerle bulur. Bu etkinliklerin en önemli örneği beden eğitimidir. İlköğretimde beden eğitimi dersleri oyun içerikli ve kendi yeteneklerini keşfedecek nitelikte planlanırsa çocuğun kişilik gelişimi üst düzeylere ulaşır. Bu nedenle beden eğitimi dersi programları bireyler ve ülke geleceği açısından önemli olduğu düşünülmektedir (Demirhan, 2006).

Alan yazın incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretim programlarının kazanımlarıyla ilgili çok az araştırma yapıldığı ve yapılan araştırmalarında eski programlara göre yapıldığı görülmüş ve yeni öğretim programının kazanımlarının amacına ne kadar ulaştığı ile ilgili yazılan çalışmalara rastlanmıştır. Fakat araştırmalar incelendiğinde ilköğretim ikinci kademedeki beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının tamamı üzerine çalışma yapılmadığı görülmektedir. Bu çalışma literatüre katkı sağlayacağından dolayı önemlidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Yapılan araştırma sonuçları ve şu ana kadar önemi vurgulanan beden eğitimi ve spor dersinin ilköğretim ikinci kademesindeki gerekliliği ve çocuk gelişimi üzerindeki etkisi göz ardı edilemez bir gerçektir. Bu araştırma ile ilköğretim ikinci kademedeki beden eğitimi derslerinin öneminden hareketle, bu kademedeki beden eğitimi ve spor dersine giren öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programları (5. 6. 7. ve 8. sınıf) kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.3. Problem

İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeni öğretim programı kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri nasıldır?

1.4. Alt Problemler

- 1- Cinsiyet değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında fark var mıdır?
- 2- Yaş değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında fark var mıdır?
- 3- Hizmet yılı değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında fark var mıdır?
- 4- Görev yeri değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında fark var mıdır?
- 5- Eğitim durumu değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında fark var mıdır?

1.5. Sayıtlar

- 1- Araştırmaya katılan bireylerin ölçęi doğru, samimi ve içtenlikle cevapladıkları kabul edilmiştir.
- 2- Ölçek gönüllülük esasına göre araştırmaya katılmaya istekli öğretmenlere uygulanmıştır.
- 3- Kullanılan ölçęin Beden Eğitimi ve Spor öğretmenlerinin, Beden Eğitimi ve Spor dersi Öğretim programına yönelik görüşlerini değerlendirdiği varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

- 1-Bu araştırma İç Anadolu Bölgesinde (Sivas, Kırşehir, Konya, Yozgat, Kayseri, Aksaray) İlköğretim II. Kademe okullarında (Ortaokul) görev yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleriyle sınırlandırılmıştır.
- 2-Bu araştırma 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı II. Yarıyılı ile sınırlandırılmıştır.
- 3-Bu araştırma ölçme araçlarındaki sorularla sınırlıdır.
- 4-Bu araştırma ölçme aracına öğretmenlerin verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

2.1. Eğitim Nedir?

Eğitim insanlığın doğuşundan beri daima olagelmıştır; günümüzde de uygarlık düzeyi ne olursa olsun her toplumda süre gelmektedir. Eğitim bütün bireyleri içene alan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Her insan doğumdan ölümüne kadar yaşamın her aşamasında bilinçli ya da bilinç dışında eğitim sürecinin içindedir. Bu nedenle, eğitim yüzyıllardan beri tüm toplumlarda herkesin ilgisini çeken bir konu olmuştur (Aydoğan ve Helvacı, 2010). Eğitim sürecinden geçen kişinin davranışlarında bir değişme olması beklenir. Eğitim yoluyla insanın amaçları, bilgileri, davranışları, tutumları ve ahlak ölçülerinin değiştiği bilinmektedir. Eğitimin birçok tanımı yapılmıştır. Bu tanımların bazılarında eğitimin genel ve kapsamlı anlamı, bazılarında ise belli bir plan ya da program uygulanarak gerçekleşen anlamını ortaya çıkarmıştır.

Eğitimin genel ve kapsamlı tanımlarından başlıcaları şunlardır: Eğitim, genel anlamda bireyde davranış değiştirme sürecidir. Geniş anlamda ise bireyin toplum standartlarını, inançlarını ve yaşam yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir (Demirel, 2011). Sönmez (2012)'in belirttiği üzere, "İdealistler için, tanrıya ulaşma sürecinde yapılan etkinlikler, Marksistler için, çelişkiyi en aza indirip üretimde bulundurma süreci; Pragmatistler için, yaşantılar yoluyla kişide istendik davranış değişikliği oluşturma süreci, Varoluşçular için, insanı sınır durumuna getirme süreci olarak ele almıştır". Buradan hareketle; eğitim, fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma süreci şeklinde tanımlanabilir. Başka bir tanıma göre ise eğitim, bireyin toplumsal yeteneğinin ve en elverişli düzeyde kişisel gelişmesinin elde edilmesi için seçilmiş ve denetimli bir çevreyi (özellikle okul) içine alan toplumsal bir süreçtir (Tezcan, 1997). Eğitimin genel amacı bireylerin toplumsal yaşama sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Bu amaç sınıflaması içerisinde Millî Eğitimin ve ilköğretimin amaçları, diğer eğitim basamaklarındaki amaçların gerçekleşmesinde çok önemli bir role sahiptir (Arslan, 2008).

2.2. Türk Milli Eğitimin Sisteminin Yapısı

Türkiye’de eğitim-öğretim faaliyetlerini planlama, uygulama, denetleme ve değerlendirme görevi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı görevlerini yerine getirirken 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri hakkında Kanuna dayalı olarak merkez örgütü, taşra örgütü ve yurtdışı örgütü ile bağlı kuruluşlardan oluşan bir örgütsel yapılanma ile görevlerini yerine getirir (Karslı, 2003).

2.3. Millî Eğitim Bakanlığının Görevleri

652 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’ye göre Millî Eğitim Bakanlığının görevleri şunlardır:

- a) Okul öncesi, ilk ve ortaöğretim çağındaki öğrencileri bedenî, zihnî, ahlaki, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek.
- b) Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejileri belirlemek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek.
- c) Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek.
- ç) Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek.
- d) Kız öğrencilerin, özürülülerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek.
- e) Özel yetenek sahibi kişilerin bu niteliklerini koruyucu ve geliştirici özel eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek.

f) Yükseköğretim kurumları dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarını açmak, açılmasına izin vermek ve denetlemek.

g) Yurtdışında çalışan veya ikamet eden Türk vatandaşlarının eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmaları ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde yürütmek.

ğ) Yükseköğretim dışında kalan ve diğer kurum ve kuruluşlarca açılan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarının denklik derecelerini belirlemek, program ve düzenlemelerini hazırlamak.

h) Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı ortaöğretim kurumlarının program ve denklik derecelerinin belirlenmesi ile yönetmeliklerinin hazırlanmasında işbirliğinde bulunmak.

ı) Yükseköğretimin millî eğitim politikası bütünlüğü içinde yürütülmesini sağlamak için, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bakanlığa verilmiş olan görev ve sorumlulukları yerine getirmek.

i) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak (Bakioğlu, 2016).

2.4. Türk Milli Eğitiminin Amaçları

2.4.1. Genel Amaçlar

Türk eğitim sisteminin amaçları 1739 Milli Eğitim Temel Kanunu ile düzenlenmiştir. Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır (MEB, 2009).

2.4.2. Özel Amaçlar

Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir. “Yukarıda sayılan eğitimin genel ve özel amaçları, her eğitim etkinliğinde uyulması gereken amaçlardır. Bu genel ve özel amaçlar bir bakıma eğitime bir çerçeve vermektedir” (Türk, 2002). Toplumların kalkınabilmesi, ilerlemesi ve gelişebilmesi için en önemli etkenlerden biri şüphesiz eğitimidir. Toplumlarda genel olarak eğitim faaliyetleri örgün ve yaygın olmak üzere iki şekilde yürütülmektedir. Örgün Eğitim; Belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında yapılan düzenli eğitimidir (MEB, 2009). Yaygın Eğitim ise örgün eğitime benzer olarak, planlı, programlı ve düzenlidir. Örgün eğitimden farkı ise bir yaş sınırının bulunmamasıdır. Yaygın eğitim daha çok örgün eğitim imkânından yararlanamamış durumda olanlara, okuldan erken ayrılanlara ve mesleklerinde ya da ilgi ve ihtiyaç duydukları alanda yeterli olmak isteyenlere yöneliktir. Halk Eğitim Merkezlerin de uygulanan kurslar yaygın eğitime örnektir (Küçükahmet, 1997). Örgün eğitim, okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır.

2.5. Milli Eğitimin Temel İlkeleri

2.5.1. Genellik ve Eşitlik

Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

2.5.2. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları

Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

2.5.3. Yönelme

Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler. (Değişik: 16/8/1997 - 4306/3 md.) Milli eğitim sistemi, her bakımdan, bu yönelmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir. Yönelmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

2.5.4. Eğitim Hakkı

İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

2.5.5. Fırsat ve İmkân Eşitliği

Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

2.5.6. Süreklilik

Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir. 6/2/2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanununun 11 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “cinsiyet” ibaresinden sonra gelmek üzere, “engellilik” ibaresi eklenmiştir.

2.5.7. Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir. Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan

öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapılarak Mili Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

2.5.8. Demokrasi Eğitimi

Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

2.5.9. Laiklik

Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

2.5.10. Bilimsellik

Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır. Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir.

2.5.11. Planlılık

Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim insan gücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir. Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun

olarak düzenlenir. Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

2.5.12. Karma Eğitim

Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir. Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu maksatla okullarda okul aile birlikleri kurulur. Okul aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Milli eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

2.5.13. Her Yerde Eğitim

Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Mili Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir (Töremen, 2010).

2.6. Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur. Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar. Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (MEB, 1974).

2.6.1. Örgün Eğitim

Belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir. Örgün eğitim; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar (MEB, 2015).

2.6.1.1. Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim; öğrencileri okul ve formel eğitim ile ilk tanıştıran, onların sosyalleşmesini ve kendi yaşlıları ile iletişim kurmalarını sağlayan ilk ortamlardır. 3-5

yaşları arasında ilköğretime henüz başlamamış olan öğrencilerin eğitimini kapsamaktadır (MEB, 2009).

Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

- ❖ Çocukların beden, zihin ve duygularının gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
- ❖ Onları temel eğitime hazırlamak,
- ❖ Şartları elverişsiz çevreden ve aileden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak,
- ❖ Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak,

Okul öncesi eğitim kurumlarının, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi gerekli görülen yerlerde ilköğretim okullarına bağlı anasınıfları halinde ve ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak açılabilir. Okul öncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağı, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir (Demirel, 2011).

2.6.1.2. İlköğretim

İlköğretim, 5 ile 13 yaş arasındaki çocukların eğitim ve öğretim sürecini kapsayan temel eğitim kurumudur. Daha önce içerisinde bulunan yılın aralık ayı sonu itibaren 72 ayı tamamlayan çocuklar birinci sınıfa kayır edilirken, 2012 yılında yapılan düzenleme ile 66 ayını dolduran çocuklar okula alınmaya başlamıştır. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı bir düzenleme daha yaparak 66-69 ay arasındaki çocukları velilerine bir yıl kayıt erteleme hakkı tanımıştır. İlköğretim kız ve erkek tüm çocuklar için zorunlu ve parasızdır. İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ilkokullar ile yine dört yıl süreli ortaokullarla imam-hatip ortaokullarından oluşur. İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar olarak kurulması esastır. Ancak şartlara göre ortaokullar, ilkokul ya da liselerle birlikte kurulabilir. İlköğretimin amacı; her Türk çocuğunun iyi birer yurttaş olabilmesi için, gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlık kazanmasını, millî ahlak anlayışına uygun olarak yetişmesini, ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmasını sağlamaktır (Bakioğlu, 2016).

Toplumsal yaşamın hızla karmaşık hale geldiği günümüzde her çocuğun asgari düzeyde bilmesi gereken bilginin düzeyi artmıştır. İlköğretim kademesinde öğrenciye, kazandırılması gereken temele bilgi, beceri ve davranışlar arttıkça, bunların ne kadar sürede verileceği de önem kazanmıştır. İlköğretimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına temel ilkelerine uygun olarak;

- ❖ Her Türk çocuğunun iyi birer yurttaş olabilmesi için, gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlık kazanmasını, milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek,
- ❖ Her Türk çocuğu ilgili, istidat ve kabiliyetleri ve yetenekleri doğrultusunda hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmasını sağlamaktır (Sağlam, 2013).

2.6.1.2.1. İlköğretim Kurumları

18 Ağustos 1997 tarih ve 4306 sayılı Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Yasası uyarınca tek bir çatı altında toplanan ve program bütünlüğüne kavuşan ilkokullar ve ortaokullar, 30 Mart 2012 tarih ve 6287 sayılı ‘İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu ile 4+4 yıl olarak yeniden uyarlanmıştır. Bu kanunun getirdiği değişikliğe göre, ilköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar halinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre Ortaokullar, İlkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir. İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ve imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullarda lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Bu okullarda okutulacak seçmeli dersler ile ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir (Sağlam, 2013). Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları kurulur (MEB, 2017).

- ❖ İlköğretim okulları (İlkokul, Ortaokul)
- ❖ Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO)
- ❖ Pansiyonlu İlkokul, Ortaokul
- ❖ Taşıma Merkezli İlkokul, Ortaokul

- ❖ Birleştirilmiş Sınıf Uygulaması Yapan İlköğretim Okulları
- ❖ İşitme Engelliler İlkokul, Ortaokul
- ❖ Görme Engelliler İlkokul, Ortaokul
- ❖ Ortopedik Engelliler İlkokul, Ortaokul
- ❖ Zihinsel Engelliler I. ve II. Kademe Okulları
- ❖ Özel Türk, Yabancı, Azınlık İlkokul, Ortaokul
- ❖ Açık İlkokul, Ortaokul (Sağlam, 2013).

2.6.1.2.2. İlköğretimin Amaçları

Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

- a) Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- b) Öğrencilere, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve demokrasinin ilkelerine, insan hakları, çocuk hakları ve uluslararası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilincini kazandırmak,
- c) Öğrencilerin, millî ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini bu değerlere saygı duymalarını sağlamak,
- d) Öğrencileri, kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, kendisi, ailesi ve çevresi ile barışık, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, dürüst, erdemli, iyi ve mutlu yurttaşlar olarak yetiştirmek,
- e) Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel etkinliklerle millî kültürümüzü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,
- f) Öğrencilere bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm yolları arama alışkanlığı kazandırmak,
- g) Öğrencilere, toplumun bir üyesi olarak kişisel sağlığının yanı sıra ailesinin ve toplumun sağlığını korumak için gerekli bilgi ve beceri, sağlıklı beslenme ve yaşam tarzı konularında

bilimsel geçerliliği olmayan bilgiler yerine, bilimsel bilgilerle karar verme alışkanlığını kazandırmak,

h) Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak,

ı) Öğrencilerin kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, çağdaş teknolojileri etkili biçimde kullanabilen, plânlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek,

i) Öğrencilerin ilgi alanlarının ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamak, meslekleri tanıtmak ve seçeceği mesleğe uygun okul ve kurumlara yöneltmek,

j) Öğrencileri derslerde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleriyle sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle kendilerini geliştirmelerine ve gerçekleştirmelerine yardımcı olmak,

k) Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyabilen, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmek,

l) Doğayı tanıma, sevmeye ve koruma, insanın doğaya etkilerinin neler olabileceğine ve bunların sonuçlarının kendisini de etkileyebileceğine ve bir doğa dostu olarak çevreyi her durumda koruma bilincini kazandırmak,

m) Öğrencilere, bilgi yüklemek yerine onlarda zekâyı ve yaratıcı düşüncüyü ortaya çıkarmak, onlara bilgiye ulaşmanın yöntem ve tekniklerini öğretmek,

n) Öğrencileri bilimsel düşünme, çalışma ve araştırma alışkanlığına yöneltmek,

o) Öğrencilerin, sevgi ve iletişimin desteklediği gerçek öğrenme ortamlarında düşünsel becerilerini kazanmalarına, yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak,

ö) Öğrencilerin kişisel ve toplumsal araç-gereci, kaynakları ve zamanlarını verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarını sağlamak, ilköğretim kurumlarının amacıdır (MEB, 2003).

2.6.1.3. Ortaöğretim

Genel ortaöğretim ve mesleki teknik ortaöğretim olarak iki bölüme ayrılmaktadır. Ortaöğretim kurumlarında eğitim süresi dört yıldır ve hem özel hem de devlet kurumlarında

eğitim verilmektedir. Genel ortaöğretimin amacı; öğrencileri ortaöğretim seviyesinde asgari genel költüre sahip, toplumun sorunlarını tanıyan, ülkenin ekonomik, sosyal ve költürel kalkınmasına katkıda bulunan insanlar olarak yetiştirmek ve yükseköğretime hazırlamaktır. Meslekî ve teknik ortaöğretim; iş ve meslek alanlarına iş gücü yetiştiren ve öğrencileri yükseköğretime hazırlayan öğretim kurumlarıdır (MEB, 2009).

2.6.1.4. Yükseköğretim

Türk yükseköğretiminde amaç, yapı, fonksiyon ve işleyiş bakımından bir bütünlük içinde düzenleyen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yükseköğretimin amacı; “Yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurtdışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır.” şeklinde ifade edilmiştir. Üniversiteler eğitim sisteminin en üst kademesini oluşturur. Üniversiteler toplumların gelişmesi ve kalkınmasında öncülük eder. Sosyal, ekonomik, siyasal ve bilimsel hayatta en etkin rol oynayan költürel iletişim merkezleri olma özelliğini gösterirler. Üniversitelerin bu özelliği günümüzde en üst seviyeye ulaşmıştır (Ataünal, 1996).

2.6.2. Yaygın Eğitim

Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da örgün eğitim sisteminin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен ayrılmış ya da bitirmiş bireylere; ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve költürel gelişmelerini sağlayıcı nitelikte çeşitli süre ve düzeylerde hayat boyu yapılan eğitim, öğretim, üretim, rehberlik ve uygulama etkinliklerinin bütününü ifade eder (MEB, 2015).

Yaygın eğitimin özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

- ❖ İlgi, istek ve ihtiyaç duyulduğunda gerçekteşir.
- ❖ Her yaş grubuna açıktır.
- ❖ Formaldır.
- ❖ Katılımcılar özellikleri bakımından heterojendir.
- ❖ Yaşam boyu yapılan bir eğitim etkinliğidir.

❖ Örgün eğitimi destekleyici, tamamlayıcı bir rol oynamaktadır (Görgeç, 2012).

Türk toplumunun çağın hızla gelişen ve değişen ortamına cevap verebilecek nitelikte ve çağın gerektirdiği yeterliliklere göre inşa edilmiş bir eğitim sistemine sahip olması zorunlu bir hal almıştır. Bu zorunluluk dâhilinde son yıllarda Türk eğitim sisteminde çok hızlı değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimlerin en önemlilerinden birini de öğretim programlarının yeniden düzenlenmesi oluşturmaktadır. Bilindiği üzere öğretim programları, genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programlardır (Küçükahmet, 2004). Milli Eğitim Bakanlığı tüm eğitim seviyelerinde eğitim programlarını değiştirmek ve geliştirmek üzere öğrenciyi merkeze alan bir çalışma başlatmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, uzun yıllardan beri uygulanan ezberciliğe dayanan alışkanlıkları değiştirmeye çalışmaktadır. Bu noktada program geliştirme ayrı bir önem kazanmaktadır (Semerci, 2007).

2.6. Program

Program kavramı batı dillerinden dilimize yerleşmiş olup, tam olarak karşılama da müfredat olarak ta kullanılan bir kavramdır. Türkçeye, Ertürk (1979) tarafından yetişek olarak çevrilen program kavramının, eğitimin vazgeçilmez bir unsuru olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Program kavramı birçok kişi tarafından tanımlanmıştır. Program, okulda öğretilen şeydir, program bir gereçler kümesidir, program bir konular grubudur, program davranış değiştirme sürecidir, program bir çalışma yoludur ya da program okulda öğrencilerin başından geçen deneyimler dizisidir (Demirhan, 2006). Bakış açıları ya da tanımlar nasıl olursa olsun öğretimin gerçekleşmesi program ile olanaklıdır. Öğretimi gerçekleştirmedeki amaç, bireylerde davranış değişikliklerinin istendik yönde olmasıdır, bu davranış değişikliğini sağlayabilmek için yaşantının kasıtlı olarak önceden tasarlanmış olması gereklidir. Bu istenen yaşantı ancak program sayesinde tasarlanabilir.

Programlar, ulaşılacak amaçları, bu amaçlara ulaşabilmek için seçilecek ve belli ilkelere göre düzenlenecek içeriği, uygulanacak yöntemleri, destekleyici araç-gereçleri, amaçlara ne kadar ulaşabildiğini gösteren değerlendirme ölçütlerini kapsamaktadır (Gözütok, 2003). Program geliştirme etkinlikleri incelendiğinde programın temelleri, alanları, kuram ve uygulama, öğretim, değişim ve yenilik ile alandaki yaygın ve eğilimlerin

yaygın olarak ana başlıklar biçiminde tartışıldığı görülmektedir. Program kavramını tanımlama çalışmalarıyla ilgili olarak yapılan yorumlar şunlardır;

- ❖ Program okulda öğretilen bir şeydir.
- ❖ Program bir konular grubudur.
- ❖ Program bir içeriktir.
- ❖ Program çalışma programıdır.
- ❖ Program gereçler kümesidir.
- ❖ Program aşamalı kurslar dizisidir.
- ❖ Program hedeflerin yerine getirilmesi kümesidir.
- ❖ Program bir çalışma yoludur.
- ❖ Program sınıf dışı etkinlikleri, rehberliği ve kişiler arası ilişkileri içeren okulda olup biten her şeydir.
- ❖ Program okul himayesinde, hem okul içinde hem de okul dışında öğretilen bir şeydir.
- ❖ Program okul personeli tarafından planlanan her şeydir.
- ❖ Program okulda öğrencilerin başından geçen deneyimler dizisidir.
- ❖ Program eğitimin bir sonucu olarak, bireysel öğrenci eylemidir.
- ❖ Program davranış değiştirme sürecidir (Demirhan, 2006).

Milli eğitim temel politikalarının uygulamaya dönüştürülmesi eğitim programları yoluyla gerçekleştirilmektedir. Buna göre, Türk Ulusunun, birlik ve bütünlük içinde kalkınmasına dayanan milli eğitim politikasının, ülkenin en uzak köşesine kadar yayılması ve gerçekleşmesinde programlar köprü görevi görmektedir (Özdemir, 2009).

2.7. Eğitim Programı

Eğitim, toplumdaki değişimlerden etkilenerek kendini düzenleme gereği duyar. Bilimsel gelişme ve ilerlemeler sonucunda, bilgi aktarım yöntemleriyle uygulanan eğitim

yöntemleri, artık yerini bilgiyi odak yapan, bilgiye dayalı eğitim anlayışıyla yer değiştirmiştir. Bilgi toplumunda eğitim kurumu da kendini önemli oranda değiştirmek zorundadır. Eğitim, değerlere daha fazla yer vermek ve bireyselleşmek durumundadır. Bilgi toplumunda bilgi her yerde olacaktır, öğrenciler nitelik ve nicelik olarak öğretmenden daha fazla bilebileceklerdir. Bu yeni duruma bütün taraflar kendilerini ayarlamak zorundadırlar (Özdemir ve Yalın, 1999). Nitelikli bir eğitim ancak nitelikli eğitim programlarıyla hayat bulur. Eğitim programı, eğitilecek bireylere öğrenme yaşantılarını kazandırma planıdır (Demirhan, 2006). Eğitim sisteminin temelini oluşturan eğitim programlarının literatür de çeşitli tanımlarına rastlamak mümkündür. Taba 'ya göre eğitim programı, öğrenme için plandır ve amaçlar, özel hedefler, içeriğin seçimi ve organizasyonu, öğrenme ve öğretme durumları ile çıktılarının değerlendirilmesi öğelerini içermektedir (Elkatmış, 2002).

Ülkeler, kendi vatandaşlarının zaman içinde değişen ihtiyaçlarını karşılamak ve onların gelişen dünyaya uyum sağlamalarını kolaylaştırmak için eğitim felsefelerini, politikalarını ve ekonomilerini sürekli gözden geçirmek ve eğitim alanında bazı düzenlemeler yapmak zorundadırlar. Bu süreçte eğitimden beklenen, bireylere bilgiye ulaşmanın yollarını göstermek ve edindiği bilgiyi gerekli durumlarda kullanmalarını sağlamaktır. Dünyada birçok gelişmiş ülkede olduğu gibi, ülkemiz de son yıllarda hem kendi ekonomik, sosyal ve kültürel değerlerini hem de dünyanın evrensel değerlerini dikkate alarak eğitim alanında reform niteliği taşıyan çalışmalar yapmış ve yeni düzenlemeleri uygulamaya geçirmiştir (Güven, 2008).

Uygulanan programların niteliğinin azalmaması ve geçerliliğini kaybetmemesi için eğitim programları şartlara göre kendini sürekli yenilemelidir. Ancak eğitim programları gelişigüzel geliştirilemez. Programları daha etkili duruma getirecek doğru kararların alınabilmesi, bu kararların dayanaklarının bilimsel çalışmalarla araştırılmasına ve uygulamaların değerlendirilmesine bağlıdır (Yaşar ve ark, 2005).

Eğitim programları eğitimin niteliğini doğrudan ilgilendiren öğelerdir. Eğitim planlı ve programlı bir süreçtir. Bu sürecin başarılı olması, eğitim programının ihtiyaca uygun olarak saptanması ve uygulanması ile mümkündür. Bu ülke de eğitim sisteminin genel yapısını 'eğitim programları' oluşturmaktadır. Eğitim programları eğitim sürecinin başarıya ulaşmasında etkili olan tüm öğeleri içerisinde barındırmaktadır. Eğitim programının başlıca öğeleri hedef (kazanım), içerik, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme oluşturmaktadır.

Nitekim bu öğeleri eğitim programının aşağıdaki tanımlarda görmek mümkündür (Aydın, 2006).

Bir eğitim programında dört temel öge bulunur. Bunlar, hedef, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirmedir.

Çizelge 1: Eğitim Programı Öğeleri

Hedef (Kazanım): Hedef, amaç anlamında kullanılmaktadır. Hedefler eğitim sürecine giren kişilerin davranışlarında, dolayısıyla da, kişiliğinde oluşması istenen farklılaşmaları belirler. Eğitilecek kişinin kazanması gerekli davranış ölçütlerinin ortaya koyar. Program amaç boyutunun “Niçin” sorusuna yanıt aramaktadır.

İçerik: Programın içeriğini amaçlar belirler. İçerik, programda yer alan üniteler ve konular anlamına gelmektedir. Bu boyutta “Ne” sorusuna yanıt bulmaya çalışır. Ne öğretelim ki, programda yer alan hedefleri gerçekleştirelim. Nu noktada hedef içerik ilişkisinin kurulması gerekmektedir.

Öğretme-Öğrenme Süreci: Eğitim sürecindeki öğrenmeler, öğretme işlemleriyle oluşturulur. Genel anlamda öğretme işlemlerinin tümüne de öğretim diyebiliriz. Öğrenmelerin öğretme yoluyla oluşturulduğu sürece öğretme-öğrenme süreci de denilmektedir. Öğretme-öğrenme süreci boyutunda da “Nasıl” sorusuna yanıt bulmaya çalışıyoruz. Programın sürecini nasıl sunalım ki belirlenen hedeflere ulaşmış olalım. Bu kez ilişkiler hedef-içerik süreç arasında da olmaktadır.

Değerlendirme: Programın bu boyutunda “Ne kadar” sorusuna yanıt aranmaktadır yani kalite kontrolü yapılmaktadır. Kalite kontrolü yapabilmek için önce ölçme işlemi, daha sonrada değerlendirme işlemi yapmamız gerekir. Ölçme nitelikleri nicelendirme işlemidir. Diğer bir deyişle ölçme, bireylerin davranışlarını gözleyip gözlem sonuçlarını sayılarla ya da sembollerle ifade etmek anlamına gelmektedir. Değerlendirme ise gözlenen niteliğin bir ölçüte vurularak bir değer yargısına varma işlemidir. Bu boyut aynı zamanda yapılan öğretimin niteliğini kontrol etme ve program hedeflerinin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ortaya çıkarılmasını da sağlamaktadır. Böylece sisteme sürekli dönüt sağlamaktadır. Hedef, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü eğitim programı kavramını ortaya koymaktadır. Bu bütünlük içerisinde sistemin bir ögesinde olan değişiklik sistemin tümünü etkilemektedir (Kaya, 2003).

Eğitim alanında her geçen gün büyük değişikliklere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun sebeplerinden biri ise geleneksel öğretim uygulamalarının birçok noktada yetersiz olduğunun artık farkına varılmış olması, özellikle de okul çatısı altında öğrenilenlerin gerçek hayatta kullanılamaması ve öğrencilerin edindikleri soyut bilgileri somut hâle dönüştürememesidir. Bu noktada yeni arayışlar, alternatif çözüm yolları sunan yapıcı yaklaşım ve farklı uygulama modellerinin gün ışığına çıkmasını gerektirmiştir (Kılıç, 2004).

2.8. Öğrenme-Öğretme Kuramları

2.8.1. Davranışçı Kuram

Davranışsal öğrenme teorisini savunan psikologlar (Watson, Pavlov, Thorndike, Skinner, J. Locke, Gutrie) dışsal olayların birey üzerinde etkili olduğunu ve öğrenmenin, bireyin davranışlarındaki gözlemlenebilir bir değişme olduğunu varsayarlar. Davranışçılara göre; öğrenmenin gerçekleşmesinin yani, istenilen davranışları oluşturmanın, organizmaya dışarıdan gerekli uyarıcıların verilmesi ile gerçekleşeceğine, bununda bir etki-tepki (uyarma-davranma) olduğunu açıklamışlardır (Duman, 2008). Öğrenmenin uyarıcı ile davranış arasında bir bağ kurularak geliştiğini ve pekiştirme yoluyla davranış değiştirmenin gerçekleştiğini kabul eden kuramlar davranışçı olarak nitelenebilir. Davranışçı akım eğitimin amaçlarını davranış yönünden tanımlar ve bu davranışları oluşturacak deneyimlerin neler olması gerektiğini belirler. Onlara göre okuldaki eğitimin dış dünyaya aktarılabilmesi için her ikisi arasındaki benzerliklerin artırılması gerekir” (Özden, 2011).

Davranışçı Kuramların Öğretim İlkelerinin aşağıdaki gibi özetlenebileceği aktarılmaktadır.

- ❖ Yapararak öğrenme esastır.
- ❖ Öğrenmede, pekiştirme önemli bir yer tutar. Davranışlar, onları izleyen sonuçlardan etkilenir ve onlarla değiştirilir.
- ❖ Becerilerin kazanılmasında ve öğrenilenlerin kalıcılığının sağlanmasında tekrar önemlidir. Tekrar, öğrenmeyi güçlendirir.
- ❖ Öğrenmede güdülenmenin çok önemli bir yeri vardır. Olumlu pekiştirme güdüleyici bir etkiye sahiptir. İlk öğrenilenler, daha sonra öğrenilenleri etkiler; benzer bilgilerin öğrenimini kolaylaştırır, zıt bilgilerin öğrenimini zorlaştırır.
- ❖ Eğer öğretilecek bilgi ve davranış çok fazla veya karmaşık ise, analiz yapıldıktan sonra bir öğretim planı yapılmalı ve kademeli olarak (ardışık sırayla) öğretilmelidir (Duman, 2008).

Hazırlanan programlar öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmalarını ve sonuçta ne kadar geliştiklerini görmelerini sağlamak amacıyla yapılandırmacı yaklaşım kuramı temel alınarak hazırlanmıştır (MEB, 2017).

2.8.2. Yapılandırmacı Yaklaşım

İnsanların nasıl öğrendikleri karmaşık bir konudur ve bu alanda birçok kuram ortaya atılmıştır. Öğrenme konusundaki her kuram öğrenmeyi kendi perspektifinden tanımlamakta ve öğrenme sürecine farklı bir yaklaşım getirmektedir. Yapılandırmacı (constructivism) yaklaşım, öğrenmenin doğasını ve sonuçlarını açıklamaya çalışan ve öğrenci merkezli felsefi bir yaklaşımdır. Bu paradigmanda öğrenme ürün olarak değil süreç olarak vurgulanır. Yapılandırmacılıkta kişinin belirli bir soruya herkes tarafından bilinen bir objektif bir cevabı vermesi önemli değil, bilakis kendi paradigmasını oluşturarak soruyu cevaplandırması, kendine göre içselleştirip yapılandırması önemlidir. Öğrenme, herhangi bir dışsal dünyayı içsel olarak anlamlandırıp yapılandırma sürecidir. Yapılandırmacılık, öğrenme ve eğitim bağlamlarında kavramsal bir terim olarak bilginin öğrenen tarafından yapılandırılması- oluşturulmasına işaret eder (Duman, 2008). Yapılandırmacılık, “öğrenme yeni bilgilerin var

olan bilgilerle ilişkilendirilerek kendi zihinsel çerçevemize uygun olarak geliştirilen zihinsel bir yapılandırmadır” fikrine dayanır. Yapılandırmacı kuram bize, öğrenenlere öğrenme çerçevesi sunmamızı ve öğrencilerin bu çerçeveyi oluşturmalarında onlara yardımcı olmamızı önerir. Bilişselci kuram öğrenmeyi bilgiyi işleme olarak görürken yapılandırmacılık öğrenmeyi etkin, kişisel bilgi oluşturma olarak görmektedir (Scales, 2015).

2.8.2.1. Yapılandırmacılığın Türleri

2.8.2.1.1 Bilişsel Yapılandırmacılık

Bilişselci Yapılandırmacılık Piaget'nin teorisinden türetilmiş ve günümüz yazarlarından Glasersfeld ve Fosnot, tarafından irdelenmiştir. Bu yaklaşım, kişilerin dünyalarını anlamlandırmaya çalışmalarını bireylerin yapılandırmacı etkinliklerine bağlanmaktadır. Bilişselci yapılandırmacı görüşe göre, öğrencilerin, beklentileriyle gerçekte karşılaştıkları durum arasındaki farklı çözdükleri zaman öğrenmenin olduğunu savunur. Böylece öğrenme öğrencilerin deneyimlerine göre anlaşılmazlıklarını, çatışmalarını çözmeye başlaması ve kendi kendisine dünyasını yapılandırmasıyla gerçekleşir. Başka bir deyişle, öğrenme, öğrencinin beklenti ve gerçekte yüzleşmesi, bu ilişki arasındaki farkı çözdüğünde olmaktadır. Öğrenme; bireyin yeni karşılaştığı durumları bilgileri, karşılığı ya da problemleri var olan önceki bilgi ve deneyimleriyle bağdaştırarak kendi dünyasını, kendi gerçekliğini oluşturarak kendi kendine yapılandırmasıdır (Duman, 2008).

Piaget zihinsel gelişimin “neden” ve “nasıl” oluştuğunu dört temel kavram ile açıklamaktadır. Bu kavramlar;

Şema: Çevreyi düzenlemeye uyum sağlamaya yarayan bilişsel yapılardır.

Özümseme: Bireyin yeni kavramsal durum ya da uyarıcıları, var olan şemasının ya da davranış kalıplarının içine almasını içeren bilişsel bir süreçtir.

Uyumsama: Yeni bir şema yaratılması ya da var olan önceki şemanın değiştirilmesidir.

Denge: Özümseme ve Uyumsama süreçleri arasındaki uyumdur (Turan, 2012).

2.8.2.1.2. Sosyal/Sosyokültürel Yapılandırıcılık

Vygotsky sosyal ve kültürel etkilerin öğrenmeye etkilerini ilk kez ortaya atarak, bütün bilgilerin önceki deneyimler ve sosyal çevre içerisinde diğer bireylerle etkileşim aracılığıyla yapılandığını öne sürmüştür (Turan, 2012). Sosyal yapılandırıcılığın genel etkileri olarak yapılandırıcı bir öğretmen, öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştıran etkilerle karşılaşabilmesi için bir bağlam oluşturur. Oluşturmacılık açısından öğretmenin temel görevi bilişsel gelişimi ve öğrenmenin gerçekleşmesini kolaylaştırmaktır. Bu açıdan Vygotsky'nin ilkeleri dikkate alınarak gerçekleştirilen öğrenme-öğretme ortamında dört temel ilke vardır:

- ❖ Öğrenme ve bilişsel gelişim sosyal, işbirlikli bir etkinliktir.
- ❖ Gelişimsel erişim alanı (ZPD) program hazırlama ve ders planlaması için bir kılavuzdur.
- ❖ Öğrenme anlamlı bağlamlar içinde meydana gelir. Öğrenme ve bilgi, çocukların 'gerçek dünya' gelişimlerinden kopuk olamaz ve ayrı düşünülemez.
- ❖ Okul-içi deneyimler çocuğun okul-dışı deneyimleriyle ilişkili olmalıdır (Duman, 2008).

2.8.2.1.3. Radikal Yapılandırıcılık

Yapılandırıcılık aslında geleneksel bilgi kuramının kavramsal yapısıyla tam olarak örtüşmez. Çünkü bilgi ve gerçek dış dünya arasında farklı bir ilişki olduğu varsayılır. Radikal yapılandırıcılar, bilginin yapılandırılmasında sosyal etkileşimin rolünün olmadığını iddia ederler. Radikal Yapılandırıcılık, öğrenmenin bireysel yönüne ağırlık vermektedir. Bilgi, bireyin kendisi tarafından aktif olarak yapılandırılır, dolayısıyla da pasif bir alıcıya aktarılamaz. Bu nedenle herke tarafından aynı şekilde kabul edilmesi gereken tek bir doğru bilgi yoktur. Radikal yapılandırıcılığın ayır edici özelliği, öğrencilere her hangi bir şey öğretilmeyeceği, fakat onların ihtiyaç duydukları bilgileri yaratmalarına imkân verileceğidir. Öğrencinin görevi, kendi gerçekliğinin farkında olmaktır (Turan, 2012).

2.8.2.2. Yapılandırıcılığın Temel Öğrenme İlkeleri

Yapılandırıcılığın öğrenme uygulamalarına ilişkin ilkeleri, öğrenmenin bireylerin anlamlar oluşturmasından doğduğunu vurgularlar.

- ❖ Öğrenme aktif bir süreçtir.

- ❖ İnsanlar öğrenmeyi öğrenirler.
- ❖ Anlamı yapılandıran program hareketi zihinsel olmalıdır.
- ❖ Öğrenme dili içerir.
- ❖ Öğrenme sosyal bir aktivitedir.
- ❖ Öğrenme anlık değil zaman alır.
- ❖ Öğrenmek için bilgiye gereksinim vardır.
- ❖ Motivasyon öğrenme için temel bir kavramdır.
- ❖ Yapılandırmacı yaklaşım öğrencilere sorumluluklarını öğretmelidir.
- ❖ Uygunluk ve yaratıcılık sınıftaki yapılandırmacılığın karakteristik özelliklerindedir.
- ❖ Öğrenme, durumsaldır ve çevresel şartlara göre şekillenir.
- ❖ Öğrenme, öznelidir.
- ❖ Öğrenme, duygusaldır.
- ❖ Öğrenme işinin niteliği süreçte önemlidir.
- ❖ Öğrenme gelişimseldir.
- ❖ Öğrenme, öğrenci merkezlidir.
- ❖ Öğrenme sürekli dir (Duman, 2008).

2.9. Davranışçı Kuramdan Yapılandırmacı Kurama Geçiş

Çağdaş toplumlar sürekli değişim halinde bir yandan yenileşirken, bir yandan da kendi mekanizmalarını yeni durumlara uygulamaktadır. Son beş yıldır, eğitime olan etkilerin uygulamaya dönüşmesi için hemen hemen bütün ülkelerde bir yeniden yapılanma arayışı ve çabası olduğu gözlenmektedir. Eğitim politikaları belirleme çalışmalarında, bir yandan o politikanın olduğu çevre, ülke koşulları ve bağlamın girdileri göz önüne alınırken, bir yandan da uluslararası ölçütler ve standartlardan yararlanılarak bir sentezlemeye gidildiği anlaşılmaktadır. Türkiye'nin de bu gelişmelere, gerekli yenilik ve değişikliklere yöneldiği görülmektedir. Nitekim yenilenen 2004 öğretim programlarında, içinde bulunduğumuz çağ,

“bilginin hızla yenilenerek üretildiği çağ” olarak nitelendirilmiştir. Bu özelliklere bağlı olarak toplumun bireylerinin sahip olmaları gereken özellikler “bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme” olarak ortaya konulmuştur. Bireylerin bu özellikleri kazanmalarında geleneksel eğitim anlayışları yetersiz kalmaktadır (Akınoğlu, 2005).

Milli Eğitim Bakanlığı, 2004 yılına kadar eğitim sistemimizde hakim psikolojik anlayış olan davranışçılığı ve esasında daimici ve esasici eğitim felsefelerini sil baştan yaparak, bunların yerine pragmatik felsefenin eğitime yansıtması olan ilerlemecilik ve sosyal-bilişsel psikolojik temelli yapılandırmacı yaklaşımını benimsemiştir. Buna paralel olarak, öğretim programları yapılandırmacı yaklaşım ışığında hazırlanmış ve ders kitapları da bu yaklaşım temelli olarak tasarlanmıştır. 2004 yılına kadar davranışçı yaklaşımın eğitim sistemimizin her kademesindeki, özellikle de programlardaki izlerini görmek mümkündür. Özellikle, programlarda hedefler Bloom ve diğerlerinin (1956) “bilişsel alan taksonomisi” esas alınarak oluşturulmuştur. Programlarda hedefler her ne kadar davranışçılığa dayanan Bloom taksonomisindeki basamaklara göre hazırlansalar da, öğretim ve öğrenmede bu basamaklarda bilgi ve kavramanın ötesine geçilememiştir. Zamanla, taksonomideki üst düzeyli basamaklar ihmal edilerek, programlar “bilgi” basamağına mahkûm kalmış, nihayetinde ise temel görevi bilgiyi kazandırmaktan daha öteye gidememiştir (Baş, 2011).

Tüm bu gelişmeler ışığında, eğitimde yaşanan memnuniyetsizlikler ile birlikte artan, farklı beklenti ve talepler bireylerin yetiştirilmesinde hayati öneme sahip olan eğitim programlarının ciddi anlamda gözden geçirilmesini, çağdaş dünyada yaşanan gelişmelerin programlara yansıtılması bir gereklilikten daha ziyade, zorunluluk haline gelmiştir (Baş, 2011). Bilgi çağında bireylerin ihtiyacı ezberlemeye değil, bilgi üretimine dayalı çağdaş bir eğitime bağlı olduğu; hızla gelişen bilim ve teknolojinin eğitimin her alanını etkilemesi gerektiği; eğitim yaklaşımlarında köklü değişimlerin zorunlu olduğu; yapılandırmacı eğitim yaklaşımının ve çok boyutlu zekâ kuramının ön plana çıktığı belirtilmiştir (Akınoğlu, 2005). 2005 İlköğretim Programı tematik bir anlayışla yapılandırmacı felsefeye uygun olarak düzenlenmiştir. Bu anlayışta hedef ifadeleri yerine kazanım ifadesi kullanılmış, dersler arasında ilişkiler kurulmuş, ara disiplinler, ortak beceriler ortaya konulmuş ve öğrencinin aktif olması temele alınmıştır (Çelik, Önal ve Yeler, 2012). Yetiştirilecek olan insanların özelliklerinin belirleyicisi olan eğitim programları, bireylere kazandırılacak davranış standartlarını, öğretilecek bilgi, beceri ve tutumları, öğretme-öğrenme etkinliklerini ve

değerlendirme süreçlerini belirler. Kuşkusuz sistemde önemli bir işlevi olan eğitim programlarının uygulayıcısı öğretmenlerdir (Gültekin, 2013).

2.10. Yapılandırmacı Öğretimde Öğretmenin Rolü

Vgotsky'e göre öğretmenin sınıf ortamındaki rolü önemlidir. Çünkü öğrenciler yetişkinlerle olan ilişkileri vasıtasıyla gerçekleştirmektedirler. Yapılandırmacı yaklaşım, öğrencilerin olaylar arasında bağ kurmalarına ve yeni öğrenmeleri teşvik etmeye odaklanır. Gutek'e göre konu merkezli bir öğretim programında öğretmen, konusunda uzman olan bir otorite iken öğrenci, bilgi kazanmak ve uzmanlaşmak için okula gelen olgunlaşmamış kişidir. Buna karşılık süreç merkezli bir eğitimde öğretmen, öğrencilerin ilgilerine önem verir ve bu ilişkinin merkezinde konu değil, çocuk yer alır. Öğretmen süreçte rehber olur ama bu süreçte üstün bir kişi rolünü üstlenmez yapılandırmacı öğretim ortamında öğretmenin rolü kolaylaştırıcı olmalıdır. Kolaylaştırıcı öğretmen, özgün görevler yaratarak, birbirlerinin çoklu bakış açılarının anlaşılmasında öğrencilerine yardım eder. Öğrenme stratejilerini öğrencilerin beklentilerine uygun hale getirir, öğrencilere analiz, yorumlama ve bilgiye ulaşmaya teşvik ederler. Yapılandırmacılığı benimseyen öğretmenler, bireye uygun etkinlikler yaratma, öğrencileri hem bir birleriyle hem de öğretmenle iletişim kurmaya teşvik etme, öğrencilerin görüş ve sorularını açıkça ifade edecekleri ortamlar oluşturma ve ilk elden yaşantılar sağlama gibi görevleri yerine getirir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunar, yönergeler verir, her öğrencinin kendi kararlarını oluşturmasına yardımcı olur, öğretmenin rolü, yol göstericilik, antrenörlük, danışmanlık ve rehberliktir. Öğretmen, açık uçlu sorular yönelterek öğrenciler arasındaki yaygın diyalogu destekler ve öğrencilere üst düzey düşünmeye, araştırmaya ve problem çözmeye teşvik eder (Turan, 2012).

2.11. Eğitim Programının Uygulanması

Eğitim programının uygulanmasında öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri, denetmenler, program hazırlayıcıları, ebeveynler ve toplumun üyeleri yer almaktadır. İlkokul seviyesinde olsa dahi programın amacını kavrayan öğrenci, programa karşı aidiyet duygusu kazanarak ilgili ile aktivitelere daha aktif katılabilir. Program üzerinde değişiklikler yapıp şartlara uyum sağlayan öğretmenlerin de aynı öğrenciler gibi programı anlamlandırmaları gerekmektedir bunun içinde zamana ihtiyaç duyulmaktadır. Okul yöneticileri, program uygulamasında yer alan kişiler arasındaki iletişimi sağlayan bir köprü

görevi sağlamaktadır. Denetmenler ise öğretmene içerik ve sunuluş biçimi ile ilgili gerekli rehberlik ve yönlendirme sağlamaktadırlar. Eğitim programı okul duvarı dışına da ulaşmaktadır; öğrenciler okul dışına çıktıklarında da öğrenmeye devam etmektedirler, bu nedenle toplum üyelerinde eğitim programının kazandırılması beklenen kazanımların uygulanması gibi okul faaliyetlerine dâhil edilmeleri programın hedeflerinin (kazanımlarının) aksaksız uygulanabilmesi için önemlidir (Bakioğlu, 2016).

2.12. Eğitim Programının Hedef (Kazanım) Ögesi

Eğitimin hemen hemen her düzeyinde ve alanında bireylere kazandırılmak istenen bilgi, beceri, tutum, değer, alışkanlık vs. öğrenme ve yeterlikler eğitim ve öğretim programları aracılığıyla gerçekleştirilir. Hangi düzeyde veya alanda olursa olsun bir eğitim veya öğretim programının, uluslararası ve ulusal düzeyde program geliştirme alan uzmanlarının hem fikir olduğu, dört temel ögesi vardır. Bunlar; “hedef, içerik, öğrenme-öğretme durumları ve ölçme-değerlendirme” ögeleridir. Bir eğitim veya öğretim programının etkili olabilmesi, bu ögelerin tümünün bilimsel verilere ve yaklaşımlara dayalı olarak, sistematik ve uygulanabilir biçimde oluşturulmasına bağlıdır denebilir. Ayrıca, programın başarılı biçimde yürütülebilmesi için dört ögenin birbiriyle uyumlu, aynı zamanda ilişkili biçimde yapılandırılması gerekir. Eğitim programının bu dört ögesi içinde, hedeflerin ayrı bir önemi ve işlevi vardır (Özdemir, Altıok ve Baki, 2015).

Eğitimde kazanım; planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar yoluyla kazandırılması kararlaştırılan, davranış değişikliği ya da davranış olarak ifade edilmeye uygun olan bir özelliktir (Demirci, 2008). Hedefler program geliştirme literatürün de genelde bir eğitim programının geliştirilme sürecinin ilk aşaması olarak kabul edilmektedir. Eğitimdeki program geliştirme çalışmalarında en önemli hususlardan birini hedeflerin (kazanımların) belirlenmesi oluşturmaktadır (Özdemir, 2008). Hangi konuda ya da hangi derste olursa olsun herhangi bir program geliştirme çalışmasında hedefler söz konusu programın genel yönünü göstermektedir. Ne yapmak istiyoruz? Nasıl bireyler yetiştirmek istiyoruz? Yetiştirmek istediğimiz bireyler hangi özelliklere, yaşantılara, davranışlara sahip olacaklar? gibi sorulara bu süreçte cevap aranmaktadır. Hedefler uzak hedef, genel hedef ve özel hedef olmak üzere üçe ayrılabilir. Özel hedefler de kendi içinde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan olmak üzere sınıflanır. Bu temel kategorilere ve sınıflamalara aşağıda yer verilmiştir (Özdemir, 2008).

2.12.1. Uzak Hedefler

Uzak hedefler, en genel anlamda bir eğitim sisteminin yetiştirmeyi tasarlandığı ideal insan tipini belirler. Eğitim sisteminin ulaşmayı öngördüğü ve geliştirmeyi amaçladığı insan nitelikleri bu hedefler içerisinde ifadesini bulur. Uzak hedefler bir ulusun uzun tarihi ve kültürü ile özleşmiş değerlerinin insana yansıyan özellikleridir. Tyler (1950)'e göre uzak hedefler bir ülkenin eğitim felsefesini ve eğitime bakış açısını, yani politik felsefeyi yansıtır ve onun fonksiyonu eğitim hizmetlerine yön gösterir. 1739 Sayılı Türk Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinin son fıkrasında, Türk Milli Eğitiminin “uzak hedefi” şöyle belirtilmektedir: “Bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırarak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk ulusunun çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.” Bu anlamda ülkemizin politik felsefesi ekonomik, sosyal ve kültürel yönden kalkınmayı, çağdaş, demokratik bir toplum düzeni ideali olabilir. Böylesi bir toplumsal düzende dengeli bir yaşam biçimini sürdürecektir, kendi yeterliklerini ve potansiyelini gerçekleştirebilecek olan insan, eğitimin uzak hedefleri doğrultusunda kendini gerçekleştirebilen insan olmaktadır (Çelik, 2011).

2.12.2. Genel Hedefler

Ulaşılması zor, zaman alıcı ve soyut idealler olan uzak hedefleri daha somut, belli bir sürede ulaşılabilen ve uygulanabilir kılmak için genel hedeflerin belirlenmesine gerek vardır. Yani, uzak hedeflerin yazılı olarak ifade edilmesi bir anlamda genel hedefleri ortaya çıkarır. Genel hedefler uzak hedeflere uygun olarak düzenlenirler. Bu tür hedefler, toplumun sosyal ve siyasal ideallerinin eğitim alanına yansımaları olarak kabul edilmelidir. Ancak, uzak hedeflere göre, bu tür hedefler de yetiştirilecek insan nitelikleri daha belirgin, somut özellikler olarak tek tek sayılmıştır. Genel hedefler bu bakımdan artık bir eğitim düzeyinin ya da okulun hedefleridir ve eğitimin ürünü olarak yetişmesi istenen ideal insanın nitelikleridir. Bu yönüyle, genel hedefleri iki boyutlu olarak düşünebiliriz. Birinci boyutta eğitimin genel hedefleri, ikinci boyutta okulun genel hedefleri yer alır. Ulusal eğitime karar vericilerin eğitimin genel hedeflerini belirledikten sonra, değişik eğitim düzeylerinin ve okulların genel hedefleri belirlenir. İlköğretim, Orta Öğretim ve Yüksek Öğretim bu hedefleri Milli Eğitim Temel Kanunu'nda ayrı ayrı verilmiştir. Örneğin, Temel Eğitim alt bölümünün 23.1. maddesinde, “Her Türk çocuğuna iyi bir vatanda olmak için gerekli temel

bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek”, yine Orta Öğretim alt başlığının 28.2. maddesinde, “Öğrencileri çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamak” olarak ifade edilmiştir. Bu anlamda bir okuldaki (ilköğretim, orta öğretim, yükseköğretim) hangi konu alanı ve derslerde ne tür hedeflerin gerçekleştirileceği, bunun için öngörülen öğrenci kazanımlarının neler olacağını bilmesi önemlidir (Çelik, 2011).

2.12.3. Özel Hedefler

Bir disiplin ya da çalışma alanı için hazırlanır. Eğitimde belli bir ders ya da kurs yoluyla öğrencinin yetiştirilmesi için saptanan hedefler bu türdendir. Örneğin ilköğretimde temel bilgi ve becerilerin genel hedefler yoluyla kazandırılmasında hangi yeterliklerin Türkçe, hangi yeterliklerin matematik ya da sosyal bilgiler dersinde kazandırılacağı özel hedeflerle belirlenmektedir. Yani her ders ya da konu alanında kazandırılacak hedefler bu gruba girer. Bireyin eğitimi sürecinde varılmak istenen en yakın hedefler konunun hedefleridir. Konuların hedefleri bir ders bütünlüğü içinde düşünüldüğünde dersin hedeflerini, derslerin hedefleri bilerek okulun hedeflerini, okulun hedefleri birleşerek Milli Eğitimin hedeflerini oluşturur. Görüldüğü gibi, hedeflerin sınıflandırılması oldukça karmaşık görünmektedir. Konuların hedefleri, derslerin hedefleri alt alta yazılarak okulun hedefleri oluşturulamaz. Dersin hedefleri konunun hedeflerine göre daha genel olmakla beraber, okulun hedeflerine göre daha özel ve dar kapsamlıdır. Ortaya konmuş olan hedefler, daha önce belirtildiği üzere, ilgili eğitim süzgeçlerinden (eğitim felsefesi, eğitim psikolojisi, eğitim ekonomisi) geçirilerek, kritik olan hedef-kazanımlar belirlenir. Son aşamada belirlenen hedefler ve hedef kazanımlar öğretim programında yer alır (Çelik, 2011).

Beden Eğitimi ve Spor dersi öğretim programları, Beden Eğitimi ve Spor dersinin 1.sınıftan 8.sınıfa kadar ilköğretim ders programları her sınıf düzeyinde ele alınarak ayrı ayrı gösterilmektedir. Ayrıca her sınıf içinde ünite konularında da sınıf amaçlarına yer verilmiştir. Beden Eğitimi ve Spor dersinin sınıf amaçlarını (kazanımlarını) özel amaçlar kapsamında değerlendirmekteyiz (Çöndü, 1999). Hedeflerin davranış biçiminde ifade edilmesinin gerekçeleri şu şekilde sıralanabilir:

- ❖ Öğrenme ürünlerini doğru ve etkili şekilde ölçebilmek ve değerlendirebilmek,

- ❖ Eğitim durumlarını belirlemek (öğretimi yönlendirmek),
- ❖ Öğretim programının etkisini arttırmak,
- ❖ Ülke düzeyinde öğretim kademelerine ve yaş seviyelerine göre ortak bir öğretim standartlarını oluşturmak,
- ❖ Öğrenciye nasıl öğreneceğine ilişkin olarak bilgi vermektir (Çelik, 2011).

Öğretmenler öğrencilerin dersin kazanımlarına ulaşmaları için en uygun modeli strateji kullanmalıdırlar. Öğretim Programı'nda üst düzey psikomotor (beceri hâline getirme, uyum ve yaratma), duyuşsal (örgütlenme, kişilik hâline getirme) ve bilişsel (analiz, sentez, değerlendirme) alanlara ait kazanımlar vardır. Bu nedenle, sadece geleneksel öğretmen merkezli öğretime dayanan yaklaşımların kullanımı, bu Öğretim Programı'nın çıktıklarına ulaşmak için yeterli olmayacaktır. Öğrenci merkezli öğretim yaklaşımlarından mutlaka yararlanılmalıdır (MEB, 2017).

2.13. Eğitimde Hedeflerin Aşamalı Sınıflanması (Taksonomisi)

Öğretim hedefleri belli bir düzen ve kurala göre yazılmazsa öğretmenler için anlaşılmasız olmaktan öteye geçmemekte, ayrıca çok sayıdaki hedefin olduğu durumlarda karışıklıklar oluşmaktadır. Böyle bir durumda öğretmenler, açıklık ve netliği artıracak bir sınıflamaya ve en önemlisi anlamayı kolaylaştıracak bir düzenleme yaklaşımına ihtiyaç duymaktadır. Buna göre hedefler bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psikomotor) olmak üzere üç temel alan olarak sınıflanmaktadır. Bilişsel alan, zihinsel öğrenmelerin ağırlık taşıdığı bir alan olup kişinin öğrenilmiş davranışlarından zihinsel yeti ve becerilerine daha çok yer veren özellikler içerir. Bilişsel alandan farklı olarak duyuşsal alan, 4 ilgi, tutum, sevgi, nefret, güdüleme, alışkanlık vb. değer yargılarıyla ilgili ve duygusal yönlerin ağır bastığı öğretim hedeflerini içermektedir. Devinişsel hedefler ise zihin ve kas eşgüdümünü gerektiren becerilerin ağırlıkta olduğu bir alandır. Öğrenme hedeflerini tamamıyla bilişsel, duyuşsal ya da devinişsel diye ayırmak mümkün değildir. Ancak herhangi bir hedefteki ağırlıklı öğrenme özelliklerine bakarak bir ayırma gidilebilmektedir (Kablan, 2013).

2.13.1. Bilişsel Alan Sınıflaması

Bu sınıflama dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de eğitimde ölçme aracı hazırlama ve eğitim-öğretim programı geliştirme çalışmalarına temel oluşturmuştur. Bloom

sınıflamasına göre bireyin zihinsel yönü ağır basan öğrenmeleri bilişsel alanın kapsamı içine girmektedir. Bilişsel alan, zihinsel yetilerin kodlandığı alan ya da zihinsel yönü 5 ağır basan öğrenmeler olarak tanımlanmaktadır. Bilişsel alan, öğretim hedeflerinin sınıflandırılması çalışmalarının merkezinde yer almaktadır. Bilişsel alan hedefleri daha basitten daha karmaşık öğrenmelere doğru birbiri üzerine sıralanan sınıflamalardan oluşmaktadır. Bloom'un aşamalı sınıflamasında bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme olmak üzere altı düzey (basamak) yer almaktadır (Kablan, 2013).

- ❖ Hatırlama: Tanıma, anımsama, betimleme, isimlendirme, tanımlama, seçme, listeleme, belirtme.
- ❖ Anlama: Yorumlama, örnekleme, özetleme, sonuç çıkarma, karşılaştırma, açıklama, gösterme, çevirme, değiştirme, genelleme, ayırma, genişletme, anlatma, ifade etme.
- ❖ Uygulama: Yürütme, gerçekleştirme, uygulama, değiştirme, çözme, seçme, gösterme, biçimlendirme, kullanma, keşfetme, hazırlama.
- ❖ Çözümleme: Ayırıştırma, örgütleme, irdeleme, sınıflandırma, araştırma, çözümleme, analiz etme, farklılığı bulma, sonuç çıkarma.
- ❖ Değerlendirme: Denetleme (Not: Sembolik mantıkta uygulama basamağında olması gereken denetlemeden farklıdır), eleştirme, yargılama, düşünme, karşılaştırma, hüküm verme, karşılaştırma, değerlendirme, sıraya koyma, önerme.
- ❖ Yaratma: Oluşturma, planlama, üretme, gerçekleştirme, meydana getirme (Duman, 2017).

2.13.2. Duyuşsal Alan Sınıflaması

Duyuşsal alan boyutu da kendi içerisinde aşamalı olarak sıralanmakta ve belli bir değere karşı öğrencilerin hissettikleri, tutum, ilgi, sevgi vb. faktörleri, ayrıca bireyin kişilik, mizaç ya da huy gibi bireysel özelliklerini içermektedir. Daha önce de söz edildiği gibi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlar birbirinden bağımsız değildir. Örneğin, bilişsel alanın bilgi basamağında sayılabilecek bazı öğeler olmadan, duyuşsal alandaki özellikler gerçekleşmeyebilir; sözgelimi bilmediğimiz bir nesneye, olguya karşı herhangi bir sevgi, nefret, korku vb. gibi duyuşsal bir tepki gösteremeyiz. Bu nedenle öğretim programının uygulayıcıları olan öğretmenlerin, duyuşsal amaçlı öğrenmeler ve bunların değerlendirilmesine yönelik çalışmalar hakkında bilgilendirilmesinin önemliliği vurgulanmaktadır. Duyuşsal alan hedeflerinde bireyin kişisel özellikleri ve tutumları olmak

üzere iki temel boyut ön plana çıkmaktadır. Duyuşsal alana, boş zamanlarda sürekli kitap okuma ya da spor etkinliklerine katılma, temiz ve düzenli giyinmeden hoşlanma, küçüklerini ve doğayı sevmeye, haksızlığa dayanamama ya da boyun eğmeme gibi davranışlar örnek olarak verilebilir. Duyuşsal alan alma, tepkide bulunma, değer verme, örgütlenme, bir değer veya değerler bütünüyle nitelenmişlik üzere 5 alt kategoriden oluşmaktadır. Bu kategoriler ile ilgili tanımlama ve örneklendirmelere aşağıda yer verilmiştir (Kablan, 2013).

❖ Alma: Bir olaya katılmaya veya bir olaydan haberdar olmaya olan istek, basit farkındalıktan seçici dikkate kadar değişir, en düşük öğrenme düzeyidir.

❖ Tepkide Bulunma: Katılım biçimiyle bir koşula, olaya veya duruma tepki gösterme, belirli etkinlikler arama ve eğlenmek için ilgi gösterme.

❖ Değer: Kabullenmekten bağlanmaya kadar katılım, değer, belirli istikrarlı düzeyiyle bir olguya olan inanç, tavırlar ve takdir.

❖ Örgütlenme: Farklı değerleri düzenli bir sistemde birleştirme, değerler arasındaki ilişkileri belirleme, bazı değerleri baskın olarak kabul etme, değerleri karşılaştırma, ilişkilendirme ve sentezlendirme, yaşam felsefesi oluşturma.

❖ Bir Değer veya Değerler Bütünüyle Nitelenmişlik: Özel yaşam tarzı oluşturma, kabul edilmiş kurallara göre davranma, davranış, kişiliğin bir parçası yaygın, düzenli ve tahmin edilebilir olur (Demirhan, 2006).

2.13.3. Devinişsel Alan Sınıflaması

Devinişsel alan zihin ve kas eşgüdümü gerektiren becerilerin baskın olduğu alandır. Bu alanda fiziksel beceriler ön plandadır. Birey devinişsel olarak kaslarını, vücut organlarından biri veya birkaçını veya bütününe kullanarak bazı davranış örüntüleri ortaya koymaktadır. Her devinişsel davranışta bilişsel ve duyuşsal bir süreç söz konusudur ve bu yüzden bu alan diğer alanlarla iç içedir. Devinişsel alan algılama, kurulma, kılavuz denetiminde yapma, mekanikleşme, karmaşık davranış, durum uydurma ve yaratma olmak üzere 7 alt kategoriden oluşmaktadır. Bu kategoriler ile ilgili tanımlara aşağıda yer verilmiştir (Kablan, 2013).

Algılama: Bu basamakta öğrenciye psiko-motor alanla ilgili davranış modelleri ya da örnekleri istenilen yeterlilik ve sürede gösterip yapılarak sunulur. Bu basamakta öğrenci çok pasiftir. Uyarma işini yapan ise çok aktiftir (Çöndü, 1999).

Kurulma: Kurulma belli bir hareket ya da yaşantıya hazır oluşturmaktır. Söz konusu beceri bilişsel hazırlık, duyuşsal hazırlık ve devinişsel hazırlık olarak alt basamaklardan oluşur (Gözütok, 2003).

Kılavuz Denetiminde Yapma: Devinişsel alanın kılavuz denetiminde yapma basamağında birey belli bir modeli takip etmekte veya verilen komutların rehberliğinde bir beceriyi icra etmektedir. Birey kılavuz olarak yazılı ya da basılı bir yönergeden yararlanabileceği gibi bir öğreticinin yönlendirmelerini de takip edebilir. Birey beceriyi öğrenirken ya da deneme yanılma yolunu seçer ya da rehberlik edenin taklit eder. Bu devinişsel adımda başka bir şeyi ya da bir kişiyi aynen taklit etme davranışı söz konusudur (Gözütok, 2003).

Mekanikleşme: Bu basamakta birey tekrarlar sonucu davranışı beceri haline getirmekte ve daha sonra beceri haline gelen davranış mekanikleşmektedir. Mekanikleşme öğrenilmiş bir tepkinin alışkanlık haline geldiği zaman oluşur (Kablan, 2013).

Karmaşık Davranış: Karmaşık davranış bir becerinin otomatikleşmiş olarak, bununla birlikte tereddüt edilmeksizin, kas kontrolüne dayalı olarak çok iyi ve kolay bir şekilde yapılabilmesidir. Bu düzeyde birey, devinişsel becerinin gerektirdiği karmaşık hareketleri en az zaman, en az enerji harcayarak düzgün bir biçimde yapmalıdır (Kablan, 2013).

Duruma Uydurma: Öğrenci kazandığı davranışları psiko-motor davranışları ağır basan yeni bir hareket şekline dönüştürerek kolayca uygular. Bu düzeyde önceden kazanılan davranışların alana genellemesi söz konusudur. Herhangi bir araçla belli ürünler ortaya koyan öğrencinin, aynı araçla başka ürünlerle de elde edebilmesi gibi (Çöndü, 1999).

Yaratma: Devinişsel olarak yaratma yeni bir motor beceri geliştirme veya kendine özgü bir devinişsel ürün ortaya koymaktır. Bu düzeyde birey, daha önceden edindiği yöntemlerden yararlanarak bugüne kadar yapılmamış özgün bir ürün ortaya çıkarır. Yaratma basamağında birey, yeninden ortaya koyma, benzeri olmayı yapma, orijinal ve benzersiz yeni davranışlar sergileme gibi eylemleri gerçekleştirir. Bu basamak bir bakıma bilişsel alanın sentez basamağının özelliklerini yansıtmaktadır (Kablan, 2013).

Bilginin öğrenci tarafından yapılandırılması demek, Öğrencinin Öğrenirken "bireysel ve sosyal olarak yapılandırmasıdır. Bu "anlamlandırma" ya da "anlam yapılandırma" öğrenme demektir. Yapılandırmacı anlayışın Literatürde kullandığı kavramlar "öğrenme" nin niteliğini ya da nasıl oluştuğunu çağrıştıran kavramlardır. Herhangi bir oyun etkinliğinde oyunun gerektirdiği obje ve olayları anlamlandıran çocuğun kendisidir. Objeye ve olaylarla etkileşen çocuk, obje ve olayların özelliklerinin anlayışını kazanır. Kavramlaştırdıklarını, o an yaptıklarını yapılandırır, etkinlik ona bir şey öğretmez. O etkinlik sürecine katılarak katıldığı ve anlamlandırdığı, çözdüğü, keşfettiği ölçüde bilgiyi (hareketi) yapılandırır yani kazanıma dönüştürür. Hareket, beden eğitimi ve spor etkinliklerinde yapılandırmacı öğrenme kuramının görünümü en basit ifadeyle, çocukların katıldıkları etkinlikler sonucu gördüğü, yaşadığı, keşfettiği ve anlamlandırarak psikomotor davranışlara şeklinde yapılandırdığı öğrenmelerdir (Topkaya, 2007).

2.14. Beden Eğitimi Programı

Beden eğitimi genel eğitimin en önemli yapı taşlarından biridir. Amacı fiziksel etkinliklere katılım sonucunda fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmiş bireyler yetiştirmek olan beden eğitimi genel eğitimden ayrı düşünmek mümkün olamaz. Özellikle ilköğretim çağındaki çocuklara verilecek iyi bir beden eğitimi ülkenin geleceği açısından da çok önemlidir. Birey benliğini daha çok kendi başına başarabildiği, doyuma ulaşabildiği etkinliklerle bulur. Bu etkinliklerin en önemli örneği beden eğitimidir (Demirhan, 2006). O halde, spor günlük hayatın ayrılmaz bir parçasıdır (Agita, 2002). İlköğretimde beden eğitimi dersleri oyun içerikli ve kendi yeteneklerini keşfedecek nitelikte planlanırsa çocuğun kişilik gelişimi üst düzeylere ulaşır. Bu nedenle beden eğitimi dersi programları bireyler ve ülke geleceği açısından çok önemlidir. Beden eğitimi programları hakkında birçok görüş sunulmuştur. Pangrazzi (1992)'ye göre beden eğitimi alanındaki bir programın yol gösterici ilkeleri şu şekilde ele alınmaktadır:

- ❖ İçerik ve zamanın ana hatları belirlenmeli, gereksinim duyulan dokümanlar elde edilmelidir.
- ❖ Hedefler, öğrencilerin ilgi, istek ve gereksinimlerine uygun olmalıdır.
- ❖ Etkinlikler, bireysel farklılıkları dikkate alıcı ve davranış geliştirici olacak şekilde seçilmelidir.

- ❖ Program bilişsel ve duyuşsal özellikleri de geliştirici olmalıdır.
- ❖ Çocukların hoşlarına giden yaşantılar sağlanmalı, yaşantılar süresince başarı ve hatalar vurgulanmalıdır.
- ❖ Değerlendirme; öğretmenin beklentisinden çok öğrenci başarısına bağlı olmalı, özel durumu olan öğrencilerinde diğerleri kadar başarılı olmaları sağlanmalıdır.
- ❖ İçerik, çocukların beceri gereksinimlerini, temel hareket becerileri ve vücut yönetimleri temeline dayanmalıdır.
- ❖ Eğitim programı yatay (gelişim düzeyleri arasında) ve dikey (her düzey ve etkinlik içinde) ilerlemeyi-gelişimi yansıtmalıdır.
- ❖ Rekreasyon, spor yarışmaları, günlük oyunlar, spor günleri ve okul içi formları yansıtan elverişli durumlar ortaya konulmalıdır.
- ❖ Etkinlikler planlı ve sezonluk olmalıdır.
- ❖ Program, sağlık ve spor eğitimi şeklinde ayrılmalı fakat ilişkili olmalıdır.
- ❖ Değişim ve yaklaşımlar öğrenci düzeyine uygun olmalıdır.
- ❖ Değerlendirme anlamlı olmalıdır.
- ❖ Fitness gelişimi önemle ele alınmalı, beceri gelişimi, bilişsel öğrenme ve tutumlar fiziksel etkinliklere destek olmalıdır.
- ❖ Program, kaliteli eğitimi desteklemelidir (Demirhan, 2006).

Annanero, Cowell ve Hazelton (1980), iyi bir beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında bulunması gereken özellikleri aşağıdaki gibi sıralamıştır;

- ❖ Okulun toplam çabasının esaslı bir çabası olarak düşünülmalıdır.
- ❖ Fiziksel, devinişsel, bilişsel ve duygusal gelişim için yaşantı sunmada denge kurmalıdır.
- ❖ İnsanların kapasite, amaç, gereksinim ve ilgilerine hizmet edici olmalıdır.
- ❖ Çocukların olgunlaşma düzeyleri ile yaşam Allanları arasındaki ilişkiyi sağlayıcı yaşantılar sunmalı, topluma ana bir parça olarak hizmet etmelidir.

- ❖ Olanaklar çerçevesinde, yeterli zaman, araç-gereç, önderlik ve teşvik sağlanmalıdır.
- ❖ Okulun kılavuz programı ile eş uyumlu olmalıdır.
- ❖ Profesyonel gelişimi desteklemelidir (Demirhan, 2006).

Beden eğitimi ve spor ders programı için yöntem ve program içeriğinin belirlenmesinde, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının incelenmesi, yapılması gereken en önemli işlerden birisidir. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı uygulamasında öğretmenler aşağıda sunulan konuları dikkate almalıdırlar:

- ❖ Öğretim programının temel ilkeleri,
- ❖ Ortaokul öğrencilerinin gelişim özellikleri,
- ❖ Okula özgü uyarlamalar,
- ❖ Öğrenme-öğretme yaklaşımları ve stratejileri,
- ❖ Diğer derslerle ve gündelik hayatla ilişkilendirme,
- ❖ Paydaş rol ve sorumlulukları,
- ❖ Özel gereksinimleri olan öğrenciler,
- ❖ Eğitim teknolojileri (kitaplar, medya, bilişim teknolojileri vb.) kullanımı (MEB, 2017).

2.15. Yeni Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programına Genel Bakış

2.15.1. Eğitim Sürecinde Yapılan Yenileme Çalışmalarının Gerekçeleri

Dünyada ve ülkemizde yaşanan sosyokültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, öğrencilerin gelecekte toplumun üretken üyeleri olarak sahip olmaları gereken vasıf örgüsünü ve nitelik dokusunu da değiştirmiştir. İçerisinde bulunduğumuz çağda, öğrencilerin sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve değerlerin yanı sıra bunları edinme sürecindeki farkındalıkları da önem arz etmektedir. Ayrıca kazanılmış olan özelliklerin hayatın farklı alanlarında kullanılabilmesi için iyi bir donanım ve altyapıya sahip olunması da bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, ülkemizin bugününden yarınlarına kendilerine büyük umutlar bağlanan gelecek nesillerinin daha donanımlı bir şekilde yetişmesi için müfredatların yenilenmesi ihtiyacını doğurmuştur. Yenileme çalışmalarının

başlamasında kalkınma planları, 64 ve 65. Hükûmetlerimizin eylem planları, uluslararası ölçekte gerçekleştirilen sınavların sonuçları, farklı ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan raporlar ile gerçekleştirilen bilimsel araştırmalar etkili olmuştur. Sonuç olarak mevcut müfredatlar, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler doğrultusunda çağın gerekliliklerini, ferdin ve toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yenilenmiştir (TTKB, 2017).

2.15.2. Yenilenen Müfredatlar da Yapılan Başlıca Değişiklik, Yenilikler ve Yenilemeler

- ❖ Yenilenen müfredatların sade ve anlaşılır olması ön planda tutulmuştur.
- ❖ Öğrencilere kazandırılması hedeflenen yeterlilik ve beceriler belirlenirken derslerin tabiatı (disiplinin kendi özgül özellikleri) dikkate alınmıştır.
- ❖ Yenilenen müfredatlar ile öğrencilere kazandırılması hedeflenen temel yeterlilik ve beceriler tüm disiplin alanları için ortak olarak verilmiştir,
- ❖ Müfredatlar da disiplin alanlarına özgü yeterlilik ve becerilere yer verilmiştir.
- ❖ Müfredatların yenilenmesi çalışmalarını sırasında değerlerin öğrencilere aktarılmasında izlenen yöntemlere ve bu aktarımın etkililiğinin nasıl arttırılacağına ilişkin literatür taraması yapılmıştır.
- ❖ Dersin bağlam ve kazanımlarından, konu anlatımından ve akışından kopuk olarak verilen değerler anlamlı ve kalıcı olmamaktadır.
- ❖ Müfredatlar yenilenirken farklı kültür ve medeniyet havzalarının katkıları belirginleştirilmeye ve dengeli örneklemelerde bulunmaya çalışılmıştır.
- ❖ Yenilenen müfredatlar da sadeleştirme ve içerik yoğunluğunun azaltılması ön planda tutulmuştur.
- ❖ Müfredat uygulanırken her türlü farklılığı kapsayıcı (inclusive) ve özeni/hassasiyeti koruyucu olmaya odaklanılmış,
- ❖ Müfredat uygulanırken bireysel farklılıkların, bütün öğrenciler için olduğu kadar özel gereksinimli öğrenciler için de üzerinde hassasiyetle durulması gereken konulardan biri olduğu vurgulanmıştır (TTKB, 2017).

2.16. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın Genel Amaçları

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın amacı; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda öğrencilerin hayatları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarınıdır. Bu amaç doğrultusunda, Beden Eğitimi ve Spor dersini alan öğrencilerin aşağıdaki program çıktılarına ulaşmaları beklenmektedir:

- ❖ Çeşitli fiziksel etkinliklere ve sporlara özgü hareket becerilerini geliştirir.
- ❖ Hareket kavramlarını ve ilkelerini, çeşitli fiziksel etkinliklerde ve sporlarda kullanır.
- ❖ Hareket stratejilerini ve taktiklerini, çeşitli fiziksel etkinliklerde ve sporlarda kullanır.
- ❖ Sağlıklı hayatla ilgili fiziksel etkinlik ve spor kavramlarıyla ilkelerini açıklar.
- ❖ Sağlıklı olmak, sağlığını geliştirmek için fiziksel etkinliklere ve sporlara düzenli olarak katılır.
- ❖ Beden eğitimi ve sporla ilgili kültürel birikim ve değerlerimizi kavrar.
- ❖ Beden eğitimi ve spor yoluyla öz yönetim becerilerini geliştirir.
- ❖ Beden eğitimi ve spor yoluyla sosyal becerilerini geliştirir.
- ❖ Beden eğitimi ve spor yoluyla düşünme becerilerini geliştirir (MEB, 2017).

2.17. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefesi

Eğitim, bireyin içerisine doğduğu millî, manevi ve kültürel değerler başta olmak üzere, yetenek, beceri, tutum, estetik duyarlılık gibi davranışlar kazanılmasını içeren bir süreçtir. Bir eğitim sistemini oluşturan temel öğelerin başında öğretim programı gelmektedir. Dolayısıyla eğitimde reform çalışmaları öğretim programları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Her öğretim programı da bir eğitim felsefesi üzerine inşa edilmektedir. Eğitime ilişkin herhangi bir sistem tasarımı, analizi veya dönüşümü öncelikle sistemin kurulacağı felsefi zeminin belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Eğitim hedefleri, eğitim felsefesi ve öğretim programları arasındaki bu güçlü ilişki, bütünsel tutarlılık açısından önem

arz etmektedir. Hem öğrenmenin hem de felsefenin “merak”la başladığına yönelik görüş geçmişten günümüze değerinden bir şey yitirmemiştir. Bireyi “öğrenme” ye yönlendirecek en önemli güç bu “merak” duygusudur. Çünkü öğrenme soru sormak, sorularına cevap almak, cevap alınamayan sorulara cevap bulmaya çalışmakla başlar ve birey ayırt etmeyi, ardından da bir araya getirmeyi öğrenir. Böylece hem kendisini hem de içinde bulunduğu dünyayı, yeniden inşa etme kaygısını ve cesaretini kazanır. Benzer şekilde epistemolojik, sosyolojik ve estetik açılardan “iyi”, “doğru” ve “güzel” kavramları da öğrencinin müreffeh bir toplumu oluşturan mutlu bir birey olmasında önemli yer tutmaktadır. Öyle ki bu kavramlar, ayrı ayrı ele alındıklarında bütün bir insan yaşamının gerekliliklerine karşılık gelecek derinliğe ve içeriğe sahiptir. Nitelikli ve hedefi hayata dönük bir eğitim, “iyi”, “doğru” ve “güzel” kavramlarını temel almalıdır. Öğretim programlarında öğrencilerin duygusal, zihinsel ve sosyal yeteneklerini mümkün olduğu kadar eş ölçüde geliştirmelerine imkân verilmiştir. Ayrıca eşitlik, adil olma kavramları üzerinde yoğun olarak durulmuş; duyguları dile getirme, düşüncelerini öz güvenle ifade edebilme, öneride bulunma veya bir fikri reddedebilme hakları da düzeylerine uygun şekilde eğitimin parçası hâline getirilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak öğretim programlarında “birey” olmanın aynı zamanda çok daha geniş bir “dünya ailesi”ne ait olmak olduğunun bilincine varacak, yaşadığı topluma ve ülkesine, toprağına samimi bir hisle bağlanacak, bilim ve teknolojiyi etkin şekilde kullanarak gerekli teknik bilgi, birikim, beceri ve yeterliliklere sahip kuşaklar yetiştirmek hedeflenmiştir. Farklı disiplinlerin bir arada olduğu ama nihayetinde sadece bu disiplinlerin toplamından ibaret olmadığı, kendi niteliklerini taşıyan bir “bütün”e sahip ve aynı zamanda disiplinler arası etkileşimin açık olduğu bir yaklaşımla sadece hedefi değil, yolu da inşa eden bir içerikle öğretim programları hazırlanmıştır (MEB, 2017).

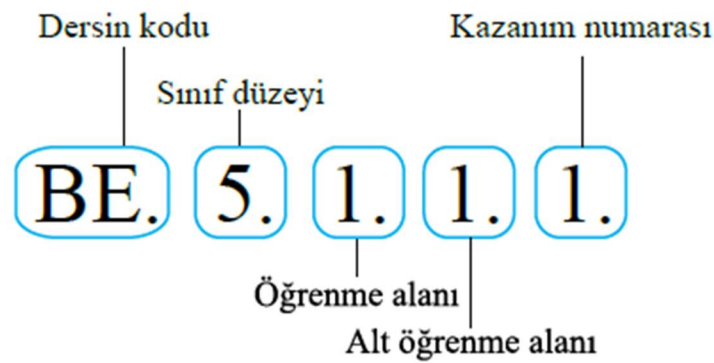
2.18. Yenilenen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın Yapısı

Beden Eğitimi ve Spor dersi ortaokul 5.-8. sınıflarda okuyan öğrencilerin fiziksel etkinliklere ve spora katılmalarına ve bu süreçlerde bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak tüm eğitim süreçlerini içerir. Bu eğitim sürecinde öğrencilerin yaş düzeyi, hazırbulunuşlukları, ilgileri, beklentileri, gibi etkenlerin dikkate alınması gereklidir. Ders, öğrencilerin yaşıyla fiziksel özelliklerine uygun olan fiziksel etkinliklere ve sporlara katılacakları şekilde planlanır. Bu doğrultuda Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı, ortaokul 5.-8. sınıflar düzeyindeki öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve eğitim öncelikleri göz önüne alınarak “Hareket Yetkinliği” ile “Aktif ve

Sağlıklı Hayat” olmak üzere iki temel öğrenme ve gelişim alanı üzerine tasarlanmıştır. Aynı zamanda, “beden eğitimi ve spor” etkinliklerinin içindeki öz yönetim, sosyal ve düşünme becerilerini geliştirme fırsatlarından etkili bir şekilde yararlanmak için bu boyutlarla ilgili kazanımlara da Öğretim Programı’nda yer verilmiştir. Beden eğitimi öğretim programının temel amacı, kişinin yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılımını sağlayacak genel bir spor eğitimi vermek ve bireyin fiziksel, duygusal, bilişsel ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmasını sağlamaktır (MEB, 2017).

Tablo 1: Öğrenme alanları ve sınıf düzeyine göre kazanımların dağılımı (MEB, 2017).

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	5.Sınıf	6.Sınıf	7.Sınıf	8.Sınıf
1.Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	7	8	8	5
	Hareket kavramları, ilkeleri ve İlgili hayat becerileri	9	9	10	12
	Hareket strateji ve taktikleri	2	2	1	1
2.Aktif ve Sağlıklı Hayat	Düzenli fiziksel etkinlik	1	1	2	2
	Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri	7	6	5	6
	Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz	5	5	4	4
Toplam		31	31	30	30

Çizelge 2: Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeyine Göre Kazanım Dağılımları

Program amaç ve çıktılarından yola çıkılarak sınıf düzeylerine göre belirlenmiş kazanımlar ve sınıf düzeyine göre öğrenme alanı/alt öğrenme alanı/kazanım dağılımları aşağıda sunulmuştur (MEB, 2017).

2.18.1. Yenilenen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın Uygulanmasında Dikkat Edilecek Hususlar

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı uygulamasında öğretmenler aşağıda sunulan konuları dikkate almalıdırlar:

- ❖ Öğretim programının temel ilkeleri,
- ❖ Ortaokul öğrencilerinin gelişim özellikleri,
- ❖ Okula özgü uyarlamalar,
- ❖ Öğrenme-öğretme yaklaşımları ve stratejileri,
- ❖ Diğer derslerle ve gündelik hayatla ilişkilendirme,
- ❖ Paydaş rol ve sorumlulukları,
- ❖ Özel gereksinimleri olan öğrenciler,
- ❖ Eğitim teknolojileri (kitaplar, medya, bilişim teknolojileri vb.) kullanımı (MEB, 2017).

2.18.1.1. Yenilenen Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel İlkeleri

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın dayandığı temel ilkeler aşağıda sunulmuştur:

- ❖ Fiziksel etkinlikler, oyun ve spor yoluyla öğrenme temellidir.
- ❖ Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimleri bir bütün olarak ele alınmıştır.
- ❖ Öğrenci merkezli ortamlarda, öğrencilerin kendi öğrenmelerini yapılandırmalarına imkân verir.
- ❖ Süreç ağırlıklıdır.
- ❖ Gelişimsel ve sarmal bir yapıdadır.
- ❖ Esnek bir yapıdadır.
- ❖ Temalar/konular istenilen kazanımlara ulaşmada bir araçtır.

- ❖ Öğrencilerin eğitiminde, çevresi ve diğer kişilerle deneyimleri önemlidir.
- ❖ Öğrenme öğretme ortamlarında bireysel, eşli ve grupla çalışmalar dengeli bir şekilde sunulur.
- ❖ Uygulamalar sırasında öğrencilerin kendilerini fiziksel ve duygusal olarak güvende hissetmeleri önemlidir.
- ❖ Yenilikçi, eleştirel ve yansıtıcı düşünme ön plandadır.
- ❖ Evrensel ve toplumsal değerlere yer verilmiştir.
- ❖ Centilmence oyun ve mücadele anlayışı geliştirmek hedeflenir.
- ❖ Öğretmene özgürlük tanınmış, kendi özgürlüğünü katmasına fırsatlar sunulmuştur.
- ❖ Tüm öğrencilerin katılımı önemlidir.
- ❖ Çevreye ve doğaya duyarlılık önemlidir.
- ❖ Eğlenceyle öğrenme ortamı sunar.
- ❖ Değerlendirme süreci çok yönlüdür.
- ❖ Aktif ve sağlıklı hayat alışkanlığı kazandırır (MEB, 2017).

2.18.1.2. Ortaokul Öğrencilerinin Gelişim Özellikleri

Ortaokul öğrencilerinin gelişim özellikleri, Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'na ait kazanımların hazırlanmasında temel yol göstericidir. Bu yol gösterici özellikler aşağıda sunulmuştur.

2.18.1.2.1. Fiziksel Gelişim Özellikleri

- ❖ Düzenli fakat yavaş bir fiziksel gelişim söz konusudur.
- ❖ Bazı kızlarda ve erkeklerde hızlı büyüme meydana gelir.
- ❖ Kemik ve iskelet sistemindeki gelişme, kas sisteminden daha ileride olduğundan zaman zaman büyüme ağrıları meydana gelebilir.
- ❖ Görme fonksiyonları gelişmiştir.

- ❖ Fiziksel gelişim (boy ve kilo artışı) çok hızlıdır.
- ❖ Erkeklerde ense, göğüs, karın ve bel bölgesinde, kızlarda göğüs ve kalça bölgesinde yağlanma artar.
- ❖ Vücuttaki büyüme (eller, ayaklar ve burun) orantısızdır.
- ❖ Kızlar erkeklerden daha uzun boylu ve daha kiloludur.
- ❖ Ergen sakarlığı yaşanabilir.
- ❖ Cinsiyet salgı bezleri aktif hâle gelir.
- ❖ Önce eller ve ayaklar, sonra kollar ve bacaklar, daha sonra da gövdeleri gelişir.
- ❖ Erkeklerin akciğer ve kalpleri kızlara göre daha büyüktür (MEB, 2017).

2.18.1.2.2. Bilişsel-Dilsel Gelişim Özellikleri

- ❖ Özel yeteneklerde ve genel akademik performansta cinsiyet farklılıkları vardır.
- ❖ Neden-sonuç arasında bağ kurabilirler.
- ❖ Nesneleri özelliklerine göre sınıflayabilirler.
- ❖ Bilgiler somut bir şekilde verilirse bilgileri sistemli ve mantıklı bir şekilde işleyebilirler.
- ❖ Algıları daha doğrudur.
- ❖ Cinsiyet rollerinin değişmezliğini anlarlar.
- ❖ Hayal ve gerçek arasındaki farkı anlayabilirler.
- ❖ Belli bir durumun birçok yönünü ele alabilirler.
- ❖ Değerlendirmeyi ve sonuç çıkarmayı başarabilirler.
- ❖ Soyut düşünme başlar.
- ❖ Birleştirici düşünme yeteneği kazanılır.
- ❖ Göreceli (kişiye, yere, zamana göre değişen) kavramlar bu dönem de edinilir.
- ❖ Ergen benmerkezciliği vardır.

- ❖ Tümdengelim vardır.
- ❖ Kendi düşünme biçimlerinin en doğru olduğuna inanırlar.
- ❖ Dokunulmaz olduklarına inanırlar ve riskler alabilirler (MEB, 2017).

2.18.1.2.3. Duygusal Gelişim Özellikleri

- ❖ Akran grubu kuralları ve yetişkin kuralları arasında çatışma olabilir.
- ❖ Duygusal karmaşaların görülme oranı yüksektir.
- ❖ Başarma arzusu yüksektir.
- ❖ Korkuları gerçek ve somuttur.
- ❖ Cinsiyet rollerini benimser.
- ❖ Başarılarının ve çabalarının övülmesini isterler.
- ❖ Rekabete dayalı etkinliklere katılmaktan hoşlanırlar.
- ❖ Otoriteye karşı çıkma başlayabilir.
- ❖ Akranları ile bir arada olma istekliliği artar.
- ❖ Akranların düşüncesi önemli hâle gelir.
- ❖ Değerler ve ahlak sistemi geliştirirler.
- ❖ Toplumsal açıdan sorumluluk alma ve sorumluluğu yerine getirme isteği vardır.
- ❖ Cinsiyetlerine uygun sosyal rollere erişirler (MEB, 2017).

2.18.1.2.4. Sosyal Gelişim Özellikleri

- ❖ Akran grubunun etkisi güçlenmeye başlar.
- ❖ Grup oyunlarında kurallara uyabilirler.
- ❖ Arkadaşlıkları kısa sürebilir.
- ❖ Vicdan anlayışları gelişir.

- ❖ Sosyal becerilerde yeterlilik kazanmaya gayret ederler.
- ❖ Gelişim farklılıklarından dolayı grup/takım dışında kalabilirler.
- ❖ Oyun, fiziksel ve sosyal dünyayı anlamaları yönünden önemlidir.
- ❖ Kızlar ve erkekler ayrı ayrı oynamayı tercih ederler.
- ❖ Otoriteye karşı çıkma başlayabilir.
- ❖ Akranları ile bir arada olma istekliliği artar.
- ❖ Akranların düşüncesi önemli hâle gelir.
- ❖ Değerler ve ahlak sistemi geliştirirler.
- ❖ Toplumsal açıdan sorumluluk alma ve sorumluluğu yerine getirme isteği vardır.
- ❖ Cinsiyetlerine uygun sosyal rollere erişirler. Dönemin sonunda oyun önemini kaybeder (MEB, 2017).

2.18.1.2.5. Psikomotor Gelişim Özellikleri

- ❖ İnce motor koordinasyonları oldukça iyidir.
- ❖ Küçük nesnelere kontrol etme düzeyleri iyidir.
- ❖ İki tekerlekli bisiklete binebilirler.
- ❖ Bir ellerini baskın kullanabilirler.
- ❖ Yeteneklerinin geliştirilmesi mümkündür.
- ❖ Birçok beceri kazanabilirler.
- ❖ Hareket ve becerilerde doğruluk ve kontrol önem kazanmıştır.
- ❖ Sürat, sıçrama, fırlatma ve denge ile ilgili hareketlerde erkekler, esneklik ve küçük kas koordinasyonunda kızlar daha iyi performans gösterirler.
- ❖ Bedenlerini kabul etme ve etkili şekilde kullanma söz konusudur.
- ❖ Erkekler kuvvet ve hız bakımından kızlardan daha iyi performans gösterirler.

- ❖ Genel vücut koordinasyonlarında bozukluklar vardır.
- ❖ Zihin-kas koordinasyonunu geliştirecek spor, müzik, resim vb. etkinliklere yönlendirilme ihtiyacı duyarlar.
- ❖ Fiziksel özelliklerine bağlı olarak bazı etkinliklere katılırken bazılarında katılmayı reddederler.
- ❖ Dönemin sonuna doğru performansın biçimi, doğruluğu ve becerili yapılması önemlidir (MEB, 2017).

2.18.1.3. Okula Özgü Uyarlamalar

Bu Program'daki kazanımlara ulaşmak için öğretmenler, öğrencilerin bireysel özellikleri ile sosyal ve fiziksel çevrelerinin özellikleri doğrultusunda uyarlamalar yapmalıdırlar. Örneğin öğretmenler etkinlik seçimi ve uygulamalarında okul çevresinin sosyal, kültürel durumu, veli beklentileri ve hassasiyetlerini gözden geçirerek modern danslar yerine halk danslarına yer verebilirler (MEB, 2017).

2.18.1.4. Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları ve Stratejileri

Öğretmenler öğrencilerin dersin kazanımlarına ulaşmaları için en uygun modeli (doğrudan, bireyselleştirilmiş, iş birliğine dayanan, spor eğitimi, akran, araştırma, taktik oyun, kişisel ve sosyal sorumluluk modelleri), strateji (sunuş, buluş, araştırma/inceleme vb.) ve yöntemleri/stilleri (komut, alıştırma, eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğrenme) kullanmalıdırlar. Öğretim Programı'nda üst düzey psikomotor (beceri hâline getirme, uyum ve yaratma), duyuşsal (örgütlenme, kişilik hâline getirme) ve bilişsel (analiz, sentez, değerlendirme) alanlara ait kazanımlar vardır. Bu nedenle, sadece geleneksel öğretme merkezli öğretime dayanan yaklaşımların kullanımı, bu Öğretim Programı'nın çıktıklarına ulaşmak için yeterli olmayacaktır. Öğrenen merkezli öğretim yaklaşımlarından mutlaka yararlanılmalıdır. Öğretmenlere uygulamalarında, özellikle model temelli öğretim yapmaları önerilir. Modeller dayandıkları öğretim hedefleri doğrultusunda amaç, içerik, uygulama ile ölçme ve değerlendirmeyi bir arada ele alırlar. Bu modellerin uygulanması birkaç haftadan 10-15 haftaya kadar süre gerektirebilir. Program hedeflerine ulaşmada öncelikle öğrenen merkezli olan "taktik oyun", "spor eğitimi" ile "kişisel ve sosyal sorumluluk" modellerinin kullanımı önemlidir (MEB, 2017).

2.18.1.5. Diğer Derslerle ve Günlük Hayatla İlişkilendirme

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın genel çıktıklarına ulaşmak için diğer derslerle ve hayatla ilişkilendirme yapılması önemlidir. Öğretmenler, okullarına özgü yıllık planlarını hazırlarken seçmeli Spor ve Fiziki Etkinlikler dersi ile ilişkilendirme yapmalıdırlar. Aynı zamanda, diğer derslerin öğretmenleri ile iş birliği yaparak ders konuları arasında bağ kurmalıdırlar. Bu Öğretim Programı'ndaki kazanımlara ulaşmak için öğrenci deneyimlerinin hayatla ilişkilendirilmesi gerekir. Beden Eğitimi ve Spor ders süresi, öğrencilerin ders kazanımları doğrultusunda kişisel ihtiyaçlarının belirlenmesi, örnek uygulamaların denenmesi, gelişimlerinin takip edilmesi için kullanılmalıdır. Öğrenciler, dersteki çalışmalarını ders dışındaki zamanlarında uygun fiziksel etkinliklere ve sporlara katılarak pekiştirmelidirler. Bu sebeple öğrencilerin kendi yaşantı çevrelerindeki fiziksel etkinlik/spor imkânlarını tanımaları ve bunları etkili bir şekilde kullanmaları konusunda öğretmenler, yönlendirici ve destekleyici olmalıdır (MEB, 2017).

2.18.1.6. Paydaş Rol ve Sorumlulukları

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı hedeflerine ulaşabilmek için kişisel (öğrenciler, öğretmenler, veliler, okul yöneticileri, antrenörler vb.) ve kurumsal paydaşların (okul, il spor müdürlükleri, spor federasyonları, kulüpler, belediyeler, il sağlık müdürlükleri vb.) iş birliği içinde olması önemlidir. Bu iş birliğinin sağlanmasında, okul yönetimi ile beden eğitimi öğretmenleri yönlendirici olmalıdırlar. Okulun, özellikle kurumlarla/spor kulüpleri ile bir iş birliği planı olmalıdır. Beden eğitimi ve sporla ilgili kurumsal paydaşlar, bu dersin birincil amacının her öğrencinin beden eğitimi ve spora düzenli katılımının sağlanması, bu katılımdan sağlık ve zindelik yararı elde etmesi olduğunu görerek hizmetlerini sunmalıdırlar. Böylece, kişisel ve kurumsal paydaşların destekleriyle öğrencilerin, tüm hayatları boyunca fiziksel etkinliklere katılması ve bu etkinlikleri sürdürmeyi alışkanlık hâline getirmesi sağlanacaktır (MEB, 2017).

2.18.1.7. Özel Gereksinimleri Olan Öğrenciler

Öğrencilerin özel gereksinimleri olduğu durumlarda, ders uygulamalarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Özel gereksinimler; öğrenme güçlüğü çekme, sağlık sorunu, çeşitli engellilikler vb. sebeplerden kaynaklanabileceği gibi özel niteliklere sahip olma, öğrenme hedeflerine önceden/akranlarından daha erken ulaşmış olma gibi nedenlerden de

doğabilir. Öğretmenler, öğrencilerin özel gereksinimlerini belirledikten sonra gerekiyorsa ilgili kişi ve kuruluşlardan da yardım alarak bu öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor dersi uygulamalarına katılmalarını sağlamalıdır. Sağlık sorunu olanlar için veliler ve aile hekimleriyle iş birliği yaparak öğrencilerin özel ihtiyaçlarına uygun, sağlıklarını destekleyecek yöntemler, araç ve gereçle derse katılımlarının sağlanması buna örnek verilebilir. Sporda üstün yetenekli öğrenciler ise antrenörlere veya spor kulüplerine yönlendirilmelidir. Derslerde, bu öğrencilerden rol model olarak çeşitli etkinliklerde liderlik yaptırılarak yararlanılabilir. Bu öğrenciler için yetenekleriyle ihtiyaçları doğrultusunda daha yüksek hedefler ve etkinlikler belirlenebilir (MEB, 2017).

2.18.1.8. Eğitim Teknolojilerinin Kullanımı

Bu Öğretim Programı'nın amaçlarına ulaşmada öğretmenlere ve öğrencilere yardımcı olması amacıyla hazırlanan "Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)" kullanılmalıdır. Öğretmenler kartları inceledikten sonra sınıf düzeyine ve kazanımlara uygun olanları derslerinde kullanabilirler. Bu Öğretim Programı'nın kazanım açıklamalarında ilgili FEK'lere yönlendirmeler yapılmıştır. Bunun yanında öğretmenler, derslerinde ele aldıkları kazanım ve konuya uygun olarak çeşitli kaynak kitaplardan da yararlanmalıdırlar. Bu kaynakların seçiminde ve kullanımında, 5-8. Sınıf öğrencilerinin yaş ve gelişim özelliklerine uygunluğuna önem verilmelidir. Ayrıca ders amaçlarına uygun sporla/fiziksel etkinliklerle ilgili dergi, gazete vb. haber kaynaklarından da yeri geldiğinde yararlanılmalıdır. Eğitimde video, video kamera, projeksiyon cihazı, fotoğraf makinesi, bilgisayar ve adımsayar gibi teknolojilerden yararlanılmalıdır. İnternet kaynakları, öğretmen tarafından incelenerek uygun olanlar öğrencilerin kullanımı için önerilmelidir. Özellikle Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi, Türkiye Millî Paralimpik Komitesi, TÜBİTAK gibi kurumların İnternet sitelerindeki bilgilerin kullanımına önem verilmelidir (MEB, 2017).

LİTERATÜR TARAMA

Özcan ve Mirzeoğlu (2014) tarafından yapılan, “Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğrenci, Veli ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri” adlı araştırmada, 20 öğrenci, 20 veli ve 20 beden eğitimi öğretmenin görüşlerinden yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, yapılandırmacı öğrenme anlayışına göre düzenlenen beden eğitimi programının uygulamada bazı eksiklikler olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan beden eğitimi öğretmenlerin çoğu, programın kazanım, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarını mevcut araç, gereç ve tesis yetersizliği yüzünden etkili bir şekilde uygulayamadıklarını belirtmişlerdir (Özcan ve Mirzeoğlu, 2014).

Senemoğlu, Beyaztaş ve Kaptı (2013) tarafından yapılan “Cumhuriyetten Günümüze İlkokul/İlköğretim Programlarının İncelenmesi” adlı araştırmada, 1924, 1926, 1936, 1948, 1968, 1997, 2005 İlkokul/İlköğretim Programlarına ulaşılarak belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. İncelemeler sonucunda Cumhuriyetten günümüze kadar geliştirilmiş programların ilerlemecilik ve yapılandırmacılığın öngördüğü eğitim ölçütlerine genellikle uygun olduğu görülmüştür; ancak 1968’den sonra geliştirilen programlarda, gelişen toplum yapısına ve çağın gereklerine uygun yeni hedeflerin ve ilkelerin gerektiği ölçüde programlara yansıtılmadığı ve buna paralel bir şekilde ilke ve açıklamalar bölümlerinde tekrarlara düşüldüğü tespit edilmiştir. Toplumsal, bilimsel, teknolojik gelişmeler dikkate alındığında, özellikle 2005 yılında geliştirilen programlarda yer alan “kazanımların” (hedef-hedef davranış), öğretme-öğrenme sürecine ve değerlendirmeye ilişkin örneklerin günümüzdeki hızlı gelişmeyi yansıtmadığı ve ifade edildiği şekilde yapılandırmacılık anlayışı ile örtüşmediği gözlenmiştir.

Dalaman (2010) tarafından yapılan “İlköğretim Birinci Kademedeki Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi” adlı araştırmada, beden eğitimi dersine ait kazanımların öğretmenlerin çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği, bazı kazanımların ise gerçekleştirilemediği ortaya çıkmıştır. Bunlar 1. 2. ve 3. sınıflarda fiziksel etkinliklerde kullanacakları kişisel malzemeler için çanta hazırlama, beslenme ilkelerini doğru uygulama, temel ilk yardım ilkelerini fark etme kazanımlarıdır. 4. ve 5. sınıflarda ise, özelleşmiş hareketlerle ilgili ilke ve uygulamada, olimpiyat oyunlarındaki spor dallarını ve sporcuları tanıma, çeşitli spor olaylarını kitle iletişim araçlarından takip etme kazanımlarıdır.

Mamak (2010) tarafından yapılan, “8 Yıllık Kesintisiz İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanırılığı ve Amaçlarına Ulaşma Düzeyi” adlı araştırma sonucunda, araştırmaya katılan katılımcıların genel olarak 4 yıllık fakülte mezunu olduklarını, hizmet yıllarının 6-11 yıl olduğunu, ders yüklerinin 16-25 saat arasında yoğunlaştığını, okulların çoğunluğunun il merkezinde ve ikili öğretim yapıp spor salonunun olduğunu, öğrencilerin derslerin önemi ve gereğini kavrayamadığını, okullarda haftalık ders saatlerinin yetersiz olduğunu, sınıfların çok kalabalık ve spor tesisleri, araç, gereçleri yetersiz olduğunu, idare ve diğer branş öğretmenleri tarafından yeterince destek sağlanmadığını, öğrencilerin değerlendirilmesinde her öğrencinin kendi yetenek ve becerileri yönünde, okul içi davranış, beden eğitimi ve spor dersi malzemelerini kullanmalarına göre değerlendirilmeleri gerektiğini; araştırma kapsamındaki okullarda beden eğitimi ve spor derslerinin amaçlarına ulaşma düzeyine, katılımcıların cinsiyet, okulun bulunduğu yer ve eğitim türü değişkeninde, çoğunluk olarak amacına ulaştığı tespit edilmiştir.

Gülüm ve Bilir (2011) tarafından yapılan, “Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ve Program İle İlgili Eğitim Gereksinimi Açısından Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı başka bir araştırmada ise, davranışçı eğitim sisteminden gelen beden eğitimi öğretmenlerinin, yapılandırmacı yaklaşımla hazırlanan beden eğitimi öğretim programını özümseyemedikleri, buna karşılık, program ile ilgili eğitim gereksinimi duymadıkları saptanmıştır. Ayrıca öğretmenler, uygulama açısından sınıf mevcutlarının uygun olmayışı, ders saati, araç-gereç ve tesislerin yetersiz olması nedeni ile bu programın uygulanmadığını belirtmişlerdir.

Güllü, Mehmet; Güllü, Esin; Güllü, Abdullah (2009) tarafından yapılan, “İlköğretimde Çalışan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşım ve Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” adlı araştırmada, beden eğitimi öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu görülürken; beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersi yeni öğretim programına ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu görülmüştür.

Akdoğan (2009) tarafından yapılan, “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programı Hakkında Görüşleri” adlı araştırmada, öğretmenlerin büyük bir kısmı yeni öğretim programının ülke şartlarına uygun olmadığını,

ilköğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programının öğretmen nitelikleriyle bağdaştığını, beden eğitimi dersleriyle ilgili görevlendirmeler sorunu olmadığını, seçmeli spor dersleriyle ilgili sorun yaşanmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Demirhan ve arkadaşları (2008) tarafından yapılan, “Beden Eğitimi Öğretim Programları ve Programların Yürütülmesine İlişkin Paydaş Görüşlerinin Karşılaştırılması” adlı araştırmada ise; beden eğitimi öğretim programının amaçlarının yeterlik derecesi “iyi”, hedeflere ulaşılma derecesi “orta” düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Ders içeriğinin amaçları gerçekleştirme derecesine ilişkin görüşlerin dağılımı da “orta” düzeyde yoğunlaşmaktadır. Derslerin işlenişi ve değerlendirme etkinliklerine ilişkin görüşler incelendiğinde ise “orta” ve “iyi” düzey yönündeki görüşlerin ağırlıklı olduğu söylenebilir. Diğer yandan, araştırmadan elde edilen bulgular; öğretim programına ilişkin olarak beden eğitimi öğretmenleri ve öğretim elemanları; sorunlar ve eksiklikler konusunda öğretmenler ve okul müdürleri; etkinlik tercihi konusunda öğretmenler ve öğrencilerin benzer görüşlerinin olmasına karşın çoğunlukla farklı düşündüklerini göstermektedir.

BÖLÜM III

GEREÇ ve YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada; İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeni öğretim programı kazanımlarının kazandırılabilirliğine ilişkin görüşlerin incelenmesinde tarama modeli yöntemi kullanılmıştır. Araştırma nicel bir araştırma olup tarama (betimsel) yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Bu tür araştırmalarda, ele alınan olaylar ve durumlar ayrıntılı bir biçimde araştırılmakta ve bu araştırmalar genellikle tarama araştırmaları olarak da bilinmektedir (Kıncal, 2015:111).

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında faaliyetini sürdüren, İç Anadolu Bölgesindeki toplam 13 ilden her biri küme kabul edilmiş ve bu kümelerden (Sivas, Kırşehir, Konya, Yozgat, Kayseri, Aksaray) %45'inin örnekleme alınmasına küme örnekleme yöntemine göre bulunmuştur. Daha sonra iller sıralandırılıp, sistematik örneklem yöntemi ile her iki ilden birini örnekleme alınmasına karar verilmiş ve bunun içinde bir başlangıç ili belirlemek için rastgele sayılar tablosu kullanılmıştır. Tablodan 1-3-5-7-9-11 no'lu illerin çalışmaya alınmasına karar verilmiştir. Bu illerde görev yapan Beden Eğitimi ve Spor öğretmenlerinin sayısı 1255 olarak tespit edilmiştir. Buna göre; $\alpha=0,01$ olarak, $d=\pm 0,5$ birim olarak, $p=0,80$ olarak, $q=0,20$ olarak, $t=1,96$ alınarak bu illerde görev yapan 1255 kişiden en az 610 kişinin çalışmaya dahil olması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004:50). Oluşan tablo aşağıda tablo 2'de verilmiştir. Evreni temsil edecek öğretmen seçiminde küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Küme örnekleme yönteminde evren ya da çalışma evreni, çoğu zaman çeşitli elemanları olan, benzer bir amaca sahip kümelerden oluşur. Örneklem seçkisiz yolla seçilen ve benzer özellikler taşıyan bu kümeler ile belirlenmektedir (Karasar, 2015:47).

Tablo 2: İllere göre örnekleme alınan kişi sayısı

Sıra	İller	Öğretmen Sayısı	Örnekleme Alınan
1	Sivas	181	87
2	Kırşehir	62	30
3	Konya	485	236
4	Yozgat	80	39
5	Kayseri	356	174
6	Aksaray	91	44
Toplam		1255	610

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Değişkenler	Nitelik	5. Sınıf		6. Sınıf		7. Sınıf		8. Sınıf	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Yerleşim Yerleri	Sivas	32	15,9	35	16,8	30	14,6	40	19,7
	Kayseri	42	20,8	43	20,7	50	24,3	54	26,6
	Konya	66	32,5	70	33,7	80	38,8	70	34,5
	Kırşehir	14	7,0	20	9,6	12	5,8	15	7,4
	Aksaray	21	10,5	10	4,8	16	7,8	12	5,9
	Yozgat	27	13,3	30	14,4	18	8,7	12	5,9
Cinsiyet	Kadın	66	32,4	78	37,5	64	31,1	68	33,5
	Erkek	138	67,6	130	62,5	142	68,9	135	66,5
Yaş	22-30 yaş	50	24,5	64	30,8	36	17,5	66	32,5
	31-40 yaş	100	49,0	92	44,2	118	57,3	93	45,8
	41-50 yaş	46	22,5	50	24,0	42	20,4	44	21,7
	51-60 yaş	8	3,9	2	1,0	10	4,9	-	-
Hizmet Yılı	1-5 yıl	62	30,4	68	32,7	56	27,2	63	31,0
	6-10 yıl	78	38,2	90	43,3	104	50,5	83	40,9
	11-15 yıl	42	20,6	30	14,4	28	13,6	51	25,1
	16-20 yıl	20	9,8	16	7,7	18	8,7	6	3,0
	21 ve üzeri	-	-	4	1,9	-	-	-	-
Görev Yeri	Köy	18	8,8	8	3,8	14	6,8	21	10,3
	Belde (Kasaba)	8	3,9	16	7,7	18	8,7	9	4,4
	İlçe Merkezi	64	31,4	62	29,8	60	29,1	72	35,5
	İl Merkezi	114	55,9	122	58,7	114	55,3	101	49,8
Eğitim Durumu	Lisans	184	90,2	182	87,5	194	94,2	185	91,1
	Yüksek Lisans	18	8,8	23	11,1	12	5,8	15	7,4
	Doktora	2	1,0	3	1,4	-	-	3	1,5

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıf düzeyine göre demografik özelliklerine baktığımızda, araştırmaya 5.sınıf düzeyinde 32'si (%15,9) Sivas, 42'si (%20,8) Kayseri, 66'sı (%32,5) Konya, 14'ü (%7) Kırşehir, 21'i (%10,5) Aksaray, 27'si (%13,3) Yozgat olmak üzere toplam 202 öğretmenin katıldığı görülmektedir. 6.sınıf düzeyinde 35'i (%16,8) Sivas, 43'ü (%20,7) Kayseri, 70'i (%33,7) Konya, 20'si (%9,7) Kırşehir, 10'u (%4,8) Aksaray, 30'u (%14,4) Yozgat olmak üzere toplam 208 öğretmenin katıldığı görülmektedir. 7.sınıf düzeyinde 30'u (%14,6) Sivas, 50'si (%24,3) Kayseri, 80'i (%38,8) Konya, 12'si (%5,8) Kırşehir, 16'sı (%6,8) Aksaray, 18'i (%8,7) Yozgat olmak üzere toplam 206 öğretmenin katıldığı görülmektedir. 8.sınıf düzeyinde 40'ı (%19,7) Sivas, 54'ü (%26,6) Kayseri, 70'i (%34,5) Konya, 15'i (%7,4) Kırşehir, 12'si (%5,9) Aksaray, 12'si (%5,9) Yozgat olmak üzere toplam 203 öğretmenin katıldığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre demografik özelliklerine baktığımızda, araştırmaya 5.sınıf düzeyinde 66'sı (%32,4) kadın, 138'i (%67,6) erkek olmak üzere toplam 202 öğretmenin katıldığı görülmektedir. 6.sınıf düzeyinde 78'i (%37,5) kadın, 130'u (%62,65) erkek olmak üzere toplam 208 öğretmenin katıldığı görülmektedir. 7.sınıf düzeyinde 64'ü (%31,1) kadın, 142'si (%68,9) erkek olmak üzere toplam 206 öğretmenin katıldığı görülmektedir. 8.sınıf düzeyinde 68'i (%33,5) kadın, 135'i (%66,5) erkek olmak üzere toplam 203 öğretmenin katıldığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına göre demografik özelliklerine baktığımızda, araştırmaya 5. sınıf düzeyinde, 50'si (%24,5) 22-30 yaş aralığında, 100'ü (%49) 31-40 yaş aralığında, 46'sı (%22,5) 41-50 yaş aralığında, 8'i (%3,9) 51-60 yaş aralığında olduğu görülmektedir. 6. sınıf düzeyinde, 64'ü (%30,8) 22-30 yaş aralığında, 92'si (%44,2) 31-40 yaş aralığında, 50'si (%24) 41-50 yaş aralığında, 2'si (%1) 51-60 yaş aralığında olduğu görülmektedir. 7. sınıf düzeyinde, 36'sı (%17,5) 22-30 yaş aralığında, 118'i (%57,3) 31-40 yaş aralığında, 42'si (%20,4) 41-50 yaş aralığında, 10'u (%4,9) 51-60 yaş aralığında olduğu görülmektedir. 8. sınıf düzeyinde, 66'sı (%32,5) 22-30 yaş aralığında, 93'ü (%45,8) 31-40 yaş aralığında, 44'ü (%21,7) 41-50 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet yılına göre demografik özelliklerine baktığımızda, araştırmaya 5. sınıf düzeyinde, 62'si (%30,4) 1-5 hizmet yılı, 78'i (%38,2) 6-10 hizmet yılı, 42'si (%20,6) 11-15 hizmet yılı, 20'si (%9,8) 16-20 hizmet yılı aralığında olduğu görülmektedir. 6. sınıf düzeyinde, 68'i (%32,7) 1-5 hizmet yılı, 90'ını (%43,3) 6-10 hizmet yılı, 30'u (%14,4) 11-15 hizmet yılı, 16'sı (%7,7) 16-20 hizmet yılı, 4'ü (%1,9) 21 ve üzeri hizmet yılı aralığında olduğu görülmektedir. 7. sınıf düzeyinde, 56'sı (%27,2) 1-5

hizmet yılı, 104'ü (%50,5) 6-10 hizmet yılı, 28'i (%13,6) 11-15 hizmet yılı, 18'i (%8,7) 16-20 hizmet yılı aralığında olduğu görülmektedir. 8. sınıf düzeyinde, 63'ü (%31) 1-5 hizmet yılı, 83'ü (%40,9) 6-10 hizmet yılı, 51'i (%25,1) 11-15 hizmet yılı, 6'sı (%3) 16-20 hizmet yılı aralığında olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin gören yerine göre demografik özelliklerine baktığımızda, araştırmaya 5. sınıf düzeyinde, görev yeri değişkenine göre, 18'i (%8,8) köy, 8'i (%3,9) belde, 64'ü (%31,4) ilçe merkezi, 114'ü (%55,9) il merkezi olduğu görülmektedir. 6. sınıf düzeyinde, görev yeri değişkenine göre, 8'i (%3,8) köy, 16'sı (%7,7) belde, 62'si (%29,8) ilçe merkezi, 122'si (%58,7) il merkezi olduğu görülmektedir. 7. sınıf düzeyinde, görev yeri değişkenine göre, 14'ü (%6,8) köy, 18'i (%8,7) belde, 60'ı (%29,1) ilçe merkezi, 114'ü (%55,3) il merkezi olduğu görülmektedir. 8. sınıf düzeyinde, görev yeri değişkenine göre, 21'i (%10,3) köy, 9'u (%4,4) belde, 72'si (%35,5) ilçe merkezi, 101'i (%49,8) il merkezi olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumuna göre demografik özelliklerine baktığımızda, araştırmaya 5. sınıf düzeyinde, eğitim durumu değişkenine göre, 184'ü (%90,2) lisans, 18'i (%8,8) yüksek lisans, 2'si (%1) doktora mezunu olduğu görülmektedir. 6. sınıf düzeyinde, eğitim durumu değişkenine göre, 182'si (%87,5) lisans, 23'ü (%11,1) yüksek lisans, 3'ü (%1,4) doktora mezunu olduğu görülmektedir. 7. sınıf düzeyinde, eğitim durumu değişkenine göre, 194'ü (%94,2) lisans, 12'si (%5,8) yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. 8. sınıf düzeyinde, eğitim durumu değişkenine göre, 185'i (%91,1) lisans, 15'i (%7,4) yüksek lisans, 3'ü (%1,5) doktora mezunu olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Öğretmenlerinin demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan toplam altı sorudan oluşan anket ve kazanımlardan oluşan ölçek uygulanmıştır. Ölçek, kazanımların soru şekline dönüştürülmesi ile oluşturulmuş, 5.sınıf 31 kazanımdan, 6.sınıf 31 kazanımdan, 7.sınıf 30 kazanımdan ve 8.sınıf ise 30 kazanımdan oluşmaktadır. Her sınıf için ayrı kazanımları içeren 5'li likert tipinde maddelerden oluşmaktadır. Maddeler; "Kesinlikle Kazandırılmaz (1), Kazandırılmaz (2), Fikrim yok (3), Kazandırılabilir (4), Kesinlikle Kazandırılabilir (5)", şeklinde düzenlenmiştir. Her bir kazanımın en düşük puanı 1, en yüksek puanı ise 5'tir. Ölçeklerin Cronbach Alpha değerleri; 5. sınıf için 0,96; 6. sınıf için 0,93; 7. sınıf için 0,96 ve 8. sınıf için 0,93 bulunmuştur.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada, elde edilen veriler analiz programına yüklenerek değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde; her sınıf düzeyi ayrı ayrı olarak değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığına Shapiro-Wilk testine göre bakıldığında; 5. 7. ve 8. sınıf verileri normal dağılım göstermediğinden dolayı; Kruskal-wallis testi ve Mann-Whitney-U testi kullanılmıştır. 6. Sınıf verileri normal dağılım gösterdiğinden dolayı; T testi ve varyans analizi kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalar için ise Tukey testi kullanılmıştır. Veriler tablolarda aritmetik ortalama, standart sapma, ortanca, minimum ve maksimum değer, birey sayısı ve yüzdesi şeklinde belirtilip, yanılma düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

3.5. Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmada, Cumhuriyet Üniversitesi, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığı, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurulunun 30.01.2018 tarih ve 60263016-050.06.04-E.286078 sayılı kararı ile “etik açıdan sakınca olmadığına” dair rapor alındıktan sonra araştırmaya başlanılmıştır. Araştırmada veri toplama sırasında bütün öğretmenler araştırma hakkında bilgilendirilmiş ve öğretmenlerden araştırmaya gönüllü olarak katıldıklarını gösteren gönüllü onam formu alınmıştır.

BÖLÜM IV
BULGULAR

4.1. İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4: 5.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu

Öğrenme Alanları	5. Sınıf Kazanımları		Kesimlikle Kazandırılmamaz		Kazandırılmamaz		Fikrim Yok		Kazandırılabilir		Kesimlikle Kazandırılır	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	1.Yer değiştirme hareketlerini alan ve efor farkındalığını göstererek uygular.	4	2,0	14	6,9	22	10,8	122	59,8	42	20,6	
	2.Dengeleme gerektiren hareketleri vücut ve alan farkındalığını göstererek uygular.	4	2,0	16	7,8	22	10,8	122	59,8	40	19,6	
	3.Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular.	6	2,9	14	6,9	26	12,7	110	53,9	48	23,5	
	4.Birleştirilmiş hareket becerilerini çeşitli oyun ve etkinliklerde gösterir.	8	3,9	14	6,9	34	16,7	94	46,1	54	26,5	
	5.Temel jimnastik hareketlerini yapar.	4	2,0	6	2,9	6	2,9	86	42,2	102	50,0	
	6.Verilen ritim ve müziğe uygun dans adımlarını uygular.	4	2,0	4	2,0	12	5,9	124	60,8	60	29,4	
	7.Yakın çevresine ait halk danslarını uygular.	2	1,0	6	2,9	22	10,8	140	68,6	34	16,7	
	8.Oyun ve etkinliklerde kullandığı temel hareket kavramlarını açıklar.	2	1,0	6	2,9	10	4,9	148	72,5	38	18,6	
	9.Oyunlara ve etkinliklere katılımında güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varır.	4	2,0	14	6,9	12	5,9	138	67,6	36	17,6	
	10.Oyun ve etkinliklerde belirlenen kural ve yönergeleri uygular.	2	1,0	14	6,9	6	2,9	126	61,8	56	27,5	
	11.Oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanmanın önemini fark eder.	2	1,0	8	3,9	10	4,9	140	68,6	44	21,6	
	12.Oyun ve etkinliklerde farklı iletişim yollarını kullanır.	-	-	8	3,9	10	4,9	128	62,7	58	28,4	
	13.Oyun ve etkinliklerde iş birliğinin önemini kavrar.	-	-	4	2,0	8	3,9	132	64,7	60	29,4	
	14.Oyun ve etkinliklerde kaybetmeye ve kazanmaya ilişkin uygun davranışlar sergiler.	-	-	8	3,9	14	6,9	136	66,7	46	22,5	
	15.Oyun ve etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olur.	-	-	8	3,9	12	5,9	140	68,6	44	21,6	

AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI	16.Oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir.	2	1,0	10	4,9	18	8,8	134	65,7	40	19,6
	17.Oyun ve etkinliklerde hücumaya yönelik strateji ve taktikleri gösterir.	4	2,0	4	2,0	36	17,6	126	61,8	34	16,7
	18.Oyun ve etkinliklerde savunmaya yönelik strateji ve taktikleri gösterir.	4	2,0	10	4,9	30	14,7	126	61,8	34	16,7
	19.Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.	2	1,0	8	3,9	4	2,0	88	43,1	102	50,0
	20.Fiziksel etkinliklerin eğlenceli yönlerinin farkına varır.	2	1,0	6	2,9	8	3,9	100	49,0	88	43,1
	21.Katıldığı etkinliklerde fiziksel etkinlik düzeyini ölçer.	4	2,0	32	15,7	62	30,4	78	38,2	28	13,7
	22.Katıldığı fiziksel etkinliklerin, fiziksel uygunluğuna olan etkilerini açıklar.	-	-	18	8,8	40	19,6	114	55,9	32	15,7
	23.Fiziksel etkinliklerde ne zaman ve nasıl beslenmesi gerektiğini açıklar.	2	1,0	18	8,8	18	8,8	124	60,8	42	20,6
	24.Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine etki eden durumları açıklar.	2	1,0	12	5,9	18	8,8	128	62,7	44	21,6
	25.Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının sağlığına etki eden durumları açıklar.	2	1,0	10	4,9	18	8,8	134	65,7	40	19,6
	26.Fiziksel etkinliklerde ilkyardımın genel amaçlarını ve uygulamalarını bilir.	4	2,0	8	3,9	10	4,9	124	60,8	58	28,4
	27.Bayram, kutlama ve törenlere katılır.	2	1,0	8	3,9	-	-	70	34,3	124	60,8
	28.Atatürk'ün sporla ilgili söylediği sözleri açıklar.	4	2,0	6	2,9	-	-	74	36,3	120	58,8
	29.Yakın çevresine ait halk danslarını tanır.	2	1,0	6	2,9	18	8,8	124	60,8	54	26,5
30.Geleneksel çocuk oyunlarını tanır.	2	1,0	4	2,0	6	2,9	146	71,6	46	22,5	
31.Olimpik kavramları bilir.	2	1,0	6	2,9	18	8,8	142	69,6	36	17,6	

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 5. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme düzeylerine ilişkin görüşleri tablo 4'te verilmiştir. Verilen cevaplar aşağıda ayrıntılı olarak yorumlanmıştır.

“Yer değiştirme hareketlerini alan ve efor farkındalığını göstererek uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,9’u “kazandırılmaz”, % 10,8’i “fikrim yok”, %59,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 20,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Dengeleme gerektiren hareketleri vücut ve alan farkındalığını göstererek uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 7,8’i “kazandırılmaz”, % 10,8’i “fikrim yok”, %59,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 19,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,9’u “kazandırılmaz”, % 12,7’si “fikrim yok”, %53,9’u “kazandırılabilir” derken, % 23,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Birleştirilmiş hareket becerilerini çeşitli oyun ve etkinliklerde gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,9’u “kazandırılmaz”, % 16,7’si “fikrim yok”, % 46,1’i “kazandırılabilir” derken, % 26,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Temel cimnastik hareketlerini yapar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 2,9’u “fikrim yok”, % 42,2’si “kazandırılabilir” derken, % 50’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Verilen ritim ve müziğe uygun dans adımlarını uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2’si “kazandırılmaz”, % 5,9’si “fikrim yok”, % 60,8’i de “kazandırılabilir” derken, % 29,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Yakın çevresine ait halk danslarını uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 10,8’i “fikrim yok”, % 68,6’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 16,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Oyun ve etkinliklerde kullandığı temel hareket kavramlarını açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 4,9’u “fikrim yok”, % 72,5’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 18,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Oyunlara ve etkinliklere katılımında güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,9’u “kazandırılmaz”, % 5,9’u “fikrim yok”, % 67,6’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 17,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Oyun ve etkinliklerde belirlenen kural ve yönergeleri uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,9’u “kazandırılmaz”, %

2,9'u "fikrim yok", % 61,8'i "kazandırılabilir" derken, % 27,5'i de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanmanın önemini fark eder." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0'i "kesinlikle kazandırılmaz", % 3,9'u "kazandırılmaz", % 4,9'u "fikrim yok", % 68,6'sı gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 21,6'sı da "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde farklı iletişim yollarını kullanır." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,9'u "kazandırılmaz", % 4,9'u "fikrim yok", % 62,7'si "kazandırılabilir" derken, % 28,4'ü de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde iş birliğinin önemini kavrar." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0'si "kazandırılmaz", % 3,9'u "fikrim yok", % 64,7'si "kazandırılabilir" derken, % 29,4'ü de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde kaybetmeye ve kazanmaya ilişkin uygun davranışlar sergiler." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,9'u "kazandırılmaz", % 6,9'u "fikrim yok", % 66,7'si gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 22,5'i de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olur." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,9'u "kazandırılmaz", % 5,9'u "fikrim yok", % 68,6'sı gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 21,6'sı da "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0'i "kesinlikle kazandırılmaz", % 4,9'u "kazandırılmaz", % 8,8'i "fikrim yok", % 65,7'si gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 19,6'sı da "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Oyun ve etkinliklerde hücumla yönelik strateji ve taktikleri gösterir." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0'si "kesinlikle kazandırılmaz", % 2'si "kazandırılmaz", % 17,6'sı "fikrim yok", % 61,8'i "kazandırılabilir" derken, % 16,7'si de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

“Oyun ve etkinliklerde savunmaya yönelik strateji ve taktikleri gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 4,9’u “kazandırılmaz”, % 14,7’si “fikrim yok”, % 61,8’i “kazandırılabilir” derken, % 16,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 3,9’u “kazandırılmaz”, % 2,0’si “fikrim yok”, % 43,1’i “kazandırılabilir” derken, % 50’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerin eğlenceli yönlerinin farkına varır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 3,9’u “fikrim yok”, % 49’u “kazandırılabilir” derken, % 43,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Katıldığı etkinliklerde fiziksel etkinlik düzeyini ölçer.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0’si “kesinlikle kazandırılmaz”, % 15,7’si “kazandırılmaz”, % 30,4’ü “fikrim yok”, % 38,2’si “kazandırılabilir” derken, % 13,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Katıldığı fiziksel etkinliklerin, fiziksel uygunluğuna olan etkilerini açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 8,8’i “kazandırılmaz”, % 19,6’sı “fikrim yok”, % 55,9’u “kazandırılabilir” derken, % 15,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerde ne zaman ve nasıl beslenmesi gerektiğini açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 8,8’i “kazandırılmaz”, % 8,8’i “fikrim yok”, % 60,8’i “kazandırılabilir” derken, % 20,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine etki eden durumları açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 8,8’i “fikrim yok”, % 62,7’si “kazandırılabilir” derken, % 21,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının sağlığına etki eden durumları açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1’i “kesinlikle kazandırılmaz”, %

4,9'u "kazandırılmaz", % 8,8'i "fikrim yok", % 65,7'si gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 19,6'sı da "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Fiziksel etkinliklerde ilkyardımanın genel amaçlarını ve uygulamalarını bilir." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2'si "kesinlikle kazandırılmaz", % 3,9'u "kazandırılmaz", % 4,9'u "fikrim yok", % 60,8'i gibi "kazandırılabilir" derken, % 28,4'ü de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Bayram, kutlama ve törenlere katılır." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0'i "kesinlikle kazandırılmaz", % 3,9'u "kazandırılmaz", % 34,3'ü "kazandırılabilir" derken, % 60,8'i "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Atatürk'ün sporla ilgili söylediği sözleri açıklar." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,0'si "kesinlikle kazandırılmaz", % 2,9'u "kazandırılmaz", % 36,3'ü "kazandırılabilir" derken, % 58,8'i de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Yakın çevresine ait halk danslarını tanır." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0'i "kesinlikle kazandırılmaz", % 2,9'u "kazandırılmaz", % 8,8'i "fikrim yok", % 60,8'i "kazandırılabilir" derken, % 26,5'i de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Geleneksel çocuk oyunlarını tanır." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0'i "kesinlikle kazandırılmaz", % 2,0'si "kazandırılmaz", % 2,9'u "fikrim yok", % 71,6'sı gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 22,5'i de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

"Olimpik kavramları bilir." kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0'i "kesinlikle kazandırılmaz", % 2,9'u "kazandırılmaz", % 8,8'i "fikrim yok", % 69,6'sı gibi büyük bir çoğunluğu "kazandırılabilir" derken, % 17,6'sı de "kesinlikle kazandırılabilir" cevabını vermiştir.

Tablo 5: 6.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu

Öğrenme Alanları	6. Sınıf Kazanımları										
	Kesinlikle Kazandırılmaz		Kazandırılmaz		Fikrim Yok		Kazandırılabilir		Kesinlikle Kazandırılır		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	1.Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.	4	1,9	4	1,9	6	2,9	130	62,5	64	30,8
	2.Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.	-	-	8	3,8	10	4,8	128	61,5	62	29,8
	3.Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun, etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.	-	-	10	4,8	20	9,6	130	62,5	48	23,1
	4.Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri sergiler.	-	-	10	4,8	50	24,0	116	55,8	32	15,4
	5.Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerileri sergiler.	6	2,9	52	25,0	92	44,2	48	23,1	10	4,8
	6.Seçtiği jimnastik serisini uygular.	-	-	12	5,8	22	10,6	104	50,0	70	33,7
	7.Seçtiği müziğe uygun dans becerileri sergiler.	-	-	16	7,7	10	4,8	140	67,3	42	20,2
	8.Halk danslarına özgü hareket becerileri sergiler.	-	-	16	7,7	22	10,6	138	66,3	32	15,4
	9.Sporlara hazırlayıcı oyun etkinliklerde kullandığı hareket kavramlarını açıklar.	-	-	22	10,6	24	11,5	120	57,7	42	20,2
	10.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel gelişimi için sorumluluk alır.	-	-	8	3,8	22	10,6	140	67,3	38	18,3
	11.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinlikler için kural ve yönergeler oluşturulmasına katkı sağlar.	-	-	12	5,8	20	9,6	140	67,3	36	17,3
	12.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanır.	-	-	16	7,7	20	9,6	128	61,5	44	21,2
	13.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliği yapmaya istekli olur.	2	1,0	14	6,7	4	1,9	140	67,3	48	23,1
	14.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde başkalarının haklarına saygı gösterir.	-	-	10	4,8	16	7,7	136	65,4	46	22,1
	15.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya gönüllü olur.	-	-	16	7,7	8	3,8	138	66,3	46	22,1
	16.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kullanabileceği materyaller tasarlar.	-	-	18	8,7	14	6,7	138	66,3	38	18,3
	17.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir.	2	1,0	24	11,5	22	10,6	134	64,4	26	12,5
	18.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere bireysel çözümler üretir.	6	2,9	14	6,7	20	9,6	142	68,3	26	12,5
	19.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde geliştirdiği strateji ve taktikleri uygular.	8	3,8	10	4,8	20	9,6	146	70,2	24	11,5
AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI	20.Planladığı fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.	-	-	4	1,9	4	1,9	144	69,2	56	26,9
	21.Fiziksel uygunluğunu geliştirecek hedefler içeren fiziksel etkinlik programı hazırlar.	-	-	10	4,8	10	4,8	158	76,0	30	14,4
	22.Fiziksel etkinlik düzeyini etkileyen nedenleri açıklar.	4	1,9	12	5,8	26	12,5	132	63,5	34	16,3
	23.Fiziki etkinliklere katılım sonucunda, fiziksel uygunluk seviyesinde zaman içinde oluşan değişiklikleri açıklar.	4	1,9	24	11,5	24	11,5	122	58,7	34	16,3
	24.Fiziksel etkinlikler sırasında enerji veren temel besin öğelerini açıklar.	4	1,9	22	10,6	38	18,3	122	58,7	22	10,6
	25.Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine ilişkin önlemler alır.	-	-	20	9,6	26	12,5	136	65,4	26	12,5
	26.Fiziksel etkinlikler sırasında karşılaştığı sağlık sorunlarından korunma yöntemlerini bilir.	-	-	14	6,7	22	10,6	142	68,3	30	14,4
	27.Bayram, kutlama ve törenlere istekle katılır.	-	-	-	-	8	3,8	96	46,2	104	50,0
	28.Atatürk'ün spora ve sporculara neden önem verdiğini bilir.	-	-	2	1,0	2	1,0	92	44,2	112	53,8
	29.Yakın çevresine ait halk danslarını araştırır.	-	-	6	2,9	22	10,6	138	66,3	42	20,2
	30.Farklı kültürlerle ait çocuk oyunlarını araştırır.	-	-	8	3,8	42	20,2	114	54,8	44	21,2
	31.Olimpiyat oyunlarının önemini açıklar.	-	-	8	3,8	40	19,2	116	55,8	44	21,2

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 6. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme düzeylerine ilişkin görüşleri tablo 5'te verilmiştir. Verilen cevaplar aşağıda ayrıntılı olarak yorumlanmıştır.

“Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 2,9’u “fikrim yok”, %62,5’i “kazandırılabilir” derken, % 30,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,8’i “kazandırılmaz”, % 4,8’i “fikrim yok”, %61,5’i “kazandırılabilir” derken, % 29,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun, etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,8’i “kazandırılmaz”, % 9,6’sı “fikrim yok”, %62,5’i “kazandırılabilir” derken, % 23,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,8’i “kazandırılmaz”, % 24’ü “fikrim yok”, %55,8’i “kazandırılabilir” derken, % 15,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerileri sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 25’i “kazandırılmaz”, % 42,2’si “fikrim yok” derken, %23,1’i “kazandırılabilir”, % 4,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Seçtiği cimnastik serisini uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,8’i “kazandırılmaz”, % 10,6’sı “fikrim yok”, %50’si “kazandırılabilir” derken, % 33,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Seçtiği müziğe uygun dans becerileri sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,7’si “kazandırılmaz”, % 4,8’i “fikrim yok”, %67,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 20,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Halk danslarına özgü hareket becerileri sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,7’si “kazandırılmaz”, % 10,6’si “fikrim yok”, %66,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 15,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun etkinliklerde kullandığı hareket kavramlarını açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 10,6’sı “kazandırılmaz”, % 11,5’i “fikrim yok”, %57,7’si “kazandırılabilir” derken, % 20,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel gelişimi için sorumluluk alır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,8’i “kazandırılmaz”, % 10,6’sı “fikrim yok”, %67,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 18,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinlikler için kural ve yönergeler oluşturulmasına katkı sağlar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,8’i “kazandırılmaz”, % 9,6’sı “fikrim yok”, %67,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 17,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,7’si “kazandırılmaz”, % 9,6’sı “fikrim yok”, %61,5’i “kazandırılabilir” derken, % 21,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliği yapmaya istekli olur.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,7’si “kazandırılmaz”, % 1,9’u “fikrim yok”, %67,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 23,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde başkalarının haklarına saygı gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,8’i “kazandırılmaz”, % 7,7’si “fikrim yok”, %65,4’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 22,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya gönüllü olur.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,7’si “kazandırılmaz”, % 3,8’i

“fikrim yok”, %66,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 22,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kullanabileceği materyaller tasarlar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 8,7’si “kazandırılmaz”, % 6,7’si “fikrim yok”, %66,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 18,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 11,5’i “kazandırılmaz”, % 10,6’sı “fikrim yok”, %64,4’ü “kazandırılabilir” derken, % 12,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere bireysel çözümler üretir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,7’si “kazandırılmaz”, % 9,6’sı “fikrim yok”, %68,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 12,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde geliştirdiği strateji ve taktikleri uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,8’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 4,8’i “kazandırılmaz”, % 9,6’sı “fikrim yok”, %70,2’si gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 11,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Planladığı fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 1,9’u “fikrim yok”, %69,2’si gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 26,9’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel uygunluğunu geliştirecek hedefler içeren fiziksel etkinlik programı hazırlar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,8’i “kazandırılmaz”, % 4,8’i “fikrim yok”, % 76’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 14,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlik düzeyini etkileyen nedenleri açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 5,8’i “kazandırılmaz”, % 12,5’i

“fikrim yok”, %63,5’i “kazandırılabilir” derken, % 16,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziki etkinliklere katılım sonucunda, fiziksel uygunluk seviyesinde zaman içinde oluşan değişiklikleri açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 11,5’i “kazandırılmaz”, % 11,5’i “fikrim yok”, %58,7’si “kazandırılabilir” derken, % 16,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlikler sırasında enerji veren temel besin öğelerini açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 10,6’sı “kazandırılmaz”, % 18,3’ü “fikrim yok”, %58,7’si “kazandırılabilir” derken, % 10,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine ilişkin önlemler alır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 9,6’sı “kazandırılmaz”, % 12,5’i “fikrim yok”, % 65,4’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 12,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlikler sırasında karşılaştığı sağlık sorunlarından korunma yöntemlerini bilir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 6,7’si “kazandırılmaz”, % 10,6’sı “fikrim yok”, % 68,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 14,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Bayram, kutlama ve törenlere istekle katılır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,8’i “fikrim yok”, % 46,2’si “kazandırılabilir” derken, % 50’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Atatürk’ün spora ve sporculara neden önem verdiğini bilir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kazandırılmaz”, % 1,0’i “fikrim yok”, % 44,2’si “kazandırılabilir” derken, % 53,8’i gibi büyük bir çoğunluğu da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Yakın çevresine ait halk danslarını araştırır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 10,6’sı “fikrim yok”, % 66,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 20,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Farklı kùltùrlere ait çocuk oyunlarını araştırır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,8’i “kazandırılmaz”, % 20,2’si “fikrim yok”, % 54,8’i “kazandırılabilir” derken, % 21,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Olimpiyat oyunlarının önemini açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,8’i “kazandırılmaz”, % 19,2’si “fikrim yok”, % 55,8’i “kazandırılabilir” derken, % 21,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

Tablo 6: 7.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu

Öğrenme Alanları	7. Sınıf Kazanımları	Kesinlikle Kazandırlamaz		Kazandırlamaz		Fikrim Yok		Kazandırlabilir		Kesinlikle Kazandırılır	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
		HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	1.Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.	2	1,0	-	-	14	6,8	148	71,8
2.Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.	2		1,0	2	1,0	14	6,8	146	70,9	42	20,4
3.Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.	4		1,9	4	1,9	18	8,7	144	69,9	36	17,5
4.Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri geliştirir.	4		1,9	6	2,9	50	24,3	126	61,2	20	9,7
5.Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerilerini geliştirir.	12		5,8	46	22,3	104	50,5	32	15,5	12	5,8
6.Hazırladığı jimnastik serisini uygular.	2		1,0	4	1,9	26	12,6	116	56,3	58	28,2
7.Seçtiği müzikle uyumlu özgün dans koreografileri sergiler.	2		1,0	10	4,9	50	24,3	118	57,3	26	12,6
8.Halk danslarına özgü hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.	2		1,0	4	1,9	44	21,4	136	66,0	20	9,7
9.Spor ve etkinliklere hazırlayıcı oyunlara katılırken ilgili hareket kavramlarını yerinde kullanır.	2		1,0	2	1,0	24	11,7	156	75,7	22	10,7
10.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendi performansını analiz eder.	2		1,0	14	6,8	56	27,2	116	56,3	18	8,7
11.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere grupta çözümler üretir.	4		1,9	6	2,9	52	25,2	128	62,1	16	7,8
12.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde etkili iletişim yolları kullanır.	2		1,0	6	2,9	10	4,9	164	79,6	24	11,7
13.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliğine dayalı davranışlar gösterir.	2		1,0	2	1,0	12	5,8	164	79,6	26	12,6
14.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde adil oyun anlayışına uygun davranır.	2		1,0	8	3,9	8	3,9	156	75,7	32	15,5
15.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde liderlik becerileri gösterir.	2		1,0	4	1,9	8	3,9	154	74,8	38	18,4
16.Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya istekli olur.	2		1,0	10	4,9	24	11,7	136	66,0	34	16,5
17.Geliştirdiği materyali spor ve etkinliklerde kullanır.	2		1,0	16	7,8	32	15,5	130	63,1	26	12,6
18.Akrasının performansını değerlendirir.	2		1,0	16	7,8	44	21,4	130	63,1	14	6,8
19.Sporlara hazırlayıcı oyunlardaki strateji ve taktikleri çözümler.	6		2,9	18	8,7	54	26,2	112	54,4	16	7,8
AKTİP VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI	20.Uyguladığı planın etkilerini gözleyerek fiziksel etkinliklere katılır.	8	3,9	6	2,9	40	19,4	118	57,3	34	16,5
	21.Yakın çevresindeki fiziksel etkinlik ve spor imkânlarını kullanır.	-	-	2	1,0	4	1,9	146	70,9	54	26,2
	22.Fiziksel etkinliğe katılmada kendini motive edecek teknikleri tanır.	2	1,0	8	3,9	38	18,4	128	62,1	30	14,6
	23.Fiziksel etkinliklerde uygulayabileceği kişisel beslenme programını hazırlar.	8	3,9	30	14,6	48	23,3	102	49,5	18	8,7
	24.Fiziksel etkinlikler sırasında, kendisinin ve başkalarının güvenliğini sağlayacak davranışlar sergiler.	2	1,0	6	2,9	12	5,8	158	76,7	28	13,6
	25.Temel ilk yardım uygulamalarını gösterir.	2	1,0	-	-	8	3,9	124	60,1	72	35,0
	26.Fiziksel etkinlikler ve sporla ilgili güvenilir bilgi kaynaklarını kullanır.	2	1,0	6	2,9	20	9,7	160	77,7	18	8,7
	27.Bayram, kutlama ve törenler için etkinlikler hazırlar.	2	1,0	-	-	-	-	102	49,5	102	49,5
	28.Cumhuriyet Döneminde spora ve sporcuya verilen önem üzerinde durulur.	2	1,0	6	2,9	26	12,6	150	72,8	22	10,7
	29.Farklı yörelere ait halk danslarını araştırır.	2	1,0	2	1,0	26	12,6	162	78,6	14	6,8
	30.Ülkemizin olimpiyat tarihini araştırır.	2	1,0	4	1,9	8	3,9	126	61,2	66	32,0

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 7. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme düzeylerine ilişkin görüşleri tablo 6' da verilmiştir. Verilen cevaplar aşağıda ayrıntılı olarak yorumlanmıştır.

“Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,8’i “fikrim yok”, %71,8’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 20,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,0’i “kazandırılmaz”, % 6,8’i “fikrim yok”, %70,9’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 20,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 8,7’si “fikrim yok”, %69,9’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 17,4’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri geliştirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 24,3’ü “fikrim yok”, %61,2’si “kazandırılabilir” derken, % 9,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerilerini geliştirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,8’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 22,3’ü “kazandırılmaz”, % 50,5’i “fikrim yok” derken, %15,5’i “kazandırılabilir”, % 5,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Hazırladığı jimnastik serisini uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 12,6’sı “fikrim yok”, %56,3’ü “kazandırılabilir” derken, % 28,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Seçtiği müzikle uyumlu özgün dans koreografileri sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 4,9’u “kazandırılmaz”, % 24,3’ü “fikrim yok”, %57,3’ü “kazandırılabilir” derken, % 12,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Halk danslarına özgü hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 21,4’ü “fikrim yok”, %66,0’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 9,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor ve etkinliklere hazırlayıcı oyunlara katılırken ilgili hareket kavramlarını yerinde kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,0’i “kazandırılmaz”, % 11,7’si “fikrim yok”, %75,7’si gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 10,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendi performansını analiz eder.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,8’i “kazandırılmaz”, % 27,2’si “fikrim yok”, %56,3’ü “kazandırılabilir” derken, % 8,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere grupla çözümler üretir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 25,2’si “fikrim yok”, %62,1’ü “kazandırılabilir” derken, % 7,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde etkili iletişim yolları kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 4,9’u “fikrim yok”, %79,6’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 11,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliğine dayalı davranışlar gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,0’i “kazandırılmaz”, % 5,8’i “fikrim yok”, %79,6’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 12,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde adil oyun anlayışına uygun davranır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 3,9’u “kazandırılmaz”, % 3,9’u “fikrim yok”, %75,7’si gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 15,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde liderlik becerileri gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 3,9’u “fikrim yok”, %74,8’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 18,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya istekli olur.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 4,9’u “kazandırılmaz”, % 11,7’si “fikrim yok”, %66,0’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 16,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Geliştirdiği materyali spor ve etkinliklerde kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 7,8’i “kazandırılmaz”, % 15,5’i “fikrim yok”, %63,1’i “kazandırılabilir” derken, % 12,6’sı de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Akranının performansını değerlendirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 7,8’i “kazandırılmaz”, % 21,4’ü “fikrim yok”, %63,1’i “kazandırılabilir” derken, % 6,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporlara hazırlayıcı oyunlardaki strateji ve taktikleri çözümler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 2,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 8,7’si “kazandırılmaz”, % 26,2’si “fikrim yok”, %57,4’ü “kazandırılabilir” derken, % 7,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Uyguladığı planın etkilerini gözleyerek fiziksel etkinliklere katılır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 19,4’ü “fikrim yok”, %57,3’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 16,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Yakın çevresindeki fiziksel etkinlik ve spor imkânlarını kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kazandırılmaz”, % 1,9’u “fikrim yok”, %70,9’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 26,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliğe katılımda kendini motive edecek teknikleri tanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 3,9’u “kazandırılmaz”, % 18,4’ü “fikrim yok”, %62,1’i “kazandırılabilir” derken, % 14,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerde uygulayabileceği kişisel beslenme programını hazırlar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,9’u “kesinlikle kazandırılmaz”, % 14,6’sı “kazandırılmaz”, % 23,3’ü “fikrim yok”, %49,5’i “kazandırılabilir” derken, % 8,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlikler sırasında, kendisinin ve başkalarının güvenliğini sağlayacak davranışlar sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 5,8’i “fikrim yok”, %76,7’si gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 13,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Temel ilk yardım uygulamalarını gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 3,9’u “fikrim yok”, %60,1’i “kazandırılabilir” derken, % 35,0’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlikler ve sporla ilgili güvenilir bilgi kaynaklarını kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u “kazandırılmaz”, % 9,7’si “fikrim yok”, %77,7’si gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 8,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Bayram, kutlama ve törenler için etkinlikler hazırlar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, %49,9’u “kazandırılabilir” derken, % 49,9’u da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Cumhuriyet Döneminde spora ve sporcuya verilen önem üzerinde durulur.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 2,9’u

“kazandırılmaz”, %12,6’sı “fikrim yok”, %72,8’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 10,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Farklı yörelere ait halk danslarını araştırır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,0’i “kazandırılmaz”, % 12,6’sı “fikrim yok”, %78,6’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 6,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Ülkemizin olimpiyat tarihini araştırır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,0’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 1,9’u “kazandırılmaz”, % 3,9’u “fikrim yok”, %61,2’si “kazandırılabilir” derken, % 32,0’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

Tablo 7: 8.Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımları Tablosu

Öğrenme Alanları	8. Sınıf Kazanımları		Kesinlikle Kazandırlamaz		Kazandırlamaz		Fikrim Yok		Kazandırlabilir		Kesinlikle Kazandırılır	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	1.Çeşitli sporlara özgü hareket becerilerini geliştirir.	-	-	12	5,9	15	7,4	143	70,4	33	16,3	
	2.Hazırladığı jimnastik serisini artan bir doğrulukla uygular.	-	-	18	8,9	32	15,8	132	65,0	21	10,3	
	3.Belli bir temada hazırladığı dans koreografisini sunar.	-	-	33	16,3	39	19,2	113	55,7	18	8,9	
	4.Diğer kültürlere ait geleneksel oyunları oynar.	3	1,5	36	17,7	56	27,6	96	47,3	12	5,9	
	5.Diğer kültürlere ait halk danslarını uygular.	3	1,5	30	14,8	68	33,5	81	39,9	21	10,3	
	6.Spor dallarına özgü kavramları açıklar.	-	-	12	5,9	11	5,4	134	66,0	46	22,7	
	7.Spor becerilerinin hareket evrelerini analiz eder.	3	1,5	15	7,4	41	20,2	114	56,2	30	14,8	
	8.Spor dallarına ait oyun kurallarını bilir.	-	-	3	1,5	6	3,0	140	69,0	54	26,6	
	9.Spor ortamlarında yaşadığı stresli durumlarla başa çıkma yollarını söyler.	-	-	12	5,9	24	11,8	143	70,4	24	11,8	
	10.Spor ortamlarında sorumluluk alır.	-	-	12	5,9	9	4,4	121	59,6	61	30,0	
	11.Spor ortamında iletişim yollarını etkili olarak kullanır.	-	-	9	4,4	12	5,9	133	65,5	49	24,1	
	12.Spor da takım hedeflerine ulaşmak için iş birliği yapar.	-	-	7	3,4	12	5,9	148	72,9	36	17,7	
	13.Adil oyun anlayışına uygun davranmayı alışkanlık hâline getirir.	-	-	16	7,9	19	9,4	123	60,6	45	22,2	
	14.Spor dallarına katılımı artıracak liderlik becerileri gösterir.	3	1,5	9	4,4	18	8,9	122	60,1	51	25,1	
	15.Spor ve etkinliklere katılımda bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya değer verir.	-	-	9	4,4	6	3,0	155	76,4	33	16,3	
	16.Katıldığı spor dallarında performansına yönelik öz değerlendirme yapar.	-	-	15	7,4	27	13,3	125	61,6	36	17,7	
	17.Beden eğitimi ve spor alanı ile ilgili meslekleri araştırır.	-	-	3	1,5	9	4,4	134	66,0	57	28,1	
	18.Spor dallarına özgü strateji ve taktikleri uygular.	-	-	9	4,4	27	13,3	152	74,9	15	7,4	
AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI	19.Fiziksel etkinliklere katılımı alışkanlık hâline getirir.	-	-	9	4,4	13	6,4	121	59,6	60	29,6	
	20.Yakın çevresindeki spor imkânlarını etkili kullanır.	-	-	12	5,9	37	18,2	109	53,7	45	22,2	
	21.Fiziksel etkinlik düzeyini korumak için çeşitli motivasyon tekniklerini kullanır.	3	1,5	13	6,4	15	7,4	142	70,0	30	14,8	
	22.Düzenli olarak yaptığı spor etkinliklerinin, fiziksel uygunluğuna etkilerini değerlendirir.	-	-	12	5,9	21	10,3	140	69,0	30	14,8	
	23.Fiziksel etkinliklerde yiyecek ve içecek seçiminde bilinçli tüketici davranışları sergiler.	-	-	15	7,4	36	17,7	134	66,0	18	8,9	
	24.Spor ortamlarında gerekli güvenlik önlemleri alır.	3	1,5	16	7,9	6	3,0	154	75,9	24	11,8	
	25.Spor sakatlıklarından korunma yöntemlerini bilir.	-	-	9	4,4	15	7,4	155	76,4	24	11,8	
	26.Fiziksel etkinlikler ve spor konusunda medyada çıkan haberleri takip eder.	-	-	9	4,4	26	12,8	138	68,8	30	14,8	
	27.Bayram, kutlama ve törenlerde sorumluluk alır.	-	-	6	3,0	-	-	127	62,6	70	34,5	
	28.Atatürk'ün spora ve sporcuya verdiği önemi inceleyerek çıkarımlarda bulunur.	-	-	3	1,5	3	1,5	164	80,8	33	16,3	
	29.Diğer kültürlere ait halk danslarını araştırır.	-	-	18	8,9	59	29,1	114	56,2	12	5,9	
	30.Olimpik ve Paralimpik okul günleri hazırlar.	-	-	12	5,9	93	45,8	80	39,4	18	8,9	

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 8. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme düzeylerine ilişkin görüşleri tablo 7’ de verilmiştir. Verilen cevaplar aşağıda ayrıntılı olarak yorumlanmıştır.

“Çeşitli sporlara özgü hareket becerilerini geliştirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 7,4’ü “fikrim yok”, %70,4’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 16,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Hazırladığı cimnastik serisini artan bir doğrulukla uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 8,9’u “kazandırılmaz”, % 15,8’i “fikrim yok”, %65,0’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 10,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Belli bir temada hazırladığı dans koreografisini sunar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 16,3’ü “kazandırılmaz”, % 19,2’i “fikrim yok”, %55, “kazandırılabilir” derken, % 8,9’u de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Diğer kültürlere ait geleneksel oyunları oynar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 17,7’si “kazandırılmaz”, % 27,6’sı “fikrim yok”, %47,3’ü “kazandırılabilir” derken, % 5,9’u da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Diğer kültürlere ait halk danslarını uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 14,8’i “kazandırılmaz”, % 33,5’i “fikrim yok”, %39,9’u “kazandırılabilir” derken, % 10,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor dallarına özgü kavramları açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 5,4’ü “fikrim yok”, %66,0’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 22,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor dallarına özgü kavramları açıklar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 5,4’ü “fikrim yok”, %66,0’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 22,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor becerilerinin hareket evrelerini analiz eder.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 7,4’ü “kazandırılmaz”, % 20,2’si “fikrim yok”, %56,2’si “kazandırılabilir” derken, % 14,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor dallarına ait oyun kurallarını bilir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kazandırılmaz”, % 3,0’ü “fikrim yok”, %69,0’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 26,6’sı da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor ortamlarında yaşadığı stresli durumlarla başa çıkma yollarını söyler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 11,8’i “fikrim yok”, %70,4’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 11,8’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor ortamlarında sorumluluk alır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 4,4’ü “fikrim yok”, %59,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 30,0’u da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor ortamında iletişim yollarını etkili olarak kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 5,9’u “fikrim yok”, %65,5’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 24,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Sporda takım hedeflerine ulaşmak için iş birliği yapar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,4’ü “kazandırılmaz”, % 5,9’u “fikrim yok”, %72,9’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 17,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Adil oyun anlayışına uygun davranmayı alışkanlık hâline getirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,9’u “kazandırılmaz”, % 9,4’ü “fikrim yok”, %60,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 22,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor dallarına katılımı artıracak liderlik becerileri gösterir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 8,9’u “fikrim yok”, %60,1’i “kazandırılabilir” derken, % 25,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor ve etkinliklere katılmada bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya değer verir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 3,0’ü “fikrim yok”, %76,4’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 16,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Katıldığı spor dallarında performansına yönelik öz değerlendirme yapar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,4’ü “kazandırılmaz”, % 13,3’ü “fikrim yok”, %61,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 17,7’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Beden eğitimi ve spor alanı ile ilgili meslekleri araştırır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kazandırılmaz”, % 4,4’ü “fikrim yok”, %66,0’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 28,1’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor dallarına özgü strateji ve taktikleri uygular.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 13,3’ü “fikrim yok”, %74,9’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 7,4’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklere katılımı alışkanlık hâline getirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 6,4’ü “fikrim yok”, %59,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 29,6’sı de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Yakın çevresindeki spor imkânlarını etkili kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 18,2’si “fikrim yok”, %53,7’si “kazandırılabilir” derken, % 22,2’si de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlik düzeyini korumak için çeşitli motivasyon tekniklerini kullanır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 6,4’ü “kazandırılmaz”, % 7,4’ü “fikrim yok”, %70,0’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 14,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Düzenli olarak yaptığı spor etkinliklerinin, fiziksel uygunluğuna etkilerini değerlendirir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 10,3’ü “fikrim yok”, %69,0’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 14,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinliklerde yiyecek ve içecek seçiminde bilinçli tüketici davranışları sergiler.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 7,4’ü “kazandırılmaz”, % 17,7’si “fikrim yok”, %66,0’sı gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 8,9’u da “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor ortamlarında gerekli güvenlik önlemleri alır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kesinlikle kazandırılmaz”, % 7,9’u “kazandırılmaz”, % 3,0’ü “fikrim yok”, %75,9’u gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 11,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Spor sakatlıklarından korunma yöntemlerini bilir.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 7,4’ü “fikrim yok”, % 76,4’ü gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 11,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Fiziksel etkinlikler ve spor konusunda medyada çıkan haberleri takip eder.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 4,4’ü “kazandırılmaz”, % 12,8’i “fikrim yok”, % 68,8’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 14,8’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Bayram, kutlama ve törenlerde sorumluluk alır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 3,0’ü “kazandırılmaz”, % 62,6’sı “kazandırılabilir” derken, % 34,5’i de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Atatürk’ün spora ve sporcuya verdiği önemi inceleyerek çıkarımlarda bulunur.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 1,5’i “kazandırılmaz”, % 1,5’i “fikrim yok”, % 80,8’i gibi büyük bir çoğunluğu “kazandırılabilir” derken, % 16,3’ü de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Diğer kültürlere ait halk danslarını araştırır.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 8,9’u “kazandırılmaz”, % 29,1’i “fikrim yok”, % 56,2’i “kazandırılabilir” derken, % 5,9’u de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

“Olimpik ve Paralimpik okul günleri hazırlar.” kazanımına beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin % 5,9’u “kazandırılmaz”, % 45,8’i “fikrim yok” derken, % 39,4’ü “kazandırılabilir” derken, % 8,9’u de “kesinlikle kazandırılabilir” cevabını vermiştir.

4.2. Değişkenlere Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Puanlarının İncelenmesi

Tablo 8: Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumları Tablosu

Sınıf düzeyleri	n	X̄	Ss
5.sınıf	204	4,04	,780
6.sınıf	208	3,94	,749
7.sınıf	206	3,88	,702
8.sınıf	203	3,77	,715

Tablo 8 incelendiğinde 5. sınıf kazanım puan ortalamasının 4,04 olduğu, 6. sınıf kazanım puan ortalamasının 3,94 olduğu, 7. sınıf kazanım puan ortalamasının 3,88 olduğu ve 8. sınıf kazanım puan ortalamasının ise 3,77 olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin yaş değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanlarının T- testi ve Mann-Whitney-U sonuçlarına göre karşılaştırılması tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını değerlendirme Puanlarının T- Testi ve Mann-Whitney-U Sonuçlarına Göre Karşılaştırılması.

Sınıf Düzeyi	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	Ortanca	Min.	Max.	Sonuçlar
5.Sınıf	Kadın	66	116,87	19,05	122,00	49,00	150,00	P= 0,015*
	Erkek	138	123,71	12,61	124,00	91,00	146,00	
6.Sınıf	Kadın	78	120,89	13,94	-	-	-	T= 1,34 P= 0,181
	Erkek	130	123,56	13,87	-	-	-	
7.Sınıf	Kadın	64	114,71	9,11	118,50	97,00	131,00	P= 0,108
	Erkek	142	117,71	15,41	118,00	30,00	150,00	
8.Sınıf	Kadın	68	118,45	10,52	120,50	95,00	139,00	P= 0,408
	Erkek	135	116,62	13,40	116,00	57,00	138,00	

*p<0,05 önemli

Tablo 9 incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre, öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanları sınıflara göre karşılaştırıldığında, 5. sınıf düzeyine göre fark istatistiksel olarak önemli bulunmuştur (p<0,05). Bu fark erkek öğretmenlerin puanlarının, kadın öğretmenlerin puanlarından daha fazla olmasından

kaynaklanmaktadır. Diğer sınıflar düzeyinde ise fark istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Öğretmenlerin yaş değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanlarının Kruskal-Wallis varyans analizi ve T- testi sonuçlarına göre karşılaştırılması tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10: Yaş Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Puanlarının Kruskal-Wallis Varyans Analizi ve Anova Sonuçlarına Göre Karşılaştırılması.

Sınıf	Yaş	N	Ortalama	Std.	Ortanca	Min.	Max.	Sonuçlar
5.Sınıf	22-30	50	116,80	19,112	122,00	49,00	142,00	P= 0,047* KW= 7,96
	31-40	100	122,94	14,812	123,50	59,00	150,00	
	41-50	46	122,21	11,569	123,00	99,00	145,00	
	51-60	8	128,75	3,807	128,00	125,00	134,00	
6.Sınıf	22-30	64	128,15	14,39	-	-	-	P= 0,001* F= 8,57
	31-40	92	119,17	13,14	-	-	-	
	41-50	52	121,69	12,73				
7.Sınıf	22-30	36	111,50	24,284	112,50	30,00	150,00	P= 0,223 KW= 4,38
	31-40	118	117,13	9,871	119,00	93,00	140,00	
	41-50	42	119,28	10,820	117,00	104,00	150,00	
	51-60	10	121,20	9,461	120,00	113,00	138,00	
8.Sınıf	22-30	66	123,18	9,18	123,00	100,00	139,00	P= 0,001* KW= 34,32
	31-40	93	115,31	14,15	117,00	57,00	137,00	
	41-50	44	112,38	9,66	110,00	101,00	136,00	

* $p<0,05$ önemli

Tablo 10 incelendiğinde, yaş değişkenine göre, öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanları, 5. sınıf, 6. sınıf ve 8. sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında, fark istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p<0,05$). 5. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, 22-30 yaş ile 51-60 yaş arasında, 41-50 yaş ile 51-60 yaş arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer yaş grupları arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 6. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, 22-30 yaş ile 31-40 yaş arasında, 22-30 yaş ile 41-50 yaş arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer yaş grupları arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 8. sınıf düzeyinde

puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, 22-30 yaş ile 31-40 yaş arasında, 22-30 yaş ile 41-50 yaş arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer yaş gurupları arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 7. sınıf düzeyinde ise fark istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Öğretmenlerin hizmet yılı değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanlarının Kruskal-Wallis varyans analizi ve Anova sonuçlarına göre karşılaştırılması tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11: Hizmet Yılı Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Puanlarının Kruskal-Wallis testi ve Varyans Analizi ve Anova sonuçlarına Göre Karşılaştırılması.

Sınıf	Hizmet	N	Ortalama	Std.	Ortanca	Min.	Max.	Sonuçlar
5.Sınıf	1-5	62	117,54	16,88	122,00	59,00	142,00	KW= 7,95 P= 0,093
	6-10	78	124,20	10,95	123,00	99,00	146,00	
	11-15	42	119,19	20,17	123,00	49,00	150,00	
	16-20	20	127,70	9,27	127,00	114,00	145,00	
	21+	2	125,00	1,00	125,00	125,00	125,00	
6.Sınıf	1-5	68	115,53	9,16	-	-	-	F= 6,97 P=0,001*
	6-10	90	118,00	11,28	-	-	-	
	11-15	30	119,86	12,85	-	-	-	
	16-20	16	128,25	18,75	-	-	-	
	21+	4	127,00	9,23	-	-	-	
7.Sınıf	1-5	56	112,07	20,47	114,00	30,00	150,00	KW= 16,83 P= 0,001*
	6-10	104	116,53	9,16	118,50	97,00	140,00	
	11-15	28	122,42	8,50	121,00	112,00	144,00	
	16-20	18	124,11	11,79	120,00	113,00	150,00	
8.Sınıf	1-5	63	113,14	9,40	122,00	100,00	139,00	KW= 36,43 P=0,001*
	6-10	83	113,53	14,26	117,00	57,00	130,00	
	11-15	51	114,52	9,60	112,00	101,00	137,00	
	16-20	6	129,50	7,12	129,00	123,00	136,00	

* $p<0,05$ önemli

Tablo 11 incelendiğinde, hizmet yılı değişkenine göre, öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanları, 6. sınıf, 7. sınıf ve 8. sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında, fark istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p<0,05$). 6. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, 1-5 hizmet yılı ile 6-10 hizmet yılı arasında,

1-5 hizmet yılı ile 11-15 hizmet yılı arasında, 1-5 hizmet yılı ile 16-20 hizmet yılı arasında, 1-5 hizmet yılı ile 21 ve üzeri hizmet yılları arasında, 6-10 hizmet yılı ile 16-20 hizmet yılı arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer yaş gurupları arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 7. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, 1-5 hizmet yılı ile 11-15 hizmet yılı arasında, 1-5 hizmet yılı ile 16-20 hizmet yılı arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer yaş gurupları arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 8. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, 1-5 hizmet yılı ile 11-15 hizmet yılı arasında, 1-5 hizmet yılı ile 16-20 hizmet yılı arasında, farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer yaş gurupları arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 5. sınıf düzeyinde ise fark istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Öğretmenlerin görev yeri değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanlarının Kruskal-Wallis varyans analizi ve Mann-Whitney-U sonuçlarına göre karşılaştırılması tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12: Görev Yeri Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Puanlarının Kruskal-Wallis ve Varyans Analizi Sonuçlarına Göre Karşılaştırılması.

Sınıf	Görev	N	Ortalama	Std.	Ortanca	Min.	Max.	Sonuçlar
5.Sınıf	Köy	18	113,22	24,53	122,00	49,00	132,00	P= 0,001* KW= 16,78
	Belde	8	113,00	15,02	110,50	99,00	132,00	
	İlçe	64	117,03	17,16	121,50	59,00	146,00	
	İl	114	125,91	10,22	125,00	105,00	150,00	
6.Sınıf	Köy	8	121,00	19,16	-	-	-	P= 0,157 F= 1,65
	Belde	16	115,62	15,38	-	-	-	
	İlçe	62	124,45	13,22	-	-	-	
	İl	122	122,62	13,59	-	-	-	
7.Sınıf	Köy	14	119,71	18,54	120,00	97,00	150,00	P= 0,001* KW= 21,07
	Belde	18	107,00	7,79	110,00	93,00	115,00	
	İlçe	60	118,26	11,26	118,50	98,00	150,00	
	İl	114	117,19	14,61	119,00	30,00	144,00	
8.Sınıf	Köy	21	113,00	15,02	110,50	99,00	132,00	P= 0,002* KW= 14,33
	Belde	9	114,55	9,23	114,50	95,00	133,00	
	İlçe	72	125,00	9,98	121,00	116,00	138,00	
	İl	101	117,45	14,88	121,00	57,00	139,00	

* $p<0,05$ önemli

Tablo 12 incelendiğinde, görev yeri değişkenine göre, öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanları, 5. sınıf, 7. sınıf ve 8. sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında, fark istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p<0,05$). 5. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, köy ile il merkezi arasında, ilçe ile il merkezi arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer görev yerleri arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 7. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, köy ile belde arasında, belde ile ilçe arasında, belde ile il arasında farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer görev yerleri arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 8. sınıf düzeyinde puanlar ikişerli karşılaştırıldığında, köy ile ilçe merkezi arasında, belde ile ilçe merkezi arasında, ilçe ile il merkezi arasında, il merkezi ile köy arasında, il merkezi ile belde arasında, farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer görev yerleri arasında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). 6. sınıf düzeyinde ise fark istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanlarının T-testi ve Mann-Whitney-U sonuçlarına göre karşılaştırılması tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13: Eğitim Durumu Değişkenine Göre Öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programını Değerlendirme Puanlarının Varyans Analizi ve Mann-Whitney-U Sonuçlarına Göre Karşılaştırılması

Sınıf	Eğitim	N	Ortalama	Std.	Ortanca	Min.	Max.	Sonuçlar
5.Sınıf	Lisans	184	121,65	13,546	123,00	59,00	146,00	P= 0,666
	Yüksek L.	20	120,10	27,026	123,50	49,00	150,00	
6.Sınıf	Lisans	182	122,47	14,09	-	-	-	F= 1,25 P= 0,288
	Yüksek L.	23	121,65	12,68	-	-	-	
	Doktora	3	135,00	9,64	-	-	-	
7.Sınıf	Lisans	194	116,60	13,88	118,00	30,00	150,00	P= 0,704
	Yüksek L.	12	119,66	12,84	117,00	104,00	144,00	
8.Sınıf	Lisans	185	117,55	10,14	117,00	95,00	139,00	P= 0,167
	Yüksek L.	18	114,00	27,12	122,00	57,00	137,00	

Tablo 13 incelendiğinde, eğitim değişkenine göre, öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını değerlendirme puanları karşılaştırıldığında, fark istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Bu bölümde, beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında bulunan kazanımların beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından, kazanımların en fazla ve en az kazandırılabilir durumlarına göre, cinsiyet, yaş, hizmet yılı, görev yeri ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre gerçekleşip gerçekleşmeme düzeylerine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemi olan, cinsiyet değişkenine göre; İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında farklılaşma sadece 5. Sınıf düzeyinde görülmektedir. Diğer sınıf düzeylerinde farklılık anlamlı bulunamamıştır.

Erdoğdu ve Öçalan (2010) tarafından yapılan “Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Uygulanabilirlik Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” isimli araştırmada, cinsiyet değişkenine göre tüm sınıf düzeylerinde, anlamlı fark bulunamamıştır. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Işıköz (2015) tarafından yapılan “Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel İlkelerine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri” isimli araştırmada, cinsiyet değişkenine göre tüm sınıf düzeylerinde, anlamlı fark bulunamamıştır. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Dalaman (2010) tarafından yapılan “İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri” isimli araştırmada, beşinci sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum, uygulama ve kazanımlarına ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, kazanımların gerçekleşme düzeyinde erkek öğretmenlerin, bayan öğretmenlere göre olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

İkinci alt problemimiz olan, yaş değişkenine göre; İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında farklılaşma 5. 6. ve 8. sınıf düzeylerinde görülmektedir. 7. sınıf düzeyinde ise farklılaşma bulunamamıştır.

Gülüm (2008) tarafından yapılan, “Adana İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Uygulanmakta Olan Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik

Görüşlerinin Değerlendirilmesi” isimli araştırmada, yaş değişkenine göre kazanımlar bölümünün değerlendirilmesinde, 20-25, 26-30, 31-35 ve 36-40 yaşındaki öğretmenlerle 40 ve üstü yaşındaki öğretmenler arasında, 40 ve üstü grubundaki öğretmenler lehine olacak şekilde anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Kazanımlar bölümünün diğer maddelerinde yaşa göre anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Havadar (2013) tarafından yapılan “4. ve 5. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Ders Programı Hakkında Öğretmen Görüşleri” isimli araştırmada yaş değişkenine göre öğretmenlerin yaş grupları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Üçüncü alt problemimiz olan, hizmet yılı değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında farklılaşma 6. 7. ve 8. sınıf düzeylerinde görülmektedir. 5. sınıf düzeyinde ise farklılaşma bulunamamıştır.

Işıkgöz (2015) tarafından yapılan “Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel İlkelerine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri” isimli araştırmada, öğretmenlerin hizmet yılı değişkenine göre görüşlerinin farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan değerlendirmede, 5. 6. 7. ve 8. sınıf düzeylerine göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Mamak (2010) tarafından yapılan “8 Yıllık Kesintisiz İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanırlığı ve Amaçlarına Ulaşma Düzeyi” isimli çalışmada hizmet yılı değişkenine göre tüm sınıf düzeylerinde anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

Dalaman (2010) tarafından yapılan “İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri” isimli araştırmada, beşinci sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, uygulama ve kazanımların gerçekleştirilmesine ilişkin görüşleri hizmet yılı yönünden incelendiğinde farklılık görülmemektedir. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

Erdoğdu ve Öçalın (2010) tarafından yapılan “Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Uygulanabilirlik Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” isimli araştırmada, beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet yılına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen test sonucunda; elde edilen aritmetik ortalamalar arasında farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

Dördüncü alt problemimiz olan, görev yeri değişkenine göre İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında farklılaşma 5. 7. ve 8. sınıf düzeylerinde görölmektedir. 6. sınıf düzeyinde ise farklılaşma bulunamamıştır.

Mamak (2010) tarafından yapılan “8 Yıllık Kesintisiz İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanırılığı ve Amaçlarına Ulaşma Düzeyi” isimli çalışmada görev yeri değişkenine göre tüm sınıf düzeylerinde anlamlı bir fark görölmemiştir. Bu sonuç elde ettiğimiz 5. 7. 8. sınıf düzeyindeki sonuç ile paralellik göstermemekte; fakat 6. sınıf düzeyindeki bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Dalaman (2010) tarafından yapılan “İlköğretim Birinci Kademede Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri” isimli çalışmada araştırmaya katılan öğretmenlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, uygulama ve kazanımların gerçekleştirilmesine ilişkin görüşlerinde görev yeri değişkenine göre anlamlı farklılıklar görölmektedir. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Beşinci alt problemimiz olan, eğitim durumu değişkenine göre; İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşleri arasında farklılaşma bulunamamıştır.

Karakaya ve arkadaşları (2011) tarafından yapılan “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabının Değerlendirilmesi” isimli çalışmada eğitim durumu değişkenine göre eğitim düzeyinde yüksek lisans mezunu olan öğretmen grubunun, lisans öğrenim düzeyindeki öğretmen grubuna göre anlamlı fark bulunmuştur. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

Işıkğöz (2015) tarafından yapılan “Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel İlkelerine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri” isimli

çalışmada eğitim durumu değişkenine göre eğitim düzeyinde lisans mezunu olan öğretmen grubunun, yüksek lisans öğrenim düzeyindeki öğretmen grubuna göre anlamlı fark bulunmuştur. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tüm sınıf düzeylerindeki görüşlerine bakıldığında; beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı kazanımları her sınıf düzeyindeki kazanımların büyük bir oranda kazandırıldığı sonucu ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Bu sonuç doğrultusunda yabancı ülkelerin alan yazınları incelendiğinde, (Esmacilli, 2006; Ramezanejad, 2008; Thorburn, Jess ve Atencio, 2011; Kickhofel, 2012; Pangrazi, 2013; Young, 2016; Pill ve Stolz, 2017) ülkelerindeki beden eğitimi ve spor dersinde belirlenen kazanımların genel itibariyle kazandırıldığı sonucu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik gösterirken, Gorozidis ve Papaioannov, (2009); Shoaib, Wang ve Sahaib, (2015); Nazari, M. Jafari, R. Nasr, M. Marandi, (2017) yaptıkları çalışmalarda beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının genel itibari ile kazandırılmadığı ve sonuçlarının istenilen düzeylerden daha aşağıda olduğu sonucuna varmışlardır. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermemektedir.

Araştırma bulgularına göre elde edilen sonuçlar doğrultusunda, kazanımlara en yüksek seviyede kazandırılabilirlik durumlarına göre bakıldığında;

- ❖ 5. 6. ve 7. sınıflar düzeyinde “temel cimmastik hareketlerini sergileyebilme kazanımı”
- ❖ 5. 6. ve 7. sınıflar düzeyinde “verilen ritim ve müziğe uygun dans adımları uygulama kazanımı”
- ❖ 5. ve 8. sınıflar düzeyinde “fiziksel etkinliklere katılım kazanımı”
- ❖ 5.sınıf düzeyinde “geleneksel çocuk oyunlarını oynama kazanımı”
- ❖ 6. ve 7. sınıflar düzeyinde “rakete oynanan sporları doğrulukla oynayabilme” kazanımı
- ❖ 5. 6. 7. ve 8. sınıflar düzeyinde değerler eğitimi ise, “başkalarının haklarına saygı, sorumluluk, adil oyun, işbirliği, iletişim, liderlik, bireysel ayrılıkları kabul, olimpik kavramları bilme, bayram ve törenlere katılmaya istekli olma”
- ❖ 5. 6. 7. ve 8. sınıflar düzeyinde “Atatürk’ ün sporcuya verdiği değeri kavrama” kazanımlarının büyük oranda kazandırıldığı tespit edilmiştir.

Ceylan ve Dalaman’ın (2017) çalışmasında temel cimmastik hareketlerinin temelini oluşturan esneme, eğilme, denge, dönme, itme ve çekme gibi hareketlerinin kazandırılabilirdiği bulunmuştur. Temel (2018) tarafından yapılan başka bir çalışmada ise benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Mamak (2012) Konya’da beden eğitimi dersinin amaca

ulaşabilirliğini araştırmış genel olarak amaçların gerçekleştirildiği sonucu ortaya çıkmıştır. Fakat Altun'un (2016) alışmasında ise bu kazanımların yeteri kadar kazandırılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgularla benzerlik göstermemektedir.

Dalaman'ın (2010) yapmış olduğu çalışmada ritim ve müzik eşliğinde hareket etme kazanımının gerçekleştirilebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Temel'in (2018) yapmış olduğu çalışmada, ilkokul oyun ve fiziki etkinlikler dersi ğretim programı kazanımlarının büyük oranda kazandırıldığı sonucuna ulaşılmıştır. İlkokul kademesinde öğrencilerin verilen ritim ve müziğe uygun halk danslarını yaptığı tespit edilmiştir. Yine Ceylan ve Dalaman'ın (2017) benzer çalışmasında ritim ve müzik eşliğinde hareket edilebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar araştırma bulgularımızla benzerlik gösterirken; Demirci ve Demirci'nin (2014) yapmış olduğu çalışmada, ritim ve dans kazanımlarının kazandırılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dudley, Okely, Cotton, Pearson ve Caputi (2012) ortaokul öğrencileri üzerinde beden eğitimi dersi fiziksel aktivite düzeylerini belirlemek için yapmış oldukları araştırmada genel olarak orta düzeyde fiziksel aktivitelere katılım tespit etmişlerdir. Demirci ve Demirci (2014), fiziksel uygunluk ve fiziksel aktivite düzeyleri için öğrencilerin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu alışmalar elde ettiğimiz bulgularla benzerlik göstermektedir. Alan yazın incelediğinde Temel'in (2018) alışmasında katılım yönünden fiziksel aktiviteye yönelik kazanımların gerçekleştirilebilir olduğu saptanmıştır. Akman, Tüzün ve nalın, (2012) yapmış olduğu çalışmada adölesan gençlerin yaklaşık yarısı fiziksel aktivitelere katılıp düzenli olarak hafta 2,05 saat aktivite ile uğraştıkları saptanmıştır. Memiş ve Yıldırım (2008) yapmış olduğu çalışmada ilk ve ortaokul öğrencilerin fiziksel etkinliklere katılımlarının oldukça iyi düzeyde olduğunu saptamışlardır. Hekim ve Yüksel'in (2015) alışmasında fiziksel aktivite düzeyleri çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Genel olarak bakıldığında katılım düzeylerinin iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yapılan çeşitli araştırmalar, öğrencilerin sağlıklı olmak ve sağlıklarını korumak için günde en az bir saat olarak oyun ve fiziki etkinliklere katılmaları gerektiğini ortaya çıkarılmıştır (World Health Organization, 2010). Sağlıklı bireyler yetiştirmek için fiziki etkinliklerin önemi giderek artmaktadır.

Geleneksel ocuk oyunlarını oynama, kazanımlarının kazandırıldığı benzer birçok çalışmaya rastlanmıştır. Tüm kademelerde ulusal olan bu oyunlar düzenli oynatılarak kazanımlar gerçekleştirilmektedir (Dalaman, 2012; Ceylan ve Dalaman, 2017; Temel, 2018). Demirci ve arkadaşlarının (2006) yapmış olduğu çalışmada oyunla eğitimin önemi

vurgulanmıştır. Aynı zamanda oyunla eğitim ders başarısını da artırmıştır. Tepeköylü 'nün (2012) yapmış olduğu çalışmada spor ve oyunla eğitimin beceri düzeyi arttığı gibi iletişim becerilerinin de arttığını tespit edilmiştir. Geleneksel çocuk oyunları derslerde uygulanabildiği gibi diğer ders kazanımlarının verilmesinde de etkilidir. Ritim duygusunu geliştirdiği gibi değerler eğitimini verilmesinde de etkili olmuştur (Beştaş, 2015; Aydın, 2016; Budak, 2016; Bozkurt, 2017). Temel (2018) çalışmasında geleneksel çocuk oyunları şenliğine katılan öğrencilerin ders kazanımlarının, genel anlamda katılım göstermeyenlere göre yüksek düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Bu bulgular neticesinde Celayir (2015), öğretmenlerin ders işlerken geleneksel çocuk oyunlarına yer vermesi gerektiğini vurgulamıştır.

Oyun ve etkinlikler öğrencinin bütüncül eğitiminde önemli bir potansiyele sahiptir. Öğrenciler oyun ve etkinliklere katılırken fiziksel, duygusal, sosyal, zihinsel vb. özelliklerini geliştirme fırsatlarını elde etmektedir. Bu nedenle, öğrencilerde ilkokuldan itibaren oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerine düzenli katılım alışkanlığı geliştirme ve bunlara bağlı bilgi birikimini edinme, genel eğitimin önemli hedeflerinden biridir (MEB, 2012). Karacaoğlu (2008) tarafından öğretmenlerin yeterlilik algısı adlı çalışmada öğretilerde olması gereken yeterliliklerin bütününde yeterlilik algılarının yüksek olduğu ve kendilerini “çok yeterli” gördükleri belirlenmiştir. Varol ve Türkme'nin (2017) çalışmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beceri kazanımı düzeylerinde raketli sporları çok iyi bilir ve çok etkin şekilde bu sporla ilgili becerileri öğretebilirim sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan hareketle beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin raketli sporlarıyla ilgilendiklerini ve bu spora hazırlayıcı oyun ve etkinlik becerilerini kazandırabilecekleri düşünülmektedir.

Wood ve Roach'ın araştırmasında önem sırasına göre bir sıralama yapmıştır. Bu sıralama incelenecek olursa Sorumluluk, dürüstlük, iyi vatandaş, saygı, işbirliği, hoşgörü, şeref, işe yarama, iç disiplin, şefkat, adalet, doğruluk, hedef koyabilme, diğer insanlara hizmet seçme özgürlüğü, inançlı, cömert, bireysel hak ve cesaret'tir (Akbaş, 2004:60). Yine beden eğitimi alanında yapılan benzer çalışmalar incelediğinde, adil oyun, işbirliği, sorumluluk alma, bireysel ayrılıklara saygı, liderlik gibi kavramlarının yanında ulusal bayramlara katılmaya istekli olma, Atatürk ve spor konusu ile ilgili kazanımların yüksek düzeyde kazandırıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Mamak, 2012; Dalaman, 2012; Demirci, 2014; Ceylan ve Dalaman, 2017; Temel, 2018). Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgular ile

benzerlik göstermektedir. Sonuç olarak beden eğitimi ve sporla uğraşan bireylerin toplumsal değerlere olan bağlılığı üst düzeyde olduğu görülmektedir (Güven, 1992).

Araştırma bulgularında kazanımların kazandırılmasının olumlu sonuçlarının yanı sıra hedeflenen düzeyden düşük seviyede ve kazandırılmaz nitelikte de ders kazanımlarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımlar incelendiğinde;

- ❖ 6. 7. ve 8. sınıf düzeylerinde “kendi fiziksel etkinlik düzeyini ölçmesi”
- ❖ 5.sınıf düzeyinde “spor ve oyun sırasında kendi performansını analiz etmesi”
- ❖ 6. ve 7.sınıf düzeylerinde “strateji ve taktik üretimi”
- ❖ 6. ve 7.sınıf düzeylerinde “beslenme programı oluşturulması”
- ❖ 6. 7. ve 8. sınıf düzeylerinde “halk danslarını yapabilmesi kazanımı yönünden istenilen düzeyde gerçekleştirmediği sonucuna ulaşılmış iken,
- ❖ 5.sınıf düzeyindeki “su sporları ile ilgili beceri geliştirme”
- ❖ 8.sınıf düzeyindeki “olimpik ve paralimpik okul günleri hazırlama” kazanımları kesinlikle kazandırılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

İnce ve Hünük’ün (2010) çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin kullandığı öğretim stilleri araştırılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde, öğrencilerin değerlendirme yapacağı, kendi ve arkadaşının performansını ölçen ve problem çözme gibi öğretim stillerine daha az yer verdiği saptanmıştır. Daha çok öğretmen merkezli komut ve değerlendirme yapılmayan alıştırmaya stilini öğretmenler kullanmıştır. Yine benzer şekilde Yıldız ve Kangalgil’in (2013) araştırmasında öğretmenlerin genellikle öğretmen merkezli öğretim stillerini kullandığını tespit edilmiştir. Araştırmamızda belirtilen ders kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öğretim stillerinin kullanılmamasından kaynaklı ve öğretmenlerin bu kazanımların öğrenci düzeyine uygun olmadığını düşündüklerinden dolayı hedeflere ulaşamadığı düşünülmektedir. Alan yazın incelendiğinde öğrencilerin kendisini ve arkadaşlarını değerlendirmesi yönünden ve strateji ve taktik geliştirme kazanımları açısından olumlu çalışmalara da rastlanmıştır. Bu kazanımlar oldukça iyi düzeyde kazandırılabilir niteliktedir (Dalaman, 2012; Ceylan ve Dalaman, 2017; Temel, 2018).

Kaşıkçı’nın (2010) ortaokul öğrencilerinin beslenme alışkanlıkları üzerinde yapmış olduğu çalışmada olumsuz sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun beslenme alışkanlığının olmadığı ve öğünler atladığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Kobal’ın (2017) çalışmasında ortaokul öğrencilerinin beslenme düzeylerinin yetersiz olduğunu saptanmıştır. Buradan hareketle beslenme yetersizliği çeken çocukların uygun program hazırlaması da güçleşmektedir (Dalaman,

2012; Ceylan ve Dalaman, 2017; Temel, 2018). Tüm bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgularla benzerlik göstermektedir. Sonuç olarak sağlıklı beslenme ve besin seçimine yönelik bilgi, tutum, davranış ve becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayacak şekilde gözden geçirilmesinin okul çağı döneminde, program temelli beslenme eğitimi çalışmalarının verimliliğine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir (Kaymaz, 2016).

Kara'nın (2007) çalışmasında, ders kazanımlarının aktarılabilmesi için öğretmenlerinde o konuda bilgi ve deneyime sahip olması gerektiğini söylenmektedir. Yine Altun'un (2016) çalışmasında öğretmenlerin alanı ile ilgili hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmadığını tespit edilmiştir. Adı geçen bu durumlarda öğretmenler, kendilerini geliştirecek ekstra faaliyet öğrenmediklerinden bu kazanımlara yeteri kadar eğilim göstermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanım için özellikle 8. sınıf düzeyinde hedefe ulaşamama durumu vardır. Öğrencilerin iyi bir liseye gitmek için akademik kaygıları olabileceğinden bu kazanımın düşük çıktığı da düşünülebilir. Yıldırım ve Yetim'in (1996) araştırmasında beden eğitimi ders amaçlarını öncelik sırasına göre araştırma yapmışlardır. Halk dansları ile ilgili amaçların önemsiz olduğu ve yeteri kadar eğilim gösterilmediği bir amaç olarak bulunması, çalışmada elde ettiğimiz bulgular ile benzerlik göstermektedir (Dalaman, 2012; Ceylan ve Dalaman, 2017; Temel, 2018).

Altun'un (2016) araştırmasında ders kazanımlarının kazandırılmadığı görüşüne ulaşmıştır. Sebepler incelediğinde okulun fiziki yapısı, araç-gereç ve imkân yoksunlukları bir araya geldiğinde olumsuz sonuçlar alınmaktadır. Literatür incelediğinde araç gereç ve fiziki ortamın yetersizliği hakkında çalışmalar mevcuttur. (Dalaman, 2010; Kuzu ve Aslan, 2014; Güven ve Yıldız, 2014). Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan hareketle su sporlarının kazandırılmadığı bulunmuştur. Okulların bulunduğu bölge ve okulların tesisleşme önceliği göze önüne alındığında, su sporları ile ilgili tesislerin İç Anadolu Bölgesinde neredeyse hiç olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerinde bu kazanımları gerçekleştirebilme düzeyleri konusunda ki görüşleri olağandır. Bu yüzden öğretmenler yıllık planlarını oluştururken okulun ve öğrencilerin özelliklerini göz önüne almaktadır. Fiziki yetersizliklerin eksikliğinden dolayı öğretmenlerin bu kazanımlara yer vermediği düşünülmektedir.

Temel'in (2018) çalışmasında ilkökul oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarından, belirli gün ve haftalar kazanımlarının gerçekleştirilebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Dalaman (2012) tarafından yapılan çalışmada belirli gün ve haftaların yapılabilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmalardan farklı olarak Çevik'in

(2013) yapmış olduğu araştırmada ise belirli gün ve haftaların neler olduğu açıklamıştır. Bu haftalar içerisinde olimpik ve paralimpik gün için bir etkinliğe rastlanmamıştır. Gülay ve Ekici'nin (2009) alışmasında, belirli gün ve haftalarda evre eğitimi ile ilişkili belirgi gün-haftalar bulunmakla birlikte, olimpik ve paralimpik günlerin oranların yeterli olmadığı görülmektedir. Bu da olimpik ve paralimpik günlerin yapılmasını engellemektedir. Öğretmenler kurulunda bu günlerin programa alınması, istenilen düzeyde kazanım oluşturması yönünden gerekli olabilir.

Temel'in (2018) alışmasında ilkokul (1-4) ders kazanımlarının ilk 3. sınıf düzeyinde benzer iken 4. sınıfta kazanımların verilme oranı düşmektedir. Bu durumun ilk 3 kademedeki 5 saat olan oyun ve fiziki etkinlikler dersinin 4. sınıfta 2 saate düşmesinden kaynaklanabileceği düşünmektedir. Bu sonuç araştırma bulgularımız ile benzerlik göstermektedir. Aynı doğrultuda ders kazanımlarının ortaokul düzeyinde de verilme oranı doğrusal Şekilde azalmaktadır. Memiş ve Yıldıran'ın (2008) yapmış oldukları çalışmada aynı Şekilde ilk, orta, lise ve niversite öğrencilerini araştırmış fiziksel aktivite düzeylerinin doğrusal olarak azaldığını tespit etmiştir. Benzer Şekilde Sallis, J; Zakarian, J; Hovell, M; Hofstetter, R (1996) ergenlik dönemine doğru fiziksel aktivitelerin azaldığını tespit etmiş buna ek olarak cinsiyet yönünden de farklılıklar olduğunu ileri srmştir. Sonuç olarak beden eğitimi ve spor dersi fiziksel aktiviteleri içeren uygulamalı bir derstir bu nedenle aktivitelerin azalması ders kazanımlarının verilme durumunu da olumsuz etkilemektedir

BÖLÜM VI

SONUÇLAR ve ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, cinsiyet değişkeni açısından sınıf düzeyleri arasındaki farklılık sadece 5. sınıf düzeyinde önemli bulunurken ($p>0,05$); diğer sınıf düzeylerinde ise farklılık önemsiz bulunmuştur ($p<0,05$). Yaş değişkenine göre, sınıf düzeyleri arasındaki farklılık sadece 7. sınıf düzeyinde önemsiz bulunurken ($p<0,05$); diğer sınıf düzeylerinde ise farklılık önemli bulunmuştur ($p>0,05$). Hizmet değişkenine göre; 6.7.8. sınıf düzeylerinde farklılaşma önemli bulunurken ($p>0,05$); 5.sınıf düzeyinde farklılık önemsiz bulunmuştur ($p<0,05$). Görev yeri değişkenine göre, sınıf düzeyleri arasındaki farklılık sadece 6. sınıf düzeyinde önemsiz bulunurken ($p<0,05$); diğer sınıf düzeylerinde ise farklılık önemli bulunmuştur ($p>0,05$). Eğitim durumu değişkenine göre; değişkenler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$).

6.2. Öneriler

❖ Eğitim ve öğretim programlarını hazırlamak zorlu bir süreçtir. İhtiyaç analiziyle başlaması gereken bu süreç sürekli olarak operasyonel bir yaklaşımla da düzeltmelere tabii tutulmalıdır. Veri toplama aşamasında, bazı öğretmenlerin, bazı kazanımlardan haberdar olmadığı görülmüştür. Bu nedenle beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yenilenmiş beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve programı oluşturan öğeler hakkında yeterince bilgilendirilmesinin gerektiği önerilebilir.

❖ Elde ettiğimiz bulgularda genel olarak kazanımların kazandırılabilirlik oranının yüksek oranda (%70 ile %85 arasında) olduğu görülmüştür. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin kazanımlarının kazandırılabilirlik oranını arttırmak için, öğretmenlere yönelik bir hizmet içi eğitim verilebilir ve okulun fiziki şartları beden eğitimi ve spor dersinin uygulanmasına elverişli hale getirilebilir ve böylece kazanımların etkin bir şekilde kazandırılacağı düşünülebilir.

❖ Her alanda sürekli gelişim ve değişim yaşandığı çağımızda, yenilenen beden eğitimi ve spor dersinin kazanımlarının, araştırma sonuçları doğrultusunda, kazanımlarının kazandırılması mümkün olmayan ya da kazanımın gerçekleşme düzeyi düşük olan kazanımlar yerine, beden eğitimi ve spor dersi ihtiyaçları ve göz önüne alınarak yeni

kazanımlar eklenebilir, ya da kazandırılabilirliği düşük çıkan kazanımlar üzerinde değişiklikler yapılması önerilebilir.

❖ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından güncellenen beden eğitimi ve spor dersi öğretim programlarının, üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren bölümlerine ve ilgili paydaşlara iletilmesi, böylece güncel bilgilerden, öğretmen adaylarının da faydalanması sağlanabilir.

Bu çalışmadan hareketle benzer çalışma yapacak bilim insanlarına öneri olarak;

❖ Bu çalışma diğer bölgelerde bulunan okullarda veya Türkiye genelinde yapılabilir. Bu sayede daha kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.

❖ İlköğretim programında yer alan kazanımların kazandırılmasında, karşılaşılan ya da yaşanan sorunlar, yeni bir program geliştirme sürecine girmeden önce araştırılabilir.

❖ Milli Eğitime bağlı devlet okullar ile özel okulların kazanımlarının ne kadar kazandırılıp kazandırılmadığına ilişkin karşılaştırma yapılabilir.

7. KAYNAKÇA

- Agita, M. (2002). *Move for health. The World Health Organization (WHO). 7th. April- World Health Day*. World Health Organization.
- Akbaş, O. (2004). Türk Milli Eğitim Sisteminin Duyuşsal Amaçlarının (Değerlerinin) İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinde Gerçekleşme Derecesinin Değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.
- Akdoğan, S. (2009). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programı Hakkında Görüşleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Entstitüsü*. Ankara
- Akınoğlu, O. (2005). Türkiye’de Uygulanan ve Değişen Eğitim Programlarının Psikolojik Temelleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 22(1), s:31-46.
- Akman, M., Tüzün, S., & Ünal, P. (2012). Adolesanlarda Sağlıklı Beslenme ve Fiziksel Aktivite Durumu. *Researchgate Dergisi*. 8(1), s:20-32.
- Altun, M. (2006). İlkokul Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Yeni Öğretim Programının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleriyle Değerlendirilmesi (Kırşehir İli Örneği). *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi*. 5(2), s:327-347.
- Arslan, Y. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Ders Programlarına ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri.(Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi). *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.
- Ataünal, A. (1996). *Eğitimimize Bakışlar*. İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları, s:66.
- Aydın, H. (2006). *Öğrenme-Öğretme Sürecinde Planlama ve Uygulama*.Ankara: Naturel Yayıncılık, s:31-32.
- Aydınlı, İ. (2016). Çocuk Oyunlarının Beden Eğitimi ve Spor Müfredatındaki Yeri ve Öneminin Araştırılması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Sakarya.

- Aydoğan, İ., Helvacı, M. A. (2010). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimi*. Ankara: Öncü Kitap Yayınları, s:9-10.
- Bakioğlu, A. (2016). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Nobel, s:13-15.
- Baş, G. (2011). Türkiye’de Eğitim Programlarında Yapılandırıcılık: Dün, Bugün, Yarın. *Eğitişim Dergisi*. 32(1), 3-9.
- Bektaş, D. (2015). Hareketli Oyun Etkinliklerinin 7-8-9 Yaş Çocuklarının Sosyal Davranışları Üzerine Etkisinin İncelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. İstanbul
- Bozkurt, E. (2017). Çocuk Oyunları ile Değerler Eğitimi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara
- Budak, M. (2016). Geleneksek Çocuk Oyunlarının Oryantasyon ve Ritim Yeteneği Yeteneği Üzerine Etkisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü*. Konya
- Celayir, İ. (2015). İlkokul Programı Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin İşlevselliğinin ve Geleneksel Çocuk Oyunlarının Uygulanabilirliğine Göre İncelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Elazığ.
- Ceylan, G., Dalaman, O. (2017). İlkokul II. Sınıf Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *The Journal Of International Education Science*. 10(1), s:235-254.
- Çelik, F. (2011). Türk Eğitim Sisteminde Hedefler ve Hedef Belirlemede Yeni Yönelmeler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11(1), s:9-11.
- Çelik, F., Önal, A. S., Yeler, M. (2012). İlköğretimde Gelişmeler ve Yeni Yönelimler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 1(1), s:35-50.
- Çevik, H. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin, İlköğretim Okullarında Kutlanan / Anılan Belirli Gün ve Haftalara İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.

- Çöndü, A. (1999). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri..* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, s:19-41.
- Dalaman, O. (2010). İlköğretim Birinci Kademedeki Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri (Yayınlanmamış Doktora Tezi). *Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Konya.
- Dalaman, O. (2012). İlköğretim Birinci Kademedeki Beden Eğitimi Dersine Giren Öğretmenlerin Beden Eğitimi Öğretim Programı Kazanımlarına İlişkin Görüşleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1(2), s:172-185.
- Demirci, A. (2008). *İlköğretimde Beden Eğitimi Dersi Etkinlikleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, s:28-31.
- Demirci, N., Toptaş Demirci, P. (2014). Özel Eğitime Gereksinim Duyan Öğrencilerin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Elde Ettikleri Kazanımların İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1(1), s:25-34.
- Demirel, Ö., Kaya, Z. (2011). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi, s:5-6.
- Demirhan, G. (2006). *Spor Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Bağırhan Yayınevi, s:54-81.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., Şahin, R., Güvenç, A., Arslan, A., . . . Açıkkada, C. (2008). Beden Eğitimi Öğretim Programları ve Programların Yürütülmesine İlişkin Paydaş Görüşlerinin Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*. 19(3), s:157-180.
- Dudley, D., Okely, A. D., Cotton, W., Pearson, P., Caputi, P. (2012). Physical Activity Levels And Movement Skill Instruction In Secondary School Physical Education. *Journal of Science and Medicine in Sport*. 15(3), s:231-237.
- Duman, B. (2008). *Eğitimde Çağdaş Yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi. s:316
- Duman, B. (2008). *Eğitimde Çağdaş Yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi, s:338-340.
- Duman, B. (2008). *Öğrenme-Öğretme Kuramları ve Süreç Temelli Öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık, s:58-76.

- Duman, E. Z. (2017). 2009 Mantık Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Bloom'un Yenilenen Taksonomisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 6(1), s:11-19.
- Elkatmış, M. (2002). İlköğretim 1. Kademe Resim-İş, Müzik ve Beden Eğitimi Programlarındaki Değişimler (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Ankara.
- Erdoğdu, M., Öçalan, M. (2010). Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Uygulanabilirlik Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 15(3), s:41-59.
- Esmaeilli, M. (2006). Comparative Study of Elementary Physical Education Curriculum in Iran an Selected Countries and Proposing a Model. (Unpublished PhD thesis). *University of Tehran Teacher Training*. Tahran
- Gelan, İ., Beyazıt, N. (2007). Eski ve Yeni İlköğretim Programları İle İlgili Çeşitli Görüşlerin Karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Bahar 2007*, 3(51), s:457-476.
- Gorozidis, G., Papaioannou, A. (2009). Physical Educators' Achievement goals and Self-efficacy in The Implementation Of The New Greek National Curriculum. *University of Thessaly Department of Physical Education and Sport Science*. 17(2), s:15-24.
- Gögen, İ. (2012). *Eğitimde Program Geliştirme Kavramlar Yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık, s:8.
- Gözütok, D. (2003). Türkiye'de Program Geliştirme Çalışmaları. *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı:160, s:44-64.
- Gülay, H., Ekici, G. (2010). MEB Okul Öncesi Eğitim Programının Çevre Eğitimi Açısından Analizi. *Türk Fen Eğitim Dergisi*. 7(1), s:74-84.
- Güllü, M., Güllü, E., Güllü, A. (2009). İlköğretimde Çalışan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşım ve Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 5(3), s:217-219.
- Gültekin, M. (2013). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Eğitim Programı Kavramına Yükladıkları Metaforlar. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 38(169), s:55-68.

- Gülüm, V. (2008). Adana İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Uygulanmakta Olan Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimler Entitüsü*. Adana.
- Gülüm, V., Bilir, P. (2011). Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile İlgili Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 9(2), s:57-64.
- Güven, Ö. (1992). Spor Anlayışımız ve Sporun Sosyo-Ekonomik İşlevi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8(1), s:30-35.
- Güven, Ö., Yıldız, Ö. (2014). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fizikî Etkinlikler Dersinden Beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 22(2), s:525-538.
- Güven, S. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Ders Programlarının Uygulamasına İlişkin Görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı:177, s:224-236.
- Havadar, T. (2013). 4. ve 5. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Ders Programı Hakkında Öğretmen Görüşleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entitüsü*. Kars.
- Hekim, M., Yüksel, Y. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Beden Kitle Endeksi ve Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Yaş, Cinsiyet ve Spor Yapma Durumlarına Göre İncelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Dergisi*. 4(2), s:12-23.
- İnce, M. L., Hünük, D. (2010). Eğitim Reformu Sürecinde Deneyimli Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Stilleri ve Stillere İlişkin Algıları. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 135(157), s:128-140.
- Işıkgöz, E. (2015). Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel İlkelerine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri (Sakarya İli Örneği). *Sakarya University Journal of Education*. 5(3), 27-41.
- Kaplan, Z. (2013). *Eğitimde Program Geliştirme Kavramlar Yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık, s:131-140.

- Kara, İ. (2007). İlköğretimde Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretimine İlişkin Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. İstanbul.
- Karacaoğlu, Ö. (2008). Avrupa Birliği Uyum Sürecinde Öğretmen Yeterlilikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.
- Karakaya, Y. E., Devocioğlu, S., Çoban, B., Karademir, T. (2006). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Beden Eğitimi Dersi Kılavuz Kitabının Değerlendirilmesi. *Dergi Park*. 13(51), s:123-142.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, s:33-34.
- Karşlı, M. D. (2003). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık, s:299.
- Kaşıkcı, S. (2010). Edirne İli Merkez İlköğretim Okullarında Okuyan 6., 7.ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*. Edirne.
- Kaya, Z. (2003). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık, s:12-13.
- Kaymaz, E. (2016). Devlet ve Özel Okullarda Öğrenim Gören Ortaokul Öğrencilerinin Obezite, Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Beslenme Alışkanlıklarının Karşılaştırılması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Sıtkı Kocaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*. Muğla.
- Kazu, H., Aslan, S. (2014). Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Elazığ İli Örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 24(1), s:49-63.
- Kickhofel, A. (2012). A Physical Education Curriculum Study: A Comparison Of Traditional Views And The Introduction Of New Pe (Unpublished Master's Thesis). *University Of Wisconsin-Stout, Graduate School*. Menomonie.
- Kılıç, E. (2004). Durumlu Öğrenme Kuramının Eğitimdeki Yeri ve Önemi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi*. 24(3), s:307-320.
- Kıncal, R. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık, s:60.

- Kobal, S. (2017). Beslenme Alışkanlıklarının ilköğretim ikinci Kademedeki Öğrencelerin Başarıları Üzerine Etkisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü*. Erzurum.
- Köymen, Ü. (2015). *Yaşam Boyu Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Palme Yayıncılık, s:11-15.
- Küçükahmet, L. (1997). *Eğitim Programları ve Öğretim*. Ankara: Gazi Kitapevi, s:6.
- Mamak, H. (2010). 8 Yıllık Kesintisiz İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanırlığı ve Amaçlarına Ulaşma Düzeyi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.
- Mamak, H. (2012). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Etkileyen Faktörler. *Selçuk University Journal of Physical Education and Sport Science*. 3(1), s:109-115.
- MEB.(1974).*MilliEğitimTemelKanunu*.<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> adresinden alındı. Erişim tarihi: 27.11.2017
- MEB. (2003). Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği 25212 sayılı resmi gazete. Ankara, Türkiye: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB. (2009). *Milli Eğitim Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Planı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB. (2012). *Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB. (2015). *T.C. Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 Strateji Planı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB.(2017).*Mebmevzuat*:http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html adresinden alındı. Erişim Tarihi: 27.11.2017
- MEB. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

- Memiş, U. A., Yıldırım, İ. (2008). Çocukluk ve Ergenlikteki Fiziksel Aktivite Deneyimleri ile Yetişkinlikteki Fiziksel Aktivite Düzeyleri Arasındaki İlişki 2008 13-32. *Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.8(1), s:13-32.
- Nazari, H., Jafari, E. M., Nasr, A. R., Marandi, S. M. (2017). Scholl Physical Education Curriculum of İnan from Experts' Perspective: "What It is and Should Be". *International Journal of Environmental & Science Education*. 12(5), s:971-984.
- Özcan, G., Mirzeoğlu, A. (2014). Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğrenci, Veli ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. *Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 3(1), s:98-121.
- Özdemir, S. M. (2008). Eğitimde Program Geliştirme ve Program Geliştirme Sürecinin Unsurları. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, s:61-62.
- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde Program Değerlendirme ve Türkiye’de Eğitim Programlarını Değerlendirme Çalışmalarının İncelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. Aralık 2009. 6(2), s:126-149.
- Özdemir, S. M., Altıok, S., Baki, N. (2015). Bloo'un Yenilenmiş Taksonomisine Göre Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Kazanımlarının İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırma Dergisi*. 4(3), s:363-375.
- Özdemir, S., Yalın, İ. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Nobel Yayınları, s:12-18.
- Özden, Y. (2011). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem Akademi, s:19-21.
- Pangrazi, R., Beighle, A. (2013). Dynamic Physical Education Curriculum Guide: Lesson Plans For İmplementation. *Journal Of Physical And Sports Trainers*. 5(1), s:17-22.
- Pill, S., Stolz , S. (2017). Exploring Australian Secondary Physical Education Teachers’ Understanding Of Physical Education İn The Context Of New Curriculum Familiarisation. *Asia-Pacific Journal of Health, Sport and Physical Education*. 8 (1), s:67-79.
- Ramezanejad, R. (2008). Investigation of The Physical Education Curriculum Needs and Sport in Iranian High Schools. *Research in Sport*. 3(2), s:2-18.

- Sağlam, A. Ç. (2013). *Türkk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Maya Yayıncılık, s:13-15.
- Sallis, J., Zakarian, J., Hovell, M., Hofstetter, R. (1996). Ethnic, Socioeconomic And Gender Differences In Physical Activity In Adolescents. *Journal Of Clinical Epidemiology*. 49(2), s:125-134.
- Sarpkaya, R. (2010). *Türk Eğitim Sisteminin Yapısı*. Ankara: Anı yayıncılık, s:1-24.
- Scales, P., Köymen, Ü. (2015). *Yaşam Boyu Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Palme Yayınları, s:1-18.
- Semenoğlu, N., Beyaztaş, D. İ., Kaptı, S. B. (2013). Cumhuriyetten Günümüze İlkokul/İlköğretim Programlarının İncelenmesi. *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 46(2), s:319-344.
- Semerci, Ç. (2007). “Program Geliştirme” Kavramına İlişkin Metaforlarla Yeni İlköğretim Programlarına Farklı Bir Bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), s:125-141.
- Shawna, Y. (2016). Writing Educational Teaching Aims in Physical Education. *Journal of Physical and Sports Trainers*. 29(2), s:14-19.
- Shoaib, M. A., Wang, X. Z., Shoaib, M. Y. (2015). The Current Status Of Physical Education Curriculum At High Schools In Sudan. *International Journal Of Scientific And Research Publications*. 5(3), s:1-7.
- Sönmez, V. (2012). *Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık, s:8-9.
- Temel, A. (2018). İlkokul, Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*. Sivas
- Tepeköylü, Ö. (2012). Ders Dışı Etkinlik Olarak Uygulanan Sporla İlgili Oyunların Ortaöğretim Öğrencilerinin İletişim Becerisi Algılarına Etkisi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). *Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*. Manisa
- Tezcan, M. (1997). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık, s:18-21.

- Thorburn, M., Jess, M., Atencio , M. (2011). Thinking Differently About Curriculum: Analysing The Potential Contribution Of Physical Education As Part Of ‘Health And Wellbeing’ During A Time Of Revised Curriculum Ambitions In Scotland. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 16(4), s:383-398.
- Topkaya, İ. (2007). *Hareket Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Öğrenme ve Öğretimin Temelleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık, s:38-46.
- Töremen, F. (2010). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi, s:4-6.
- TTKB.(2017).*Talim Terbiye Kurulu Bakanlığı*.https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys.../2017.../18160003_basin_aciklamasi-program.pdf adresinden alındı. Erişim tarihi: 25.02.2018
- Turan, H. (2012). *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar ve Bireylerde Bulunması İstenilen Temel Beceriler*. Ankara:Anı Yayıncılık, s:221-222.
- Tusting, K., Barton, D., Çev:Yıldız, A., Demirli, A. (2011). *Öğrenme Kuramları ve Yetişkin Öğrenme Modelleri Üzerine Kısa Bir İnceleme*. Ankara: Dipnot Yayınları, s:52-61.
- Türk, E. (2002). *Türk Eğitim Sistemi ve Yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık, s:23-29.
- Varol, S., Türkmen, M. (2017). Beden Eğitimi Öğretmeni Adayı Son Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretim Yeterlilik Algı Düzeylerinin Belirlenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies*. 3(2), s:330-342.
- Vural, B. (2006). *Eğitim-Öğretimde Planlama-Ölçme ve Stratejileri*. İstanbul: Hayat Yayıncılık, s:21-25.
- WHO. (2010). *Global Recommendations on Physical Activity for Health*. Geneva: WHO Pres.
- Yahşi, Y., Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık, s:51.
- Yaşar, Ş., Gültekin, M., Türkan, B., Yıldız, N., Girmen, P. (2005). Yeni İlköğretim Programlarının Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Hazırbulunmuşluk Düzeylerinin ve Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi (Eskişehir İli Örneği). *Yeni İlköğretim Programını Değerlendirme Sempozyumu*, Kayseri. s:51-63.

Yıldıran, İ., Yetim, A. (1996). Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. *Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi*. 3(1), s:36-43.

Yıldız, E., Kangalgil, M. (2013). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri ve Kullandıkları Öğretim Yöntemleri İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*. 5(1), s:61-76.

8.EKLER

8.1. EK-1: Etik Kurul Raporu

T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : 60263016-050.06.04-E.286078
Konu : Komite, Komisyonlar (Doç. Dr.
Murat KANGALGİL'in Dilekçesi
Hk.)

30/01/2018

Sayın Doç.Dr. Murat KANGALGİL

İlgi: 21/12/2017 tarih ve 268649 sayılı dilekçeniz.

İlgi dilekçeniz ve ekleri, Üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurulunca incelenmiştir. Kurulun 17/01/2018 tarih ve 1 no'lu toplantısında alınan 2 no'lu kararda; "*Karar 2: Üniversitemiz Öğretim üyesi Doç. Dr. Murat KANGALGİL'in 21/12/2017 tarih ve 268649 sayılı dilekçesinde bahsi geçen Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Rahmi Yıldız'ın yüksek lisans tezi olarak planlanan ve Bilimsel Araştırma Projeleri Biriminden Projelendirilecek olan "İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri (İç Anadolu Örneği)*" isimli çalışma Üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurulu Başkanlığı tarafından incelenmiş ve etik açıdan bir sakınca olmadığı yönünde, Rektör olurlarına sunulmak üzere oybirliği ile, Karar verildi." denilmekte olup, 17/01/2018 tarihli Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşeri Bilimler Kurul toplantısında alınan 2 no'lu karar, Rektörlük olurlarına sunulmuş ve Rektör oluru alınmıştır. Gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır

Prof.Dr. Hilmi ATASEVEN
Rektör Yardımcısı

GİZLİ

Adres:Cumhuriyet Üniversitesi Hukuk Müşavirliği Sivas
Telefon:0 346 219 1010 Belgegeçer:0 346 219 1138
e-Posta:hukuk@cumhuriyet.edu.tr Elektronik Ağ:www.cumhuriyet.edu.tr

Bilgi için: Esengül KIRMAÇ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

8.2.EK-2:Araştırma İzni

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Sayı : 81576613/605.01/6359721
Konu: Araştırma İzni

28.03.2018

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

- İlgi: a) Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünün 22/03/2018 tarihli ve 30182376-044-E.2978 sayılı yazısı
b) Millî Eğitim Bakanlığının 22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E.12607291 (2017/25) sayılı genelge

İlgi (a) yazı ile Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Rahmi YILDIZ'ın "İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri" konulu yüksek lisans tezi kapsamında hazırladığı veri toplama araçlarının Sivas, Kırşehir, Konya, Yozgat, Kayseri, ve Al-saray illerinde bulunan her tür ve derecedeki ortakokullarda görev yapmakta olan öğretmenlere uygulanmasına yönelik izin talebi Genel Müdürlüğümüz tarafından incelenmiştir.

Denetimi il, ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre; onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılmış veri toplama araçlarının uygulanmasına ilgi (b) genelge doğrultusunda izin verilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Bilal TIRNAKÇI
Bakan a.
Genel Müdür

Güvenli Elektronik İmza
Aslı İle Aynıdır

29 Mart 2018

Ek: Veri Toplama Araçları (8 Sayfa)

Erdoğan GÜRLER
Bilgisayar İşletmeni

Emniyet Mahallesi Milas Sokak No.8 06560 Yenimahalle-ANKARA
Telefon No (0 312) 296 94 00 Fax (0 312) 213 61 36
E-Posta yegitek@meb.gov.tr İnternet Adresi: http://vegitek.meb.gov.tr

Bilgi için: Şeyda KARABULUT Dr. Atilla DEMİRBAŞ
Öğretmen Koordinatör
Telefon No: (0 312) 296 95 82

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 01ea-a304-37a9-84cb-b2d2 koda ile teyit edilebilir.

8.3. Veri Toplam Araçları

8.3.1. Ek 3 (Beşinci Sınıf Ölçeği)

Değerli Öğretmenler,

Bu anket formu ‘ İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri ’ konulu yüksek lisans tezi çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları doğru olarak ve içtenlikle cevaplayacağınızı umut ederek, katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Rahmi YILDIZ
Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor A.B.D
Yüksek Lisans Öğrencisi

İliniz? :.....
Cinsiyetiniz? : Kadın () Erkek ()
Yaşınız? : 22-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60 () > 61 ()
Hizmet yılınız? : 1-5 () 6-10 () 11-15 () 16-20 () > 21 ()
Görev yeriniz? : Köy () Belde () İlçe Merkezi () İl Merkezi ()
Eğitim Durumu? : Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()

Öğrenme Alanları	Alt Öğrenme Alanı	5. Sınıf Kazanımları	Kesinlikle Kazandırılmaz	Kazandırılmaz	Fikrim Yok	Kazandırılabilir	Kesinlikle Kazandırılır
HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	Hareket Becerileri Alt Öğrenme Alanı	Yer değiştirme hareketlerini alan ve efor farkındalığını göstererek uygular.					
		Dengeleme gerektiren hareketleri vücut ve alan farkındalığını göstererek uygular.					
		Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular.					
		Birleştirilmiş hareket becerilerini çeşitli oyun ve etkinliklerde gösterir.					
		Temel cimnastik hareketlerini yapar.					
		Verilen ritim ve müziğe uygun dans adımlarını uygular.					
		Yakın çevresine ait halk danslarını uygular.					
	Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri Alt Öğrenme	Oyun ve etkinliklerde kullandığı temel hareket kavramlarını açıklar.					
		Oyunlara ve etkinliklere katılımda güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varır.					
		Oyun ve etkinliklerde belirlenen kural ve yönergeleri uygular.					
		Oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanmanın önemini fark eder.					

AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI		Oyun ve etkinliklerde farklı iletişim yollarını kullanır.						
		Oyun ve etkinliklerde iş birliğinin önemini kavrar.						
		Oyun ve etkinliklerde kaybetmeye ve kazanmaya ilişkin uygun davranışlar sergiler.						
		Oyun ve etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olur.						
		Oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir.						
	Hareket Yetkinliği Alt Öğr. Alanı	Oyun ve etkinliklerde hücumu yönelik strateji ve taktikleri gösterir.						
		Oyun ve etkinliklerde savunmaya yönelik strateji ve taktikleri gösterir.						
		Düzenli Fiziksel Etkinlik Alanı	Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.					
		Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri Alt Öğrenme Alanı	Fiziksel etkinliklerin eğlenceli yönlerinin farkına varır.					
			Katıldığı etkinliklerde fiziksel etkinlik düzeyini ölçer.					
Katıldığı fiziksel etkinliklerin, fiziksel uygunluğuna olan etkilerini açıklar.								
Fiziksel etkinliklerde ne zaman ve nasıl beslenmesi gerektiğini açıklar.								
Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine etki eden durumları açıklar.								
Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının sağlığına etki eden durumları açıklar.								
Fiziksel etkinliklerde ilkyardımanın genel amaçlarını ve uygulamalarını bilir.								
Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz Alt Öğrenme Alanı		Bayram, kutlama ve törenlere katılır.						
		Atatürk'ün sporla ilgili söylediği sözleri açıklar.						
	Yakın çevresine ait halk danslarını tanır.							
	Geleneksel çocuk oyunlarını tanır.							
	Olimpik kavramları bilir.							

8.3.2. Ek 4 (Altıncı Sınıf Ölçeği)

Değerli Öğretmenler,

Bu anket formu 'İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri' konulu yüksek lisans tezi çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları doğru olarak ve içtenlikle cevaplayacağınızı umut ederek, katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Rahmi YILDIZ
Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor A.B.D
Yüksek Lisans Öğrencisi

İliniz? :.....
Cinsiyetiniz? : Kadın () Erkek ()
Yaşınız? : 22-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60 () > 61 ()
Hizmet yılınız? : 1-5 () 6-10 () 11-15 () 16-20 () > 21 ()
Görev yeriniz? : Köy () Belde () İlçe Merkezi () İl Merkezi ()
Eğitim Durumu? : Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()

Öğrenme Alanları	Alt Öğrenme Alanı	6. Sınıf Kazanımları					Kesinlikle Kazandırılmaz	Kazandırılmaz	Fikrim Yok	Kazandırılabilir	Kesinlikle kazandırılır
HAREKET YETKİNLİĞİ	Hareket Becerileri	Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.									
		Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.									
		Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini sergiler.									
		Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri sergiler.									
		Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerileri sergiler.									
		Seçtiği jimnastik serisini uygular.									
		Seçtiği müziğe uygun dans becerileri sergiler.									
		Halk danslarına özgü hareket becerileri sergiler.									
	Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili	Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kullandığı hareket kavramlarını açıklar.									
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel gelişimi için sorumluluk alır.									
Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinlikler için kural ve yönergeler oluşturulmasına katkı sağlar.											

AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanır.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliği yapmaya istekli olur.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde başkalarının haklarına saygı gösterir.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya gönüllü olur.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kullanabileceği materyaller tasarlar.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir.						
	H.S.T	Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere bireysel çözümler üretir.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde geliştirdiği strateji ve taktikleri uygular.						
	D.F.E	D.F.E	Planladığı fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.					
		Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	Fiziksel uygunluğunu geliştirecek hedefler içeren fiziksel etkinlik programı hazırlar.					
			Fiziksel etkinlik düzeyini etkileyen nedenleri açıklar.					
			Fiziki etkinliklere katılım sonucunda, fiziksel uygunluk seviyesinde zaman içinde oluşan değişiklikleri açıklar.					
Fiziksel etkinlikler sırasında enerji veren temel besin öğelerini açıklar.								
Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine ilişkin önlemler alır.								
Fiziksel etkinlikler sırasında karşılaştığı sağlık sorunlarından korunma yöntemlerini bilir.								
Kültürel Birliklerimiz ve Değerlerimiz		Bayram, kutlama ve törenlere istekle katılır.						
		Atatürk'ün spora ve sporculara neden önem verdiğini bilir.						
		Yakın çevresine ait halk danslarını araştırır.						
	Farklı kültürlere ait çocuk oyunlarını araştırır.							
		Olimpiyat oyunlarının önemini açıklar.						

8.3.3. Ek 4 (Yedinci Sınıf Ölçeği)

Değerli Öğretmenler,

Bu anket formu 'İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri' konulu yüksek lisans tezi çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları doğru olarak ve içtenlikle cevaplayacağınızı umut ederek, katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Rahmi YILDIZ
Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor A.B.D
Yüksek Lisans Öğrencisi

İliniz? :.....
Cinsiyetiniz? : Kadın () Erkek ()
Yaşınız? : 22-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60 () > 61 ()
Hizmet yılınız? : 1-5 () 6-10 () 11-15 () 16-20 () > 21 ()
Görev yeriniz? : Köy () Belde () İlçe Merkezi () İl Merkezi ()
Eğitim Durumu? : Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()

Öğrenme Alanları	Alt Öğrenme Alanı	7. Sınıf Kazanımları	Kesinlikle Kazandırılmaz	Kazandırılmaz	Fikrim Yok	Kazandırılabilir	Kesinlikle Kazandırılır
HAREKET YETKİNLİĞİ	Hareket Becerileri	Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artıran bir doğrulukla sergiler.					
		Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artıran bir doğrulukla sergiler.					
		Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artıran bir doğrulukla sergiler.					
		Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri geliştirir.					
		Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerilerini geliştirir.					
		Hazırladığı jimnastik serisini uygular.					
		Seçtiği müzikle uyumlu özgün dans koreografileri sergiler.					
		Halk danslarına özgü hareket becerilerini artıran bir doğrulukla sergiler.					
	Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	Spor ve etkinliklere hazırlayıcı oyunlara katılırken ilgili hareket kavramlarını yerinde kullanır.					
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendi performansını analiz eder.					
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere grupla çözümler üretir.					
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde etkili iletişim yolları kullanır.					
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliğine dayalı davranışlar gösterir.					

		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde adil oyun anlayışına uygun davranır.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde liderlik becerileri gösterir.						
		Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya istekli olur.						
		Geliştirdiği materyali spor ve etkinliklerde kullanır.						
		Akranının performansını değerlendirir.						
	H.S.T	Sporlara hazırlayıcı oyunlardaki strateji ve taktikleri çözümler.						
AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT	Düzenli Fiziksel Etkinlik	Uyguladığı planın etkilerini gözleyerek fiziksel etkinliklere katılır.						
		Yakın çevresindeki fiziksel etkinlik ve spor imkânlarını kullanır.						
	Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	Fiziksel etkinliğe katılımda kendini motive edecek teknikleri tanır.						
		Fiziksel etkinliklerde uygulayabileceği kişisel beslenme programını hazırlar.						
		Fiziksel etkinlikler sırasında, kendisinin ve başkalarının güvenliğini sağlayacak davranışlar sergiler.						
		Temel ilk yardım uygulamalarını gösterir.						
		Fiziksel etkinlikler ve sporla ilgili güvenilir bilgi kaynaklarını kullanır.						
	Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz	Bayram, kutlama ve törenler için etkinlikler hazırlar.						
		Cumhuriyet Döneminde spora ve sporcuya verilen önem üzerinde durulur.						
		Farklı yörelere ait halk danslarını araştırır.						
		Ülkemizin olimpiyat tarihini araştırır.						

8.3.4. Ek 5 (Sekizinci Sınıf Ölçeği)

Değerli Öğretmenler,

Bu anket formu 'İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri' konulu yüksek lisans tezi çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları doğru olarak ve içtenlikle cevaplayacağınızı umut ederek, katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Rahmi YILDIZ
Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor A.B.D
Yüksek Lisans Öğrencisi

İliniz? :

Cinsiyetiniz? : Kadın () Erkek ()

Yaşınız? : 22-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60 () > 61 ()

Hizmet yılınız? : 1-5 () 6-10 () 11-15 () 16-20 () > 21 ()

Görev yeriniz? : Köy () Belde () İlçe Merkezi () İl Merkezi ()

Eğitim Durumu? : Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()

Öğrenme Alanları	Alt Öğrenme Alanı	8. Sınıf Kazanımları					Kesinlikle Kazandırılmaz	Kazandırılmaz	Fikrim Yok	Kazandırılabilir	Kesinlikle Kazandırılır	
HAREKET YETKİNLİĞİ	Hareket Becerileri	Çeşitli sporlara özgü hareket becerilerini geliştirir.										
		Hazırladığı jimnastik serisini artan bir doğrulukla uygular.										
		Belli bir temada hazırladığı dans koreografisini sunar.										
		Diğer kültürlere ait geleneksel oyunları oynar.										
		Diğer kültürlere ait halk danslarını uygular.										
	Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	Spor dallarına özgü kavramları açıklar.										
		Spor becerilerinin hareket evrelerini analiz eder.										
		Spor dallarına ait oyun kurallarını bilir.										
		Spor ortamlarında yaşadığı stresli durumlarla başa çıkma yollarını söyler.										
		Spor ortamlarında sorumluluk alır.										
		Spor ortamında iletişim yollarını etkili olarak kullanır.										
		Spor ortamında takım hedeflerine ulaşmak için iş birliği yapar.										

		Adil oyun anlayışına uygun davranmayı alışkanlık hâline getirir.					
		Spor dallarına katılımı artıracak liderlik becerileri gösterir.					
		Spor ve etkinliklere katılımında bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya değer verir.					
		Katıldığı spor dallarında performansına yönelik öz değerlendirme yapar.					
		Beden eğitimi ve spor alanı ile ilgili meslekleri araştırır.					
	H.S.T	Spor dallarına özgü strateji ve taktikleri uygular.					
AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT	Düzenli Fiziksel Etkinlik	Fiziksel etkinliklere katılımı alışkanlık hâline getirir.					
		Yakın çevresindeki spor imkânlarını etkili kullanır.					
	Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	Fiziksel etkinlik düzeyini korumak için çeşitli motivasyon tekniklerini kullanır.					
		Düzenli olarak yaptığı spor etkinliklerinin, fiziksel uygunluğuna etkilerini değerlendirir.					
		Fiziksel etkinliklerde yiyecek ve içecek seçiminde bilinçli tüketici davranışları sergiler.					
		Spor ortamlarında gerekli güvenlik önlemleri alır.					
		Spor sakatlıklarından korunma yöntemlerini bilir.					
		Fiziksel etkinlikler ve spor konusunda medyada çıkan haberleri takip eder.					
	Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz	Bayram, kutlama ve törenlerde sorumluluk alır.					
		Atatürk'ün spora ve sporcuya verdiği önemi inceleyerek çıkarımlarda bulunur.					
		Diğer kültürlere ait halk danslarını araştırır.					
		Olimpik ve Paralimpik okul günleri hazırlar.					

9. ÖZGEÇMİŞ

Kişisel bilgiler

Adı Soyadı	Rahmi YILDIZ
Doğum Yeri ve Tarihi	Sivas-1983
Medeni Hali	Evli
Yabancı Dil	İngilizce
İletişim Adresi	Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Sivas
E-posta Adresi	yildizrahmi2005@hotmail.com

Eğitim ve Akademik Durumu

Lise	Halil Rıfat Paşa Lisesi, 2000
Lisans	Kırşehir Gazi Üniversitesi, 2009
Ünvan	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

İş Tecrübesi

Milli Eğitim Bakanlığı	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, 2011- ...
------------------------	--

Türkiye Badminton Federasyonu 2.Kademe Antrenör

Türkiye Badminton Federasyonu İl Hakemi